

# I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

[www.gumrukticaretkongresi.org](http://www.gumrukticaretkongresi.org)



## **Bildiri Özetleri** *Proceedings Book*

ISBN: 978-975-92020-1-9



UGTK

## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

### ***Değerli Katılımcılar,***

Gümrük ve Ticaret Müfettişleri Derneğinin sahipliğinde bu yıl ilk defa düzenlenen I. Uluslararası Gümrük ve Ticaret Kongresi 20-22 Mayıs 2021 tarihleri arasında çevrimiçi gerçekleştirildi. “Salgın ve Sonrasında Global Ticaret” ana temasıyla ilan edilen alanındaki ilk ve en büyük bilimsel organizasyona 80’den fazla tebliğ başvurusu oldu.

Ticaret Bakanlığı, DEİK, TOBB, TİM, TÜSİAD gibi kurumsal desteklerle açılışının yapıldığı ilk günün ardından bilimsel oturumlar yapıldı. 9 seçkin üniversitenin ve bir araştırma merkezinin paydaş olduğu kongrenin bilimsel oturumlarında gerek özel sektör temsilcilerinden gerek Dünya Gazetesi gibi ekonomi dünyasının önde gelen basın temsilcilerinden katılımlar sağlandı.

Uluslararası hukuk, uluslararası vergi ve uluslararası lojistik gibi birçok özel oturumun davetli konuşmacılarla icra edildiği kongrede 60’dan fazla akademik tebliğ sunuldu. Pandemi, salgın, COVID-19 kavramlarının uluslararası ticarete dair tüm unsurlarla ilişkilendirilerek gerek matematiksel gerekse nitel değerlendirmelere tabi tutulduğu organizasyonda ekonomi yönetimine de güncel ve geleceğe dair öneriler getirildi. Küresel ekonomide ticaretin giderek digitalleştiği ortamda uluslararası ticaretin gelecekteki evrileceği hal ayrıntılarıyla masaya yatırıldı.

Cumhurbaşkanlığı ekonomi kurulu ve paydaş üç üniversite rektörünün kongre başkanı moderatörlüğünde kapanış oturumunu gerçekleştirmesiyle nihayete eren kongrenin geleneksel hale getirilmesi tüm kesimlerin ortak temennisi oldu.

II. Uluslararası Gümrük ve Ticaret Kongresinde buluşmak dileğiyle.

**Prof. Dr. Ersan ÖZ**  
Editör

20-21-22 MAYIS 2021



**UGTK**  
**I. ULUSLARARASI GÜMRÜK  
VE TİCARET KONGRESİ**  
1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

***Dear Participants,***

The 1st International Customs and Trade Congress, which was held for the first time this year under the ownership of the Customs and Trade Inspectors Association, was held online between 20-22 May 2021. There were more than 80 notification applications to the first and largest scientific organization in its field, which was announced with the main theme of "The Epidemic and Afterwards Global Trade". Scientific sessions were held after the first day of its opening with institutional supports such as the Ministry of Commerce, DEİK, TOBB, TİM, TÜSİAD. Participation in the scientific sessions of the congress, in which 9 distinguished universities and a research center were stakeholders, was attended by both private sector representatives and prominent press representatives of the economy world such as Dünya Newspaper.

More than 60 academic papers were presented at the congress, where many special sessions such as international law, international tax and international logistics were held with invited speakers. In the organization, where the concepts of pandemic, epidemic, COVID-19 were associated with all elements of international trade and subjected to both mathematical and qualitative evaluations, current and future suggestions were made to the economic management. The future evolution of international trade in an environment where trade in the global economy has become increasingly digital was discussed in detail.

It was the common wish of all parties to make the congress traditional, which ended with the presidential economy board and three partner university rectors holding the closing session under the moderation of the congress president.

Hope to meet you at the II. International Customs and Trade Congress.

**Prof. Dr. Ersan ÖZ**  
Editor

# İÇİNDEKİLER

<b>DÜZENLEME KURULU / ORGANIZING COMMITTEE</b> .....	8
<b>BİLİM KURULU / SCIENTIFIC COMMITTEE</b> .....	9
<b>PROGRAM</b> .....	10
<b>DAVETLİ KONUŞMACI / INVITED SPEAKER</b> .....	17
COVID-19 Salgınının Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Süreçlerine Etkisi / <i>The Effect of the COVID-19 Pandemic on International Investment Dispute Settlement Processes</i>	
<b>Beyza Özturanlı Şanda</b> .....	18
COVID-19 Pandemisi Döneminde Uluslararası İş Birliğini Sağlama Çabaları / <i>Efforts to Ensure International Cooperation During the COVID-19 Pandemic Period</i>	
<b>Nergiz Emir</b> .....	20
COVID-19 Sürecinde İş Dünyası ve İnsan Hakları Etkileşiminin Birleşmiş Milletler Odağında Değerlendirilmesi / <i>Assessment of Business and Human Rights Interaction During COVID-19 Within the Framework of United Nations</i>	
<b>Cansu Atılğan Pazvantoğlu</b> .....	22
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -1 / PAPER PRESENTATIONS -1</b> .....	25
COVID-19 Salgınının Uluslararası Ticarete Etkisi / <i>Impact of COVID-19 Outbreak on International Trade</i>	
<b>Yunus Emre Topcu</b> .....	26
COVID-19 Pandemisinin Uluslararası Ticarete Etkisi: Türkiye Örneği / <i>COVID-19 Pandemic's Effects to International Trade: Turkey Case</i>	
<b>Elifnur Tiğtepe, Fatma Kılıç, S. Mustafa Ersungur</b> .....	28
COVID-19 Pandemisinin Uluslararası Ticaret Üzerindeki Etkisi / <i>Impact of COVID-19 Pandemia on International Trade</i>	
<b>Hamit Çetin</b> .....	30
COVID-19 Salgını Sürecinde İhracat İklimi ve Dış Ticaret / <i>Export Climate and Foreign Trade During the COVID-19 Outbreak</i>	
<b>Tuba Eren, Rümeyza Manisa, Süreyya Kovacı, Süleyman Şen</b> .....	32
COVID-19 Salgınının E-Ticarete Etkisi / <i>The Impact of The COVID-19 Epidemic on E-Comme</i>	
<b>Mihriban Koca</b> .....	34
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -2 / PAPER PRESENTATIONS -2</b> .....	37
COVID-19 Pandemisinin Türkiye'deki Perakende Gıda Sektöründe Online Alışveriş Üzerine Etkisi / <i>Effects of COVID-19 Pandemics on Online Shopping in Food Retail Industry in Turkey</i>	
<b>Abdulcelil Gazioğlu, Zeynep Demirci Çakıroğlu</b> .....	38
COVID-19 Pandemisinde Tarım Ticareti / <i>Agricultural Trade in the COVID-19 Pandemic</i>	
<b>Gizem Ateş, Hüseyin Altay, Ömer Faruk Derindağ</b> .....	40
COVID-19 Döneminde "Yaş Meyve ve Sebze" Ürün Gruplarında Türkiye İhracatlarının Muadil Ülkelerle Karşılaştırılması / <i>Competitive Position of Turkey in the Exports of Fresh Vegetable and Fruits in COVID-19 Period</i>	
<b>Ayşegül Karataş</b> .....	42
COVID-19 Öncesi ve Sonrasında "Yenilen Meyveler ve Yenilen Sert Kabuklu Meyveler" Ürün Grubunda Ülkelerin İhracatlarının Karşılaştırılması / <i>Comparison of Countries' Export For "Edible Fruit and Nuts; Peel of Citrus Fruit or Melons" Product Group in the Period Before and After COVID-19</i>	
<b>Halil Şimdi</b> .....	46
COVID-19 Sürecinde Ülkeler Tarafından Uygulanan Ticaret Politikalarının, Türkiye Tarım Sektörüne Etkileri Üzerine Bir Araştırma / <i>A Study on the Effects of Trade Policies Implemented By Countries on Turkish Agriculture Sector, During the COVID-19 Pandemic</i>	
<b>O. Murat Koçtürk, Berk Nuhoğlu</b> .....	50

<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -3 / PAPER PRESENTATIONS -3</b> .....	53
Küresel Değer Zincirine Katılım Sürecinde Yaşanan Arz ve Talep Şoklarının Türkiye'nin Dış Ticaretine Etkisi / <i>The Effect of Supply and Demand Shocks in the Process of Participation in the Global Value Chain on Turkey's Foreign Trade</i> <b>Mine Yılmaz, Serkan Çınar, Hatice Duva</b> .....	54
Pandemi Sonrası Ulusal ve Uluslararası Fuarların Durumu ve Türkiye'nin Üstleneceği Aktif Rol / <i>Status of National and International Fair After Pandemic Period and Active Role of Turkey</i> <b>Ercan Taşkına, Bekir Onur Kınalıbaş</b> .....	56
COVID-19 Salgını: Kamu Sağlığı İçin Küresel Sağlık Diplomasisinin Önemi / <i>The COVID-19 Outbreak: The Importance of Global Health Diplomacy for Public Health</i> <b>Tuba Gezer</b> .....	58
Türkiye'de COVID-19 Döneminde Serbest Bölgelerin Dış Ticaret İçin Önemi / <i>The Importance of Foreign Trade of Free Zones in Turkey During the COVID-19 Period</i> <b>Zafer Avcı, Süreyya Kovacı, Süleyman Şen</b> .....	60
Pandeminin Dünyada ve Ülkemizde Sağlık Çalışanları Üzerinde Gelir Etkisi / <i>The Income Effect of the Pandem on Healthcare Employees in the World and our Country</i> <b>Hasan Emre Aydın</b> .....	62
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -4 / PAPER PRESENTATIONS -4</b> .....	65
COVID-19 Pandemisinin Türkiye'deki Sektörlere Yansımaları / <i>Reflections of COVID-19 Pandemic on the Sectors in Turkey</i> <b>S. Şehnaz Altunkar Mercan, Selçuk Buyrukoğlu</b> .....	66
Dahilde İşleme Rejiminin Dış Ticarete Etkisi: COVID-19 Salgını Öncesine ve Sonrasına Yönelik Bir Değerlendirme / <i>The Impact of Inward Processing Regime on Foreign Trade: An Evaluation on Before and After the COVID-19 Pandemic</i> <b>Tuğçe Danacı Ünal</b> .....	68
Türkiye'de Sınır Ticaretinin Durumu, Ekonomik Etkileri ve Salgın Sonrası Sınır Ticaretinin Gelişmesine İlişkin Çözüm Önerileri / <i>The Development of Border Trade in Turkey, Its Economic Impacts and Solution Proposals for the Development of Border Trade After the Epidemic</i> <b>Sami Ünlü</b> .....	70
Salgın Nedeniyle Çin'den Türkiye'ye Yönelen Dış Ticaret Hacminin Değerlendirilmesi / <i>Epidemic in China Due Than Evaluation of Turkey Towards Foreign Trade Volume</i> <b>Selçuk Gülten, Cansu Sevinç Ceyhan, Ersan Öz</b> .....	72
Türkiye'nin Lojistik Performans Endeksinde 2020 Yılı Öngörüsü: Enco Lojistik Örneği / <i>Turkey's Logistics Performance Index 2020 Forecast: Enco Logistics Example</i> <b>Nurdan Kuşat, Gülşah Kuşat</b> .....	74
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -5 / PAPER PRESENTATIONS -5</b> .....	77
COVID-19'un Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarına Etkilerine Dair Endişelerin Giderilmesi / <i>Resolving the Concerns About the Effects of COVID-19 on Double Taxation Agreements</i> <b>Mustafa Cemil Kara</b> .....	78
Pandemi Sürecinde Artması Muhtemel Olan Gümrük Uyuşmazlıkları ve İdari Çözüm Yolları / <i>Customs Disputes and Administrative Solutions that are Possible to Increase During the Pandemic Process</i> <b>Melike Çapraz</b> .....	80
Salgın Sürecinde İthal Ürünlere Getirilen İlave Gümrük Vergilerinin Ekonomiye Etkisi / <i>The Effect of Additional Customs Duties on Imported Products on the Economy During the Pandemic Process</i> <b>Tuğçe Akdemir</b> .....	82
Salgın Sürecinde Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin Gümrük Vergileri İstisnasının Teşvik Politikaları ve Örnek Bir Proje Üzerinden Değerlendirilmesi / <i>Assessment of the Exemption from Customs Duties on Distance Education Practices in the Epidemic Process Through Incentive Policies and an Example Project</i> <b>Engin Hepaksaz, Göksel Çetinkol</b> .....	84
<i>Trade Costs and Human Development: Mediator Role of Customs Efficiency Towards A Recovery Path of Post Pandemic Crisis</i> <b>Ümit Çelebi</b> .....	87

# İÇİNDEKİLER

<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -6 / PAPER PRESENTATIONS -6</b> .....	89
Küresel Ticarete Menşe Ülke Etkisi: COVID-19 Aşıları ve Ülke İmajı / <i>Country of Origin Effect in Global Trade: COVID-19 Vaccines and Country Image</i>	
<b>Cansu Karabulut, Faruk Şen</b> .....	90
Küresel Ticaretin Yeniden Şekillenmesi: Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Değerlendirilmesi / <i>Reshaping Global Trade: Evaluation of the Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement</i>	
<b>Ela Çolpan Nart</b> .....	92
Küresel Ticaret Üzerindeki Olumsuz Etkiler: Pandemi Dönemi Medya Ekonomisi Örneği / <i>Negative Impacts on Global Trade: The Case of Media Economy in the Pandemic Period</i>	
<b>Barış Altıntaş, Mustafa Atsan</b> .....	94
COVID-19 Pandemisi ve Sağlığı Küresel Kamusal Bir Mal Olarak Düşünmek / <i>The COVID-19 Pandemic and Thinking Health as a Global Public Goods</i>	
<b>Duygu Dünder Öztaşçı</b> .....	96
Küresel Ticarete Konteyner Tedarik Sorunu ve Etkileri / <i>Container Supply Problem and Its Effects in Global Trade</i>	
<b>Süleyman Bitti, Cennet Köşe, Süreyya Kovacı</b> .....	98
Küresel Salgından Sonra Petrol Ticareti: Petrolün Küresel Ticarete Geleceğinin Ekonomik Politikası / <i>Oil Trade After the Global Pandemic: The Economic Policy of Oil's Future in Global Trade</i>	
<b>Mustafa Yıldırım</b> .....	100
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -7 / PAPER PRESENTATIONS -7</b> .....	103
COVID-19 Pandemisine Yönelik Devlet Müdahalelerinin BİST Sektör Endekslerine Etkisi / <i>Impact of State Interventions Towards COVID-19 Pandemic on BIST Sector Indices</i>	
<b>Enes Burak Ergüney, Rabia Manisa, Ahmet Burak Demir, Rümeyza Manisa</b> .....	104
COVID-19 Salgın Süreci Serbest Bölgelere Yönelik Önlemler: Vergi ve İstihdam Bakımından Bir Değerlendirme / <i>Measures for Free Zones During the COVID-19 Pandemic: An Evaluation in Terms of Tax and Employment</i>	
<b>Demet Toktaş, Müge Seda Ateş</b> .....	106
COVID-19 Salgın Süreci Serbest Bölgelere Yönelik Önlemler: Vergi ve İstihdam Bakımından Bir Değerlendirme / <i>COVID-19 Measures in the Context of the World Trade Organization</i>	
<b>Evren Güldoğan</b> .....	108
Kamu İhalelerinde COVID-19 Tedbirleri: Türkiye ve Avrupa Birliği Düzenlemelerinin İncelenmesi / <i>COVID-19 Measures in Public Procurement: Investigation of Turkey and the European Union Regulations</i>	
<b>Muhammed Çelik, Mehmet Yüce</b> .....	110
Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) Sürecinde Sosyal Harcamalar / <i>Social Expenditures During the Coronavirus Disease (COVID-19)</i>	
<b>İnci Sandalci, Ulvi Sandalci</b> .....	112
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -8 / PAPER PRESENTATIONS -8</b> .....	115
Pandemi Sürecinde Doğrudan Yabancı Yatırımların Vergi Gelirleri Üzerindeki Etkisi / <i>The Effect of Foreign Direct Investments on Tax Revenues During the Pandemic Process</i>	
<b>Şaban Ertekin, Şahin Bulut</b> .....	116
Dijitalleşmenin Kayıt Dışı Ekonomide Vergisel Yönü / <i>The Taxation Aspect of Digitization in the Shadow Economy</i>	
<b>Gamze Çimen</b> .....	118
Uluslararası Ticarete Teslim Yerin Damga Vergisi Yükümlülüğüne Etkisi / <i>Effects of Delivery Location in International Trade on Stamp Duty</i>	
<b>Memduh Aslan</b> .....	120

<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -9 / PAPER PRESENTATIONS -9</b> .....	123
Adım Adım Yeni Dünya Düzeni: Çin BKBY Projesi / <i>Step by Step New World Order: China Obor Project</i>	
<b>Nihal Altun, İpek Kurt, Tansu Özbaysal</b> .....	124
COVID-19 Pandemi Döneminde Dijitalleşme Uygulamaları ve Uluslararası Ticaret: Kolay İhracat Platformu Örneği / <i>Digitalization Applications and International Trade in the COVID-19 Pandemic Period: The Example of the Easy Export Platform</i>	
<b>Metehan Kural, Süreyya Kovacı, Süleyman Şen</b> .....	126
<i>How COVID-19 Pandemic Influences Turkish Export Flow?</i>	
<b>Ömer Faruk Derindağ, Hüseyin Altay, Gizem Ateş</b> .....	129
Blokzincir ve Gümrüklere Olası Etkileri: Bir Literatür İncelemesi / <i>Blockchain and Its Effects On Customs: A Literature Review</i>	
<b>Ata Kahveci</b> .....	130
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -10 / PAPER PRESENTATIONS -10</b> .....	133
Bölgesel Kapsamlı Ekonomik İşbirliği Antlaşması (RCEP) ve Türkiye'ye Ekonomik Yansımaları / <i>Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement (RCEP) and Reflections on Turkish Economy</i>	
<b>Derya Hekim, Emin Ertürk</b> .....	134
COVID-19 Salgını Kapsamında Gümrük Tedbirleri / <i>Customs Measures in the Context of the COVID-19 Pandemic</i>	
<b>Lamiha Öztürk, Dilşat Çınar, Mehmet Dağ</b> .....	136
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -11 / PAPER PRESENTATIONS -11</b> .....	139
Belirsizlik ve Küresel Riskler Çerçevesinde İhracat ve İthalat Sözleşmelerinin Hazırlanması / <i>Preparation of Export and Import Contracts Within the Framework of Uncertainty and Global Risks</i>	
<b>Mustafa Ünüvar, Murat Eren</b> .....	140
Pandemi... Ya Sonrası? Kaçakçılıkla Mücadelede Gümrükler / <i>Pandemic...or After? Customs in Fight Against Smuggling</i>	
<b>Alper Bilgin Tümer</b> .....	142
Salgın Sonrası Dünyada Lojistik Sektörünün Türkiye'nin Rekabet Gücüne Etkisi / <i>The Impact of the Logistics Sector in the World After the Epidemic on Turkey's Competitiveness</i>	
<b>Ercan Taşkına, Mustafa Yasin Baştuğ</b> .....	144
Türkiye Otomotiv Endüstrisinin Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük Modeli Açısından Rekabet Analizi / <i>Competitive Analysis of Turkish Automotive Industry in Terms of Revealed Comparative Advantage Model</i>	
<b>Sinan Can Altuntaş</b> .....	146
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -12 / PAPER PRESENTATIONS -12</b> .....	149
COVID-19 Sonrasındaki Yeni Dünya Regülasyonunda Türkiye'nin Konumu / <i>Turkey's Position in the Post COVID-19 World Regulations</i>	
<b>Ercan Taşkın, Özden Sevgi Akıncı</b> .....	150
Pandemi Döneminde OECD Ülkelerinin Dış Ticaret Verilerinin Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri ile Değerlendirilmesi / <i>Evaluation of Foreign Trade Datas of the OECD Countries by Multi-Criteria Decision-Making Methods During the Pandemic Period</i>	
<b>Fatma Gül Altın, Oğün Yıldırım</b> .....	152
Ticarette Teknik Engeller Anlaşması'nın Ulusal Düzenlemelere Yansımaları ve 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Çerçevesinde Değerlendirilmesi / <i>Reflections of the Technical Barriers in Trade Agreement on National Regulations and Evaluation in the Framework of the Customs Law No.4458</i>	
<b>Neslihan Kızılar, Mehmet Yüce</b> .....	154
Pandemi Süresince E-Ticaretin Hacminde Meydana Gelen Değişimler ve Bu Değişimlerin Nedenleri Üzerine Bir Değerlendirme / <i>An Evaluation on the Changes in the Volume of E-Commerce During the Pandemic and the Reasons of These Changes</i>	
<b>Pınar Hamidi</b> .....	156
<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -13 / PAPER PRESENTATIONS -13</b> .....	159
Salgınla Mücadelede Uygulanacak Gümrük Politikaları: Şeffaflık ve Ortak Veri Paylaşımı İhtiyacı / <i>Customs Policies to Use Against Virus Control: The Need for Transparency and Common Data Sharing</i>	
<b>Merve Acet</b> .....	160
Bilişimin Pandemi Sürecinde Lojistik Eğitimine Etkisi (ve Sektörün Geleceği) / <i>The Effect of Informatics on Logistics Education in the Pandemic Process (and the Future of the Sector)</i>	
<b>Nurcan Özyazıcı Sunay</b> .....	162
COVID-19'un Dış Ticaret, Reel Döviz Kuru ve İşsizlik Arasındaki İlişki Üzerine Etkisi: Türkiye Örneği / <i>The Effect of COVID-19 on the Relationship Between Foreign Trade, Real Exchange Rate and Unemployment: The Case of Turkey</i>	
<b>Özlem Gül Dinç</b> .....	164
Uluslararası Öğrenciler ile Uluslararası Ticaret / <i>International Trade with International Students</i>	
<b>M. Sami Süygün, Fatih Kaplan</b> .....	166





UGTK

**I. ULUSLARARASI GÜMRÜK  
VE TİCARET KONGRESİ**

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# DÜZENLEME KURULU

## ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Ersan ÖZ / (Chairman of the Board) Pamukkale University  
Sami CEYHAN / President of Customs and Trade Inspectors Association  
Prof. Dr. Nevzat SAYGILIOĞLU / Atılım University  
Prof. Dr. Mehmet YÜCE – Uludağ University  
Prof. Dr. Mustafa Ali SARILI / Adnan Menderes University  
Prof. Dr. Ali ÇELİKKAYA / Eskişehir Osmangazi University  
Prof. Dr. Mustafa Erkan ÜYÜMEZ / Anadolu University  
Prof. Dr. Engin HEPAKSAZ / Katip Çelebi University  
Prof. Dr. Mine YILMAZER / Manisa Celal Bayar University  
Assoc. Prof. Osman Sabri KIRATLI / Boğaziçi University  
Dr. İrfan KALPALI / Chief Inspector, Ministry of Trade  
Nadir ELİBOL / Former Chief Inspector, Ministry of Trade

# BİLİMSEL SEKRETERYA

## CONGRESS SECRETARIAT

Adem DEMİRCİ - Müfettiş, Ticaret Bakanlığı/ Inspector, Ministry of Trade  
Cansu Sevinç CEYHAN - Araştırma Görevlisi, Pamukkale Üniversitesi / Research  
Assistant, Pamukkale University  
Esen ÖZDEN - Müfettiş, Ticaret Bakanlığı/ Inspector, Ministry of Trade  
Ferdi SEPETÇİ - Müfettiş, Ticaret Bakanlığı/ Inspector, Ministry of Trade  
Hasan CEYHAN - Müfettiş, Ticaret Bakanlığı/Inspector, Ministry of Trade

20-21-22 MAYIS 2021





UGTK

## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# BİLİM KURULU

## SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Abuzer PINAR / İstanbul Medipol University  
Prof. Dr. Adnan GERÇEK / Uludağ University  
Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ / Hacettepe University  
Prof. Dr. Ahmet ULUSOY / Beykent University  
Prof. Dr. Birol KARAKURT / Karadeniz Technical University  
Prof. Dr. Cemil RAKICI / Karadeniz Technical University  
Prof. Dr. Coşkun KARACA / Cumhuriyet University  
Prof. Dr. Ercan TAŞKIN / Dumlupınar University  
Prof. Dr. Erhan GÜMÜŞ / Çanakkale Onsekizmart University  
Prof. Dr. Engin HEPAKSAZ / Katip Çelebi University  
Prof. Dr. Ekrem KARAYILMAZLAR / Pamukkale University  
Prof. Dr. Fayq AI AKAYLEH AL / Yamamah University  
Prof. Dr. Fatih SAVAŞAN / Sakarya University  
Prof. Dr. Funda BAŞARAN YAVAŞLAR / Free University of Berlin  
Prof. Dr. Hakkı ODABAŞ / Ankara Yıldırım Beyazıt University  
Prof. Dr. Hasan Hüseyin BAYRAKLI / Afyon Kocatepe University  
Prof. Dr. Hüseyin Altay / İnönü University  
Prof. Dr. Hüseyin Güçlü ÇİÇEK / Süleyman Demirel University  
Prof. Dr. Hüseyin ŞEN / Yıldırım Beyazıt University  
Prof. Dr. Hyder ZGHAIR / Kettering University  
Prof. Dr. İbrahim ORGAN / Pamukkale University  
Prof. Dr. İsa SAĞBAŞ / Afyon Kocatepe Üniversitesi  
Prof. Dr. Kemal ÇELEBİ / Manisa Celal Bayar University  
Prof. Dr. Leyla ATEŞ / Altınbaş University  
Prof. Dr. M. Nedim BAYUK / Harran University  
Prof. Dr. Mehmet TOSUNER / Dokuz Eylül University  
Prof. Dr. Mehmet TUNÇER / Karadeniz Technical University  
Prof. Dr. Mehmet YÜCE / Uludağ University  
Prof. Dr. Metin TAŞ -Gedik University  
Prof. Dr. Mine YILMAZER / Manisa Celal Bayar University  
Prof. Dr. Michael SCHULTE / West Point Military Academy  
Başkent University  
Prof. Dr. Murat TAŞ / Alamo Colleges  
Prof. Dr. Murat DEMİR / Harran University  
Prof. Dr. Mustafa YILDIRAN / Akdeniz University  
Prof. Dr. Necmiddin BAĞDADIÖĞLU / Hacettepe University  
Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ / Çankaya University

Prof. Dr. Osman PEHLİVAN / Karadeniz Technical University  
Prof. Dr. Ramazan GÖKBUNAR / Manisa Celal Bayar University  
Prof. Dr. S. Ateş OKTAR / İstanbul University  
Prof. Dr. Shawkat HAMMOUDEH / Drexel University  
Prof. Dr. Şafak Ertan ÇOMAKLI / Hacı Bayram Veli University  
Prof. Dr. Şaban NAZLIOĞLU / Pamukkale University  
Prof. Dr. Tekin AKDEMİR / Yıldırım Beyazıt University  
Prof. Dr. Temel GÜRDAL / Sakarya University  
Prof. Dr. Ufuk SELEN / Uludağ University  
Prof. Dr. Yusuf KILDİŞ / Dokuz Eylül University  
Prof. Dr. Zeynep ARIKAN / Dokuz Eylül University  
Assoc. Prof. Mustafa GERŞİL / Manisa Celal Bayar University  
Assoc. Prof. Osman Sabri KIRATLI / Boğaziçi University  
Dr. G. Nono GUAYE / Louisiana Tech University, Auburn  
University, ABD  
Dr. İrfan KALPALI / Manisa Celal Bayar University  
Dr. Mohammed AL-MAHİSH / King Faisal University  
Dr. Muhammet Yunus ŞİŞMAN / Dumlupınar University  
Dr. Musa AYDEMİR / Çukurova University, Institute of Social  
Sciences  
Lecturer, Mehmet ÖZKOÇ / Başkent University  
Bülent Orhan TÜREL / Ankara University  
Eren ZENGİN / Ankara Hacı Bayram Veli University  
Hakan ATAY / Ankara Hacı Bayram Veli University  
Faruk ŞEN / İstanbul International Trade Institute  
Gökhan TERZİ / Gedik University  
Göksel ÇETİNKOL / Dokuz Eylül University  
Hüseyin Serkan EROL / Leiden University  
Levent ÖZKARDEŞ / Yaşar University  
Mehmet ERYILMAZ / Ankara University  
Muhammet KAYA / İzmir Katip Çelebi University  
Murat PALAOĞLU / Ankara University  
Mustafa ALICI / Gazi University  
Osman Nuri BEYHAN / Hacı Bayram Veli University  
Sercan BAHADIR / Hacettepe University  
Thomas Philip CORBİN / America University, Dubai

(Note: Arranged according to names in alphabetical order.)



# PROGRAM

**20 MAYIS 2021 / 20 MAY 2021**

Salon: TİCARET	AÇILIŞ PROGRAMI/ OPENING PROGRAM
10:00 -11:30	<b>AÇILIŞ KONUŞMALAR/OPENING SPEECHES</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Sami Ceyhan</b> – Gümrük ve Ticaret Müfettişleri Derneği Başkanı / The President of GTMD</li><li>• <b>Prof. Dr. Ersan Öz</b>- Kongre Başkanı/ The President Of The Congress</li><li>• <b>M. Rifat Hisarcıklıoğlu</b>- TOBB Başkanı/ The President of TOBB</li><li>• <b>Simone Kaslowski</b>- TÜSİAD Başkanı/ The President of TÜSİAD</li><li>• <b>İsmail Gülle</b>- TİM Başkanı / The President of TİM</li><li>• <b>Umberto De Pretto</b>- IRU Genel Sekreteri / The Secretary General of IRU</li><li>• <b>Dr. Kunio Mikuriya</b>- Dünya Gümrük Örgütü Genel Sekreteri / The Secretary General of the World Customs Organization</li><li>• <b>Dr. Mehmet Muş</b>/ Ticaret Bakanı / The Minister of Trade of the Turkish Republic</li></ul>
Salon: TİCARET	KONFERANS/ CONFERENCE
11:45 -12:45	<b>PANDEMİ VE SONRASINDA TİCARETTE OLASI DEĞİŞİKLİKLER/POSSIBLE CHANGES IN TRADE DURING AND AFTER THE PANDEMIC</b> <b>Moderator : Prof. Dr. Emre Alkin</b> /Altınbaş University <b>Konuşmacılar/Speakers:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Rıza Tuna Turagay</b>- Ticaret Bakan Yardımcısı/The Deputy Minister of Trade of the Turkish Republic</li><li>• <b>Gürsel Baran</b>- ATO Başkanı/ The President of ATO</li><li>• <b>Hayrettin Çaycı</b>- TURKTRADE YK Başkanı/ The President of TURKTRADE</li><li>• <b>Burak Pehlivan</b>- TÜRKONFED International Başkanı</li><li>• <b>Serdar Keskin</b>- İstanbul Gümrük Müşavirleri Dernek Başkanı/ The President of Istanbul Customs Brokers Association</li></ul>
Salon: TİCARET	OTURUM-1 / SESSION-1
13:30 -15:00	<b>PANDEMİNİN DIŞ TİCARETİMİZE ETKİLERİ/THE EFFECTS OF THE PANDEMIC ON OUR FOREIGN TRADE</b> <b>Moderator: Caner Çolak</b> - DEİK Genel Sekreteri /The Secretary General of DEİK (The Foreign Economic Relations Board of Turkey) <b>Konuşmacılar/ Speakers</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Mustafa Gümüş</b> - Gümrükler Genel Müdürü/ The Director General of Customs of the Ministry of Trade of the Turkish Republic</li><li>• <b>Ahmet Erkan Çetinkayaş</b> - İthalat Genel Müdürü/ The Director General of Importation of the Ministry of Trade of the Turkish Republic</li><li>• <b>Özgür Volkan Ağar</b>- İhracat Genel Müdürü/ The Director General of Exportation of the Ministry of Trade of the Turkish Republic</li><li>• <b>Murat Palaoğlu</b>- Partner of KPMG</li><li>• <b>Sercan Bahadır</b>- Partner of EY (Ernst &amp; Young)</li></ul>

Salon: GÜMRÜK	BİLDİRİ SUNUMLARI -1
13:30 -15:00	<p><b>SALGININ ULUSLARARASI ALANDA ETKİLERİ</b>  <b>Moderatör: Prof. Dr. Hakan Tunahan</b>  <b>Konuşmacılar:</b>            COVID-19 SALGINININ ULUSLARARASI TİCARETE ETKİSİ            • <b>Yunus Emre Topcu</b>            COVID-19 PANDEMİSİNİN ULUSLARARASI TİCARETE ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ            • <b>Elifnur Tiğtepe, Fatma Kılıç, Ş. Mustafa Ersungur</b>            COVID-19 PANDEMİSİNİN ULUSLARARASI TİCARET ÜZERİNDEKİ ETKİSİ            • <b>Hamit Çetin</b>            COVID 19 SALGINI SÜRECİNDE İHRACAT İKLİMİ VE DIŞ TİCARET            • <b>Tuba Eren, Rümeyya Manisa, Süreyya Kovacı, Süleyman Şen</b>            COVID-19 SALGINININ E-TİCARETE ETKİSİ            • <b>Mihriban Koca</b></p>
Salon: TİCARET	BİLDİRİ SUNUMLARI -2
15:30 -17:00	<p><b>PANDEMİ VE TARIM İLİŞKİSİ</b> Moderatör: Prof. Dr. Ercan Taşkın  <b>Konuşmacılar:</b>            COVID-19 PANDEMİSİNİN TÜRKİYE'DEKİ PERAKENDE GIDA SEKTÖRÜNDE ONLINE ALIŞVERİŞ ÜZERİNE ETKİSİ            • <b>Abdulcelil Gazioğlu, Zeynep Demirci Çakıroğlu</b>            COVID-19 PANDEMİSİNDE TARIM TİCARETİ            • <b>Gizem Ateş, Hüseyin Altay, Ömer Faruk Derindağ</b>            COVID-19 DÖNEMİNDE "YAŞ MEYVE VE SEBZE" ÜRÜN GRUPLARINDA TÜRKİYE İHRACATLARININ MUADİL ÜLKELERLE KARŞILAŞTIRILMASI            • <b>Ayşegül Karataş</b>            COVID-19 ÖNCESİ VE SONRASINDA "YENİLEN MEYVELER VE YENİLEN SERT KABUKLU MEYVELER" ÜRÜN GRUBUNDA ÜLKELERİN İHRACATLARININ KARŞILAŞTIRILMASI            • <b>Halil Şimdi</b>            COVID-19 SÜRECİNDE ÜLKELER TARAFINDAN UYGULANAN TİCARET POLİTİKALARININ, TÜRKİYE TARIM SEKTÖRÜNE ETKİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA            • <b>Osman Murat Koçtürk, Berk Nuhoğlu</b></p>
Salon: GÜMRÜK	BİLDİRİ SUNUMLARI -3
15:30 -17:00	<p><b>PANDEMİ VE TÜRKİYE-1</b>  <b>Moderatör: Prof. Dr. Mine Yılmaz</b>  <b>Konuşmacılar:</b>            KÜRESEL DEĞER ZİNCİRİNE KATILIM SÜRECİNDE YAŞANAN ARZ VE TALEP ŞOKLARININ TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİNE ETKİSİ            • <b>Hatice Duva, Mine Yılmaz, Serkan Çınar</b>            PANDEMİ SONRASI ULUSAL VE ULUSLARARASI FUARLARIN DURUMU VE TÜRKİYE'NİN ÜSTLENECEĞİ AKTİF ROL            • <b>Bekir Onur Kınalıbaş</b>            TÜRKİYE'DE COVID 19 DÖNEMİNDE SERBEST BÖLGELERİN DIŞ TİCARET İÇİN ÖNEMİ            • <b>Zafer Avcı, Süreyya Kovacı, Süleyman Şen</b>            COVID -19 SALGINI: KAMU SAĞLIĞI İÇİN KÜRESEL SAĞLIK DIPLOMASİSİNİN ÖNEMİ            • <b>Tuba Gezer</b>            PANDEMİNİN DÜNYADA VE ÜLKEMİZDE SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNDE GELİR ETKİSİ            • <b>Hasan Emre Aydın</b></p>



# PROGRAM

21 MAYIS 2021/ 21 MAY 2021

Salon:TİCARET	OTURUM-2 /SESSION-2
10:00 - 11:00	<p><b>PANDEMİ VE PARİS ANLAŞMASI İŞİĞİ ALTINDA SANAYİDE SÜRDÜREBİLİRLİK, E-TİCARET VE YENİ PAZARLAR SUSTAINABILITY IN INDUSTRY, E-COMMERCE AND NEW MARKETS IN THE LIGHT OF THE PANDEMIC AND THE PARIS AGREEMENT</b></p> <p><b>Moderator: Hakan Güldağ</b>- Dünya Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni/ The Editor-in-Chief of the Newspaper Dünya</p> <p><b>Konuşmacılar/Speakers:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Erkan Kafadar</b> - Borusan Holding CEO/The CEO of Borusan Holding</li><li>• <b>Fatih Kemal Ebiçlioğlu</b> - Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı/ The President of the Durable Goods Group of Koç Holding</li><li>• <b>Atilla Yerlikaya</b> - Kurumsal Strateji ve Politika Genel Müdürü / General Manager for Corporate Strategy and Policy of Amazon Turkey</li></ul>
Salon:GÜMRÜK	BİLDİRİ SUNUMLARI -4
10:00 - 11:15	<p><b>PANDEMİ VE TÜRKİYE-2 Moderatör: Prof. Dr. Mustafa Ali Sarılı</b></p> <p><b>Konuşmacılar:</b></p> <p>COVID-19 PANDEMİSİNİN TÜRKİYE'DEKİ SEKTÖRLERE YANSIMASI</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>S. Şehnaz Altunakar Mercan, Selçuk Buyrukoğlu</b></li></ul> <p>DAHİLDE İŞLEME REJİMİNİN DIŞ TİCARETE ETKİSİ: KOVİD 19 SALGINI ÖNCESİNE VE SONRASINA YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Tuğçe Danacı Ünal</b></li></ul> <p>TÜRKİYE'DE SINIR TİCARETİNİN DURUMU, EKONOMİK ETKİLERİ VE SALGIN SONRASI SINIR TİCARETİNİN GELİŞMESİNE İLİŞKİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Sami Ünlü</b></li></ul> <p>SALGIN NEDENİYLE ÇİN'DEN TÜRKİYE'YE YÖNELEN DIŞ TİCARET HACMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Selçuk Gülten, Cansu Sevinç Ceyhan, Ersan Öz</b></li></ul> <p>TÜRKİYE'NİN LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİNDE 2020 YILI ÖNGÖRÜSÜ: ENCO LOJİSTİK ÖRNEĞİ</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Nurdan Kuşat, Gülşah Kuşat</b></li></ul>
Salon:TİCARET	BİLDİRİ SUNUMLARI -5
11:30 - 13:00	<p><b>COVID-19'UN VERGİSEL ETKİLERİ-1</b></p> <p><b>Moderatör: Prof. Dr. Engin HEPKSAZ</b></p> <p><b>Konuşmacılar:</b></p> <p>COVID-19'UN ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARINA ETKİLERİNE DAİR ENDİŞELERİN GİDERİLMESİ</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Mustafa Cemil Kara</b></li></ul> <p>PANDEMİ SÜRECİNDE ARTMASI MUHTEMEL OLAN GÜMRÜK UYUŞMAZLIKLARI VE İDARİ ÇÖZÜM YOLLARI</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Melike Çapraz</b></li></ul> <p>SALGIN SÜRECİNDE İTHAL ÜRÜNLERE GETİRİLEN İLAVE GÜMRÜK VERGİLERİNİN EKONOMİYE ETKİSİ</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Tuğçe Akdemir</b></li></ul> <p>SALGIN SÜRECİNDE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÜMRÜK VERGİLERİ İSTİSNASININ TEŞVİK POLİTİKALARI VE ÖRNEK BİR PROJE ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Engin Hepaksaz, Göksel Çetinkol</b></li></ul> <p>TRADE COSTS AND HUMAN DEVELOPMENT: MEDIATOR ROLE OF CUSTOMS EFFICIENCY TOWARDS A RECOVERY PATH OF POST PANDEMIC CRISIS</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Ümit Çelebi</b></li></ul>

<b>Salon:GÜMRÜK</b>	<b>BİLDİRİ SUNUMLARI-6</b>
<b>11:30 - 13:00</b>	<p><b>KÜRESEL TİCARETTE YAŞANANLAR</b>  <b>Moderatör: Prof. Dr. Mustafa YILDIRAN</b>  <b>Konuşmacılar:</b>  COUNTRY OF ORIGIN EFFECT IN GLOBAL TRADE: COVID-19 VACCINES AND COUNTRY IMAGE  • <b>Cansu Karabulut, Faruk Şen</b>  KÜRESEL TİCARETİN YENİDEN ŞEKİLLENMESİ: BÖLGESEL KAPSAMLI EKONOMİK ORTAKLIK ANLAŞMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ  • <b>Ela Çolpan Nart</b>  KÜRESEL TİCARET ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLER: PANDEMİ DÖNEMİ MEDYA EKONOMİSİ ÖRNEĞİ  • <b>Barış Altuntaş, Mustafa Atsan</b>  SALGIN HASTALIKLARLA MÜCADELEDE DEVLET MÜDAHALESİ VE COVID-19 KRİZİ'NDEN SONRA SAĞLIĞI "KÜRESEL KAMUSAL MAL" OLARAK YENİDEN DÜŞÜNMEK  • <b>Duygu Dünder Öztaşçı</b>  KÜRESEL TİCARETTE KONTEYNER TEDARİK SORUNU VE ETKİLERİ  • <b>Süleyman Bitti, Cennet Köşe, Süreyya</b>  Kovacı KÜRESEL SALGINDAN SONRA PETROL TİCARETİ: PETROLÜN KÜRESEL TİCARETTE GELECEĞİNİN EKONOMİK POLİTİĞİ  • <b>Mustafa Yıldırım</b></p>
<b>Salon: TİCARET</b>	<b>OTURUM -3 / SESSION-3</b>
<b>13:15 - 14:30</b>	<p><b>ULUSLARARASI VERGİ HUKUKUNDA GELİŞMELER VE KÜRESEL TİCARET ÜZERİNE ETKİLERİ DEVELOPMENTS IN INTERNATIONAL TAX LAW AND THEIR EFFECTS ON GLOBAL TRADE</b>  <b>Moderatör: Prof. Dr. Funda Başaran Yavaşlar</b>  <b>Konuşmacılar/Speakers:</b>  • <b>Prof. Dr. Reuven S. Avi-Yonah</b>, University of Michigan Law School  • <b>Erdal Çalikoğlu</b>- Head of The Tax Council, Turkish Ministry of Finance  • <b>Prof. Dr. Daniel Gutmann</b>- University of Paris I - Panthéon-Sorbonne &amp; CMS Paris • Emeritus Prof. Dr. Sol Picciotto, Lancaster University Law Faculty  • <b>Christoph Trautvetter</b>, Netzwerk Steuergerechtigkeit</p>
<b>Salon:GÜMRÜK</b>	<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -7</b>
<b>14:00 – 15:15</b>	<p><b>COVID-19'A YÖNELİK TEDBİRLER</b>  <b>Moderatör: Prof. Dr. Mehmet Yüce</b>  <b>Konuşmacılar:</b>  COVID-19 PANDEMİSİNE YÖNELİK DEVLET MÜDAHALELERİNİN BİST SEKTÖR ENDEKSLERİNE ETKİSİ  • <b>Enes Burak Ergüney, Rabia Manisa, Ahmet Burak Demir, Rümeyza Manisa</b>  COVID-19 SALGIN SÜRECİ SERBEST BÖLGELERE YÖNELİK ÖNLEMLER: VERGİ VE İSTİHDAM BAKIMINDAN BİR DEĞERLENDİRME  • <b>Müge Seda Ateş, Demet Toktaş</b>  DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ KAPSAMINDA COVID-19 ÖNLEMLERİ  • <b>Evren Güldoğan</b>  KAMU İHALELERİNDE COVID-19 TEDBİRLERİ: TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ DÜZENLEMELERİNİN İNCELENMESİ  • <b>Muhammed Çelik, Mehmet Yüce</b>  YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI (COVID-19) SÜRECİNDE SOSYAL HARCAMALAR  • <b>Ulvi Sandalcı, İnci Sandalcı</b></p>
<b>Salon: TİCARET</b>	<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -8</b>
<b>15:00 - 16:00</b>	<p><b>COVID 19 SALGININ VERGİSEL ETKİLERİ- 2 Moderatör: Prof. Dr. Temel Gürdal</b>  <b>Konuşmacılar:</b>  PANDEMİ SÜRECİNDE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN VERGİ GELİRLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ  • <b>Şaban Ertekin, Şahin Bulut</b>  TÜRK VERGİ SİSTEMİ AÇISINDAN DİJİTAL EKONOMİ  • <b>Gamze Çimen</b>  ULUSLARARASI TİCARETTE TESLİM YERİNİN DAMGA VERGİSİ YÜKÜMLÜLÜĞÜNE ETKİSİ  • <b>Memduh Aslan</b>  VAT DISCOUNT IN THE MANUFACTURING SECTOR AS A FINANCIAL POLICY TOOL IN THE COVID 19 PROCESS  • <b>Cemil Ertem, Doğan Bozdoğan</b></p>



# PROGRAM

Salon:GÜMRÜK	BİLDİRİ SUNUMLARI -9
15:30 - 17:00	<p><b>COVID 19 VE DİJİTAL UYGULAMALAR</b> <b>Moderatör: Prof. Dr. Hüseyin ALTAY</b> <b>Konuşmacılar:</b> ADIM ADIM YENİ DÜNYA DÜZENİ: ÇİN BKBY PROJESİ • <b>Nihal Altun, İpek Kurt, Tansu Özbaysal</b> COVID-19 SÜRECİNDE İHRACATTA DÖNÜŞÜM: E-İHRACAT • <b>Hilal Yıldırım Keser</b> COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE DİJİTALLEŞME UYGULAMALARI VE ULUSLARARASI TİCARET: KOLAY İHRACAT PLATFORMU • <b>Metehan Kural, Süreyya Kovacı, Süleyman Şen</b> TEK PENCERE SİSTEMİNİN TÜRKİYE'DE MEVCUT DURUMU VE SALGIN VE SONRASINDA GELİŞMESİNE YÖNELİK ÖNERİLER • <b>İsmail Metin, İrfan Kalpalı</b> HOW COVID-19 PANDEMİC INFLUENCES TURKISH EXPORT FLOW? • <b>Ömer Faruk Derindağ, Hüseyin Altay, Gizem Ateş</b> BLOKZİNCİR VE GÜMRÜKLERE OLASI ETKİLERİ: BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ • <b>Ata Kahveci</b></p>
22 MAYIS 2021 / 22 MAY 2021	
Salon: TİCARET	OTURUM -4 / SESSION-4
10:00 - 11:00	<p><b>TEDARİK ZİNCİRİNDEKİ SON GELİŞMELER VE TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI RECENT DEVELOPMENTS IN THE SUPPLY CHAIN AND FACILITATION OF TRADE</b> <b>Moderator: Prof. Dr. Nevzat Saygılıoğlu</b> <b>Konuşmacılar/Speakers:</b> • <b>Turgut Erkeskin</b>- FIATA Kıdemli Başkan Yardımcısı • <b>Erdal Karagöl</b>- Yıldırım Beyazıt Üniversitesi/YıldırımBeyazıt University • <b>Alper Özel</b>- UND İcra Kurulu Başkanı / The Chairman of the Executive Board of UND (International Transporters Association) • <b>Rıza Mehmet Korkmaz</b>- UGM Genel Müdürü/ The CEO of UGM • <b>Dr. Osman Topaç</b>- Ankara İl Sağlık Müdürlüğü/ Ankara Provincial Directorate of Health</p>
Salon: GÜMRÜK	BİLDİRİ SUNUMLARI -10
10:00 - 11:00	<p><b>BÖLGESEL VE KAPSAMLI İNCELEMELER</b> <b>Moderatör: Prof. Dr. İsa SAĞBAŞ</b> <b>Konuşmacılar:</b> COVID-19 SONRASI KÜRESEL DEĞER ZİNCİRLERİNİN DEĞİŞİMİ VE RCEP • <b>Emin Ertürk, Derya Hekim</b> COVID-19 SALGINI KAPSAMINDA ALINAN GÜMRÜK TEDBİRLERİ • <b>Lamiha Öztürk, Mehmet Dağ, Dilşat Çınar</b> KÜRESEL TİCARETTE KORUMACI YAKLAŞIMLAR VE TÜRK ÇELİK SEKTÖRÜ ÜZERİNE ETKİLERİ • <b>Oğuz Kaan Meriçelli</b></p>
Salon: TİCARET	BİLDİRİ SUNUMLARI -11
11:30 - 12:30	<p><b>SALGIN SONRASI İÇİN İNCELEMELER Moderatör: Prof. Dr. Murat Demir</b> <b>Konuşmacılar:</b> BELİRSİZLİK VE KÜRESEL RİSKLER ÇERÇEVESİNDE İHRACAT VE İTHALAT SÖZLEŞMELERİNİN HAZIRLANMASI • <b>Mustafa Ünüvar, Murat Eren</b> PANDEMİ... YA SONRASI? KAÇAKÇILIKLA MÜCADELEDE GÜMRÜKLER • <b>Alper Bilgin Tümer</b> SALGIN SONRASI DÜNYADA LOJİSTİK SEKTÖRÜNÜN TÜRKİYE'NİN REKABET GÜCÜNE ETKİSİ • <b>Mustafa Yasin Baştuğ</b> TÜRKİYE OTOMOTİV ENDÜSTRİSİNİN AÇIKLANMIŞ KARŞILAŞTIRMALI ÜSTÜNLÜK MODELİ AÇISINDAN REKABET ANALİZİ • <b>Sinan Can Altuntaş</b></p>

<b>Salon: GÜMRÜK</b>	<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -12</b>
11:30 - 12:30	<p><b>Moderatör: Prof. Dr. Hakkı ODABAŞ</b></p> <p><b>Konuşmacılar:</b>          COVID-19 SONRASINDAKİ YENİ DÜNYA REGÜLASYONUNDA TÜRKİYE'NİN KONUMU</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Özden Sevgi Akıncı, Ercan Taşkın</b>          PANDEMİ DÖNEMİNDE OECD ÜLKELERİNİN DIŞ TİCARET VERİLERİNİN ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME YÖNTEMLERİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ</li> <li>• <b>Fatma Gül Altın, Ogün Yıldırım</b>          TİCARETTE TEKNİK ENGELLER ANLAŞMASI'NIN ULUSAL DÜZENLEMELERE YANSIMALARI VE 4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ</li> <li>• <b>Neslihan Kızıler, Mehmet Yüce</b>          PANDEMİ SÜRESİNCE E-TİCARETİN HACMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER VE BU DEĞİŞİMLERİN NEDENLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME</li> <li>• <b>Pınar Hamidi</b></li> </ul>
<b>Salon: TİCARET</b>	<b>OTURUM 5 / SESSION-5</b>
13:00 - 14:00	<p><b>COVID19 BAĞLAMINDA ULUSLARARASI HUKUK: PROBLEMLER VE ÇÖZÜMLER</b>  <b>INTERNATIONAL LAW IN THE CONTEXT OF COVID19: PROBLEMS AND SOLUTIONS</b></p> <p><b>Moderator: Prof. Dr. Mustafa Erkan Üyümez</b></p> <p><b>Konuşmacılar/Speakers:</b>          DSÖ Ve ICAO Düzenlemeleri Bağlamında COVID-19 Pandemisi Nedeniyle Çin'in Uluslararası Sorumluluğu / China's International Responsibility for the COVID-19 Pandemic in the Context of the Regulations of WHO and ICAO</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Berat Lale Akkutay</b>-Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi DTÖ, Aşı Şirketleri ve Uluslararası Hukuk/ WTO, Vaccine Companies and the International Law</li> <li>• <b>Ali İbrahim Akkutay</b>-Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi</li> <li>• <b>Cansu Atılğan Pazvantoğlu</b>-Eskişehir Osmangazi Üniversitesi COVID-19 Pandemisi Döneminde Uluslararası İş Birliğini Sağlama Çabaları/ Efforts to Ensure International Cooperation During the COVID-19 Pandemic Period</li> <li>• <b>Nergiz Emir</b>- Anadolu Üniversitesi COVID-19 Pandemisinin Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Süreçlerine Etkisi/ The Impact of the COVID-19 Pandemic on the International Investment Dispute Resolution Process</li> <li>• <b>Beyza Özturanlı Şanda</b>-Bartın Üniversitesi Covid19'un Uluslararası Etkisi: Siyaset Ve Hukuk Açısından/ International Impact of Covid19: Legal and Political Ramifications</li> <li>• <b>Gökhan GÜNEYSU</b>- Anadolu Üniversitesi</li> </ul>
<b>Salon: GÜMRÜK</b>	<b>BİLDİRİ SUNUMLARI -13</b>
13:00 - 14:00	<p><b>Moderatör: Prof. Dr. Coşkun Karaca</b></p> <p><b>Konuşmacılar:</b>          SALGINLA MÜCADELEDE UYGULANACAK GÜMRÜK POLİTİKALARI: ŞEFFAFLIK VE ORTAK VERİ PAYLAŞIMI İHTİYACI</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Merve Acet</b>          THE EFFECT OF INFORMATICS ON LOGISTICS EDUCATION IN THE PANDEMIC PROCESS (AND THE FUTURE OF THE SECTOR)</li> <li>• <b>Nurcan Ozyazıcı Sunay</b>          COVID-19'UN DIŞ TİCARET, REEL DÖVİZ KURU ve İŞSİZLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ</li> <li>• <b>Özlem Gül Dinç</b>          ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER İLE ULUSLARARASI TİCARET</li> <li>• <b>Mehmet Sami Süygün</b></li> </ul>
<b>Salon: TİCARET</b>	<b>KAPANIŞ OTURUMU</b>
15:00 - 16:00	<p><b>KAPANIŞ KONUŞMALARI</b></p> <p><b>Moderatör: Prof. Dr. Ersan ÖZ – Kongre Başkanı</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Prof. Dr. Hatice KARAHAN</b>- Cumhurbaşkanı Ekonomi Başdanışmanı, Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi</li> <li>• <b>Prof. Dr. Fatih SAVAŞAN</b> – Sakarya Üniversitesi Rektörü</li> <li>• <b>Prof. Dr. Fuat ERDAL</b> – Anadolu Üniversitesi Rektörü</li> <li>• <b>Prof. Dr. Kazım UYSAL</b> – Dumlupınar Üniversitesi Rektörü</li> </ul>







**I. ULUSLARARASI GÜMRÜK  
VE TİCARET KONGRESİ**

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

**COVID-19 BAĞLAMINDA  
ULUSLARARASI HUKUK:  
PROBLEMLER VE ÇÖZÜMLER**


INTERNATIONAL LAW IN THE CONTEXT OF COVID-19:  
PROBLEMS AND SOLUTIONS

**DAVETLİ KONUŞMACILAR**  
*INVITED SPEAKERS*

20-21-22 MAY 2021

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND TRADE CONGRESS

# COVID-19 SALGINININ ULUSLARARASI YATIRIM UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜMÜ SÜREÇLERİNE ETKİSİ

Beyza Özturanlı Şanda\* 

Dünya çapında bir yılı aşkın süredir devam eden COVID-19 salgını, devletleri virüsün yayılmasını kontrol altına almak amacıyla, benzeri görülmemiş önlemler almaya zorlamaktadır. Vatandaşların sosyal ve ekonomik hayatını son derece zorlayan tam kapanmalar yanında, seyahat yasakları, ek vize gereklilikleri, sağlık ve gıda ürünlerinin ithalat ve ihracatına getirilen kısıtlama ve yasaklar, sağlık hizmetlerinin geçici olarak kamulaştırılması, muhtelif sektörlerle ilişkin projelerin yavaşlatılması gibi tedbirler yabancı doğrudan yatırımları kaçınılmaz olarak etkilemektedir.

Devletlerin COVID-19 salgınının yayılımını önlemek amacıyla, kamusal menfaatlerin korunması gerekçesiyle aldığı bu tedbirlerin, küresel düzeydeki salgınla mücadele gerekliliği dikkate alındığında ölçülü olarak değerlendirilmesi mümkündür. Bununla beraber devletlerin aldığı korumacı ekonomik önlemler, çok taraflı ve iki taraflı yatırım anlaşmalarının ihlali iddialarını gündeme getirebilecek ve bu iddialar, yatırımcıların sınır ötesi ticari faaliyetlerinin ulusal düzeyde karşılaştığı engellerden kaynaklanan uyuşmazlıkların bağımsız ve tarafsız yargı organlarıncaya çözümünü temin etmek amacıyla faaliyet gösteren, Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Merkezi (ICSID) gibi yatırım uyuşmazlıklarına ilişkin kurumsal çözüm mekanizmaları önünde devletlere karşı ileri sürülebilecektir.

Küresel düzeyde iki binin üzerinde iki taraflı yatırım anlaşmasının yürürlükte olduğu dikkate alınırca, COVID-19 salgını ile mücadele etmek amacıyla alınan ulusal tedbirlerin hakem önümüzdeki yıllarda hakem mahkemelerinin gündemini meşgul edeceği öngörüsünde bulunulabilir.

Çalışmada, devletlerin COVID-19 salgını ile mücadele etmek amacıyla alınan ulusal tedbirlerin uluslararası yatırımları etkileme kapasitesi, bu tedbirlerin hukuki dayanağı, buna karşılık bu tedbirlerden ekonomik zarar görme riski ile karşı karşıya olan yabancı yatırımcıların muhtemel iddialarının hukuki dayanağı ve ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümünde başvurulabilecek hukuki çerçeve değerlendirilmiştir.

**Amaç :** Çalışmanın amacı, COVID-19 salgını ile mücadelede devletlerin, virüsün yayılımını engellemek amacıyla aldığı ve çeşitli sektörleri etkileyen tedbirlerin, uluslararası yatırım anlaşmaları nezdinde ve korumasındaki yatırımlara olan muhtemel olumsuz etkisinden kaynaklanabilecek uyuşmazlıkların çözümünde başvurulabilecek hukuki çerçevenin açıklanmasıdır.

**Yöntem:** Nitel araştırma yöntemi çerçevesinde, ikincil kaynaklar-literatür taraması (uluslararası yargı kararları, uluslararası anlaşmalar) yoluyla elde edilmiş veriler, hukuki değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

**Bulgular :** COVID-19 salgını ile mücadelede devletlerin aldığı ve ekonomik hayatı etkileyen önlemler ile uluslararası kuruluşların uluslararası yatırımlara ilişkin verilerine başvurulmuştur.

**Sonuç:** Yatırım uyuşmazlıklarının çözümünde yetkili hakem mahkemelerinin, devletlerinin kamusal mülahazalara dayalı olarak aldığı tedbirleri değerlendirirken, mevcut uluslararası anlaşmalar yanında, uluslararası hukukun temel ilkelerine de başvurma gerekliliği yanında; yatırım anlaşmalarının formülasyonunda, muhtemel istisnai durumların öngörülmesi ve her iki tarafı koruyacak hükümlerin tasarlanması gerekmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Salgın, Ulusal Tedbirler, Uluslararası Yatırımlar, Uyuşmazlıkların Çözümü.

\* Bartın Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Hukuk ABD., bozturanli@bartin.edu.tr

# THE EFFECT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON INTERNATIONAL INVESTMENT DISPUTE SETTLEMENT PROCESSES

Beyza Özturanlı Şanda\* 

*The worldwide outbreak of COVID-19, which has been going on for more than a year, has forced states to take unprecedented measures to contain the spread of the virus. In addition to the complete lockdowns that already strain the social and economic life of citizens, measures such as travel bans, additional visa requirements, restrictions and prohibitions on the import and export of health and food products, temporary expropriation of health services, slowing down projects in various sectors inevitably have impact on foreign direct investments. . In order to prevent the spread of the COVID-19 pandemic, those measures taken for the protection of public interests might be viewed as proportional when consider the necessity of combating the pandemic at the global level. However, protectionist economy measures taken by the states can bring up the allegations of violation of multilateral and bilateral investment treaties and the claims of investors might be the subject of various disputes before the arbitral institutions such as International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) against governments which operate in order to ensure the resolution of disputes arising from the national obstacles faced by investors' transboundary commercial activities. Considering that more than two thousand bilateral investment agreements are in force at the global level, it can be predicted that the national measures taken to combat the COVID-19 pandemic will occupy the agenda of the arbitral tribunals in the coming years. In the study, the capacity of the national measures taken to combat the COVID-19 pandemic to affect international investments, the legal basis of these measures, the legal basis of the possible claims of foreign investors who are faced with the risk of economic damage from these measures and the legal framework that can be applied in the settlement of disputes that may arise will be evaluated.*

**Keywords:** Pandemic, National Measures, International Investments, Dispute Settlement.

\* Bartın University Faculty of Economics and Administrative Sciences Department of Political Science and Public Administration, bozturanli@bartin.edu.tr

# COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİNİ SAĞLAMA ÇABALARI

Nergiz Emir\* 

COVID-19 pandemisi uluslararası iş birliğinin sağlanmasını gerektiren pek çok soruna neden olmuştur. Bu dönemde hastalığın teşhisi için gerekli testlere ve hastalıktan korunmak için maske vb. gibi ekipmanlara erişim devletlerin karşılaştığı ilk sorunlar olmuştur. Bunun ardından COVID-19'a karşı aşılama başlamış ve aşılarla eşit ve adil erişim için uluslararası iş birliğinin sağlanması gerekmiştir. Küresel krizin yönetilmesinde devletler ve uluslararası örgütler gibi uluslararası hukuk kişilerinin yanı sıra özel kuruluşların da iş birliğine katkı sundukları görülmüştür. Bu bağlamda, COVID-19 pandemisi uluslararası iş birliğinin önemini ortaya koymuştur. Dünya Sağlık Örgütü, bir uluslararası hukuk kişisi olarak bu iş birliğinin sağlanmasındaki en önemli kurumdur. Ancak COVID-19 pandemisi döneminde, iş birliklerinin başarıyla sonuçlanması için devletlerin iradesinin de büyük bir önem taşıdığı anlaşılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19 Pandemisi, Uluslararası İş Birliği, Uluslararası Örgütler.

\* Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Hukuk Ana Bilim Dalı, nergizdemir@anadolu.edu.tr

# EFFORTS TO ENSURE INTERNATIONAL COOPERATION DURING THE COVID-19 PANDEMIC PERIOD

---

Nergiz Emir\* 

*The COVID-19 pandemic has caused many problems requiring international cooperation. In this period, access to necessary tests for the diagnosis of the disease and equipment such as masks to prevent the disease were the first problems faced by states. Following this, vaccination against COVID-19 started and international cooperation was required for equal and fair access to vaccines. In the management of the global crisis, it has been observed that in addition to international law persons such as states and international organizations, private organizations also contributed to the cooperation. In this context, the COVID-19 pandemic has demonstrated the importance of international cooperation. The World Health Organization, as an international legal person, is the most important institution in ensuring this cooperation. However, in the period of the COVID-19 pandemic, it has been understood that the will of the states is also of great importance for the successful conclusion of cooperation.*

**Keywords:** COVID-19 Pandemic, International Cooperation, International Organizations.

\* Anadolu University Faculty of Law Department of International Law, nergizdemirer@anadolu.edu.tr

# COVID-19 SÜRECİNDE İŞ DÜNYASI VE İNSAN HAKLARI ETKİLEŞİMİNİN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ODAĞINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Cansu Atılgan Pazvantoğlu\* 

**Amaç:** Salgınların uluslararası alandaki ekonomik etkilerinin yanı sıra bu etkilerin insan hakları etkileşimine yansımalarını çözümlenmek önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı söz konusu etkileşimde BM'nin rolünü sorgulamak ve iş dünyası ve BM ilişkisine temel oluşturan BM Genel Kurul, Güvenlik Konseyi ve diğer ilgili kuruluşlar tarafından alınan kararları ve diğer uluslararası düzenlemeleri insan hakları çerçevesinde inceleyerek, kurulan ilişkinin COVID-19 sürecindeki etkinliğini çözümlenektir.

**Yöntem:** Çalışmada nitel araştırma modelinde belgesel tarama ile yapılan bir araştırma sonucu hazırlanmış, verilerin çözümü ve yorumlanmasında çoğunlukla uluslararası hukuk metinleri kullanılarak belge incelemesi yapılmıştır.

**Bulgular:** 2000'li yıllardan itibaren BM bünyesinde devlet ve şirketleri insan hakları konusunda yönlendiren düzenlemeler ve kurulan işleyişlerin yaptıkları çağrılar COVID-19 sürecinde de iş dünyasını insan haklarının korunması konusunda teşvik etmekte ve bu süreç için yönergeler sunmaktadır. Sürecin endişe verici niteliği ve geleceğin belirsizliği sıklıkla vurgulanmakta ve bu doğrultuda işbirliğinin önemine dikkat çekilmektedir. İş dünyası ve insan hakları konusundaki temel belgeler çözümlenirken özellikle BM The Global Compact ağı ve BM İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri (UNGPs) ele alınmıştır.

**Sonuç:** Halk sağlığı krizleri neticesinde yaşanan ekonomik zorluklar devam ederken iş dünyasının insan haklarına saygı duyma sorumlulukları da sürmektedir. COVID-19 bugüne dek iş hayatı ve insan hakları etkileşiminde atılmış adımları ve geliştirilen ilkeleri dönüşüme uğratmıştır. İş dünyasına dâhil olan aktörlerin COVID-19 sürecinde öz değerlendirme yapmaları önem taşımaktadır. Söz konusu süreç var olan boşluk ve yetersizlikleri yeniden gündeme taşımak açısından aracı olmuştur. Bu sürecin etkileriyle birlikte uluslararası düzenlemelerin etkinliğini sorgulamanın ve tartışmayı uluslararası platformlarda sürdürmenin sonraki sürecin belirsizliğini gidermede önemli bir adım olacağı, Birleşmiş Milletlerin bu konuda üstlendiği rol ve oluşturduğu yapının ilgili tüm aktörleri kapsayıcı ve yönlendirici nitelikte olduğu, COVID-19 sürecinde de var olan yapının sürdürülmesine ve geliştirilmesine yönelik uygulamalar yürüttüğü değerlendirilmektedir. BM İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri salgının olumsuz etkilerinin iyileştirilmesi için başvurulacak en önemli araçlardan biri olarak görülmektedir. Odağın yalnızca ekonomide tutulmamasının ve etkilerin bir bütün olarak değerlendirilmesinin önemine yapılan vurgu yönlendirici metinlere de yansımaktadır. Süreç devam ederken BM bünyesinde uluslararası, bölgesel ve yerel düzeyde yasal bağlayıcı metinler oluşturulması yönünde çalışma grupları oluşturulmuştur. İnsani krizlerin bu süreçle son bulmayacağı öngörüsüyle var olan yapının yeniden ve daha iyi bir biçimde inşa edilmesine yönelik çağrı tüm açıklama ve düzenlemelerde yer bulmaktadır. Söz konusu belgelerde dikkat çekildiği üzere salgının hiçbir aktörü dışarıda bırakmayan niteliği birlikte hareket etmeyi zorunlu kılmakta ve verilecek karşılığın global düzeyde olması gerekliliğini doğurmaktadır.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, İş Dünyası ve İnsan Hakları, Birleşmiş Milletler.

\* Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Uluslararası Hukuk Ana Bilim Dalı, cansuatilgan@yahoo.com



# ASSESSMENT OF BUSINESS AND HUMAN RIGHTS INTERACTION DURING COVID-19 WITHIN THE FRAMEWORK OF UNITED NATIONS

Cansu Atılğan Pazvantoğlu\* 

**Purpose:** In addition to the economic implications of outbreaks on the international level, it is crucial to analyze how these consequences impact human rights experiences. This research aims to examine the UN's role in this interaction and the effectiveness of that relationship established during the COVID-19 pandemic by looking at the decisions made by the UN General Assembly, Security Council, and other related institutions, as well as other international regulations that form the foundation of the business world and UN relationship within the context of human rights.

**Method:** As a result of document scanning, a qualitative research model was developed, and document analysis was carried out using mostly global legal texts to resolve and interpret the data.

**Results:** Since the 2000s, UN regulations guiding states and companies on human rights and calls made by existing mechanisms have encouraged and guided the business world to respect and protect human rights during the COVID-19 process. The unsettling nature of the process and the future's ambiguity are frequently stressed, and the value of collaboration in this context is emphasized. The research looked at the essential documents on business and human rights, particularly the UN Global Compact Network and the UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs).

**Conclusion:** As the economic challenges caused by public health crises persist, so do the business world's obligations to protect human rights. COVID-19 has revolutionized the steps taken and values developed in the relationship of business and human rights to this stage. During the COVID-19 phase, business actors must conduct self-evaluation. The process in question has been critical in getting current gaps and inadequacies back to the discussion's forefront. With the outcome of this process, it is believed that challenging the effectiveness of international legislation and maintaining the debate on international platforms would be crucial in removing the ambiguity of what will happen next. It is assumed that the United Nations' position and structure are inclusive, directing all related actors and engaging in activities to sustain and improve the current structure in the COVID-19 process. One of the most effective strategies for reducing the pandemic's negative impact is the UN Guiding Principles on Business and Human Rights. The importance of maintaining the emphasis not just on the economy but also on assessing the overall effects is expressed in the guiding texts. Working groups were formed within the UN to formulate legally binding texts at the global, regional, and local levels while the process was underway. With the awareness that humanitarian crises will continue to occur after this process, the call for improving the current system appears in all statements and regulations. The pandemic's existence, which does not exclude any actors, necessitates acting together and responding at a global level, as mentioned in the documents in question.

**Keywords:** COVID-19, Business and Human Rights, United Nations.

\* Eskişehir Osmangazi University, Department of International Relations, Department of International Law, cansuatilgan@yahoo.com





## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# SALGININ ULUSLARARASI ALANDA ETKİLERİ

THE EPIDEMIC'S EFFECT ON INTERNATIONAL AREA

## BİLDİRİ SUNUMLARI -1

PAPER PRESENTATIONS -1

# COVID-19 SALGINININ ULUSLARARASI TİCARETE ETKİSİ

Yunus Emre Topcu\* 

COVID-19 salgını, küresel ekonominin hem arz hem de talep taraflarını etkileyerek uluslararası ticarete önemli ölçüde bir azalmaya neden olmuştur. Pek çok hükümet, zorunlu olmayan üretim tesislerinin geçici olarak kapatılması kararını verirken, çok sayıda şirket ya iş gücü arzındaki düşüş gibi nedenlerle gönüllü olarak bu tür önlemleri almış ya da tedarik zincirlerindeki kesintiler nedeniyle üretimi azaltmıştır. Artan işten çıkarmalar tüketicilerde yaygın bir gelir kaybı korkusuna neden olmakta ve diğer belirsizlikle beraber tüketicilerin harcamalarını kısımlarına neden olmaktadır. Mal ticareti salgın koşulları altında, global finansal krizde olduğundan daha keskin düşüş göstermiş ancak sonrasında daha hızlı bir şekilde toparlanma eğilimi göstermektedir. Uluslararası seyahat ve turizmin önünde devam eden engeller nedeniyle hizmet ticaretinin toparlanma eğilimi daha düşük bir seviyede gerçekleşmektedir. Dünya bankası tarafından hazırlanan rapora göre uluslararası ticaretin, 2020'de gerçekleşen %9,5'lik keskin bir daralmanın ardından, 2021-22'de ortalama %5,1'e kadar artması beklenmektedir. Bu çalışmada COVID-19 salgınının uluslararası ticarete etkisini farklı yönleriyle gösterebilmek amacıyla internet kaynakları kullanılarak genel bir akademik literatür taraması yapılmıştır. Literatürde yaygın olarak üç etki nedeniyle salgınının uluslararası ticaret üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Bunlar; arzın bozulması, talepte azalma ve küresel değer zincirlerinin bozulması olarak sıralanmaktadır. Bu üç konunun ardındaki sebepler literatürde farklı yöntemlerle araştırılmıştır. Küresel değer zincirlerinin yoğun olarak varlığının salgının neden olduğu üretim şokunun etkisini büyüttüğünü ve bunun sonucunda ortaya çıkan üretim, istihdam ve ticaret kesintilerinin küresel üretim ağındaki entegrasyon derecesine göre değiştiği yaygın olarak saptanmıştır. Salgın, küreselleşme karşıtlığının bir gerekçesi olarak görülmemesi gerekmektedir. Üreticiler kaynak kullanımını birden fazla ülkeye yaymalı, ek maliyetlere sebep olsa dahi Çin'e aşırı bağımlılık sorununu aşması gerekmektedir. Bazı çok uluslu şirketler COVID-19 salgını öncesinde Çin'deki ücret artışları nedeniyle doğrudan yabancı yatırım hedeflerini çeşitlendirmiştir. Salgınla birlikte bu yönde hedeflerin artması gerekmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin daha yoğun kullanımının, firmaların küresel kaynak kullanımını daha etkin bir şekilde koordine etmelerine olanak tanıyabileceği görülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Uluslararası Ticaret, COVID-19 Salgını, Küresel Değer Zinciri.

# IMPACT OF COVID-19 OUTBREAK ON INTERNATIONAL TRADE

Yunus Emre Topcu\* 

*The COVID-19 outbreak has caused a significant reduction in international trade, affecting both the supply and demand sides of the global economy. While many governments have made the decision to temporarily close non-mandatory production facilities, many companies have either voluntarily taken such measures for reasons such as a reduction in supply of labor or reduced production due to disruptions in supply chains. Increasing layoffs cause widespread fear of loss of income among consumers and, along with other uncertainty, cause consumers to cut their spending. The merchandise trade fell more sharply than in the global financial crisis under pandemic conditions, but then tends to recover more rapidly. Due to the ongoing barriers to international travel and tourism, the recovery trend in services trade is at a lower level. According to the report prepared by the World Bank, international trade is expected to increase to an average of 5.1% in 2021-22, following a sharp contraction of 9.5% in 2020. In this study, a general academic literature review was conducted using internet resources in order to show the different aspects of the COVID-19 epidemic on international trade. The epidemic has been found to have an impact on international trade due to three effects commonly in the literature. These; disruption of supply, decrease in demand and disruption of global value chains. The reasons behind these three issues have been explored in the literature with different methods. It has been widely determined that the intense presence of global value chains magnifies the impact of the production shock caused by the epidemic, and the resulting production, employment and trade cuts vary according to the degree of integration in the global production network. The epidemic should not be seen as a reason for anti-globalization. Manufacturers should spread the use of resources to more than one country and overcome the problem of excessive dependence on China even if it causes additional costs. Some multinational companies diversified their foreign direct investment targets due to wage increases in China prior to the COVID-19 outbreak. With the epidemic, targets should increase in this direction. It seems that the more intensive use of information and communication technologies can enable companies to coordinate global resource use more effectively.*

**Keywords:** International Trade, COVID-19, Global Value Chain.

# COVID-19 PANDEMİSİNİN ULUSLARARASI TİCARETE ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Elifnur Tigtepe<sup>1</sup> 

Fatma Kılıç<sup>2</sup> 

S.Mustafa Ersungur<sup>3</sup> 

Çin'in Wuhan kentinde 2019 yılının Aralık ayında ortaya çıkan COVID-19 virüsü kısa bir zamanda tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Ortaya çıktığı ilk dönemde etkileri aynı dönem içinde çok fazla hissedilmemekle beraber sonraki dönemlerde ciddi şekilde hissedilmiştir. COVID-19, tüm dünyada hem insan sağlığını hem de ekonomileri tehdit etmektedir. Pandemi döneminde özellikle ülkelerin dış ticaret hacimleri daralmış ve birçok ülke kendi ihtiyaçlarına öncelik vermiştir. Bu çalışmanın amacı COVID-19'un dış ticaret üzerindeki etkileri nicel veriler yardımıyla değerlendirmektir. Bu doğrultuda ilk olarak pandemi döneminde dünya ticareti incelenmiş, sonrasında Türkiye üzerindeki dış ticaret etkileri analiz edilmiştir. Çalışmada dünya ihracat hacminin 2020 yılı sonunda %6,2 azaldığı, ithalat hacminin %4,4 oranında arttığı ortaya çıkmıştır. Türkiye'de ise yıllık değişimler ele alındığında 2019 yılının ihracat değeri önceki yıla kıyasla %2,1 artmış; 2020 yılında %6,2 azalmışken; 2019 yılının ithalat değeri önceki yıla kıyasla %9 azalmış, 2020 yılında ise %4,4 artmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Dış Ticaret, Türkiye.

<sup>1</sup>Atatürk Üniversitesi, elifnur1250@gmail.com

<sup>2</sup>Atatürk Üniversitesi, ftm.agckl@gmail.com

<sup>3</sup>Atatürk Üniversitesi, ersungur@atauni.edu.tr

# COVID-19 PANDEMIC'S EFFECTS TO INTERNATIONAL TRADE: TURKEY CASE

Elifnur Tigtepe<sup>1</sup> 

Fatma Kılıç<sup>2</sup> 

S.Mustafa Ersungur<sup>3</sup> 

*The COVID-19 virus, which emerged in Wuhan, China in December 2019, soon took over the world. The effects of the first period were not felt too much during the same period, but were felt seriously in the following periods. COVID-19 threatens both human health and economies around the world. During the period of the Pandemic, foreign trade volumes of countries have narrowed down, and many countries have prioritized their own needs. The purpose of this study is to evaluate the effects of COVID-19 on foreign trade with the help of quantitative data. In this respect, the world trade was first examined during the period of pandemic, followed by analysis of foreign trade effects on Turkey. The study found that the world's exports volume decreased by 6,2% by the end of 2020 and that the import volume increased by 4,4%. While it decreased by 6.2% in 2020; The import value of 2019 decreased by 9% compared to the previous year and increased by 4.4% in 2020.*

**Keywords:** COVID-19, Foreign Trade, Turkey.

<sup>1</sup>Atatürk University, elifnur1250@gmail.com

<sup>2</sup>Atatürk University, ftm.agckl@gmail.com

<sup>3</sup>Atatürk University, ersungur@atauni.edu.tr



# COVID-19 PANDEMİSİNİN ULUSLARARASI TİCARET ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Hamit Çetin\* 

Koronavirüs salgını olarak bilinen COVID-19, 2019'un Aralık ayında Çin'nin Wuhan kentinde baş göstermiş ve hızlı bir şekilde tüm dünyaya yayılmıştır. Pandeminin kısa sürede dünyayı etkisi altına almasında küreselleşme önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu açıdan COVID-19'u dünya çapında meydana gelen insani bir kriz olarak ifade etmek mümkündür. Pandemiyi önlemek amacıyla ulusların sınırlarının kapatılması ve üretim kesintilerinin uluslararası mal ve hizmet tedarikini sekteye uğratmasıyla küresel ticaret durma noktasına gelmiştir. Dolayısıyla son aşırda meydana gelen ekonomik krizler dikkate alındığında, Pandeminin uluslararası ticaret üzerindeki etkisinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada uluslararası ekonomik kuruluşların ortaya koyduğu makroekonomik göstergeler ışığında COVID-19'un uluslararası ticaret üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çalışmanın sonunda Pandemi sonrası ticaretin durumu hakkında tahminler yapılmış ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Uluslararası Ticaret, Ekonomi.

\* Süleyman Demirel Üniversitesi, hamitcetin@sdu.edu.tr

# IMPACT OF COVID-19 PANDEMIA ON INTERNATIONAL TRADE

---

Hamit Çetin\* 

*Known as the coronavirus epidemic, COVID-19 started in Wuhan, China in December 2019 and spread rapidly all over the world. Globalization emerges as an important factor for the pandemic to affect the world in a short time. In this respect, it is possible to express COVID-19 as a humanitarian crisis occurring worldwide. Global trade has come to a standstill, with the closure of nations to prevent the pandemic and the disruption of production cuts interrupting the international supply of goods and services. Therefore, considering the economic crises in the last century, it has been determined that the impact of the pandemic on international trade is higher. In this study, the effect of COVID-19 on international trade was examined in the light of macroeconomic indicators put forward by international economic organizations. At the end of the study, predictions were made about the state of trade after the pandemic and some suggestions were made.*

**Keywords:** COVID-19, Global Trade, Economy.

\* Süleyman Demirel University, hamitcetin@sdu.edu.tr

# COVID-19 SALGINI SÜRECİNDE İHRACAT İKLİMİ VE DIŞ TİCARET

Tuba Eren<sup>1</sup> 

Rümeysa Manisa<sup>2</sup> 

Süreyya Kovacı<sup>3</sup> 

Süleyman Şen<sup>4</sup> 

**Amaç:** Çin’de başlayıp daha sonra tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını ülke ekonomileri için bu yüzyılın en büyük sınavlarından birisi haline gelmiştir. Tedarik sorunu yaşanmaması ve salgının etkilerinin daha da derinleşmemesi için ekonomik faaliyetlerin ve özellikle dış ticaretin kesintisiz devam etmesi çok büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmada, salgın döneminde Türkiye’de ihracat iklimi ve dış ticaret etkilerini incelemek amaçlanmıştır.

**Yöntem:** Öncü göstergelerden birisi olarak kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından geliştirilmiş, aylık ihracat iklim endeksi, 2018 yılı Nisan-2021 Şubat döneminde, salgın öncesi ve salgın döneminde değişimleri ve dış ticaret değerleri karşılaştırılmıştır.

**Bulgular:** Salgının ilk döneminde, 2020 yılı Mart-Nisan aylarında, ihracat ikliminin ve dış ticaretin olumsuz etkilendiği fakat normalleşmeye geçildiği dönemlerde ise olumlu bir değişimin ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır.

**Sonuç:** Türkiye ekonomisinde ihracat iklim endeksinin gelişimi incelendiğinde aylık ihracat rakamları ile aynı doğrultuda sonuçlar elde edildiği görülmüştür. Bu sonuç, ihracat iklim endeksinin dış ticarete gerçekten öncü bir gösterge olduğu ve ülke ekonomisinde ihracat iklimini geliştiren dış ticaret politikalarının dış ticaret performansını iyileştirebileceği şeklinde değerlendirilebilir.

**Anahtar Kelimeler:** İhracat, Dış Ticaret, İhracat İklimi, Koronavirüs, Tedarik.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, tubaren01@gmail.com

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, rumeysa.manisa@outlook.com

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, sureyyakovaci@gmail.com

<sup>4</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, suleymansen@mehmetakif.edu.tr

# EXPORT CLIMATE AND FOREIGN TRADE DURING THE COVID-19 OUTBREAK

Tuba Eren<sup>1</sup> 

Rümeysa Manisa<sup>2</sup> 

Süreyya Kovacı<sup>3</sup> 

Süleyman Şen<sup>4</sup> 

**Purpose:** The COVID-19 pandemic, which started in China and then affected the whole world, has become one of the most significant trouble of this century for the economies of the countries. Continuation of economic activities and foreign trade without interruption is of great importance, in order not to have a supply problem and to prevent the effects of the epidemic from getting deeper. The purpose of this study is to examine, export climate and foreign trade effects in Turkey in the epidemic period.

**Methodology:** Monthly export climate index between April 2018 and February 2021, which is a leading indicator that developed by the Istanbul Chamber of Industry (ISO) is used with foreign trade values in this study, and compared between pre-pandemic and pandemic period to discover effect of pandemic on Turkish foreign trade.

**Findings:** Based on the analysis findings, it is concluded that in the first period of the epidemic, in March-April 2020, the export climate and foreign trade were negatively affected, but afterwards, with the normalization process, there was a positive change occurred.

**Conclusion:** When the development of the export climate index is analyzed, it is seen that the results are in line with the monthly export figures in Turkey. This result indicates that the export climate index is indeed a leading indicator in foreign trade. Moreover, it can be evaluated that foreign trade policies that improve the export climate in the country's economy can improve foreign trade performance as well.

**Keywords:** Export, Foreign Trade, Export Climate, Coronavirus, Supply.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, tubaren01@gmail.com

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, rumeysa.manisa@outlook.com

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, sureyyakovaci@gmail.com

<sup>4</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, suleymansen@mehmetakif.edu.tr

# COVID-19 SALGINININ E-TİCARETE ETKİSİ

Mihriban Koca\* 

Çin'in Wuhan kentinde 2019 yılının sonlarında ortaya çıkan ve tüm dünyaya 2020 yılında hızla yayılmaya başlayan COVID-19, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından 2020'nin Mart ayında pandemi (salgın ve bulaşıcı hastalık) olarak ilan edilmiştir. COVID-19 ile mücadeleye başlayan ülkeler sokağa çıkma yasağı ve kısıtlamalar ile salgının yayılımını yavaşlatmaya çalışmıştır. Bu süreçte evlerinde yaşam süren insanlar temel ihtiyaçlarından genel ihtiyaçlarına birçok ürün çeşitliliğini barındıran e-ticaret sitelerine yönelmiştir. Salgının yayılmasıyla beyaz eşya, giyim, elektronik, gıda ve temizlik ürünleri başta olmak üzere pek çok sektörde e-ticaret kanalıyla satışlar önemli ölçüde artmıştır. E-ticarette gözlemlenen değişiklikler ile fiziksel mağazalar, yüz yüze eğitim merkezleri, market zincirler ve birçok sektörde web sitesi kurmaya başlamış ve e-ticaret sitelerine yönelmeler meydana gelmiştir. Haziran 2020 verileri, bir önceki yılın aynı dönemine göre e-ticaretin %64 oranında arttığını göstermektedir. Diğer taraftan mevcut verilere göre e-ticaret faaliyeti sürdüren 68457 işletme sayısının 2021 sonu itibari ile 100.000 üzerinde olması beklenmektedir. Koronavirüs salgını ortadan kalksa da insanların salgınla birlikte artan internet alışverişi devam edeceği beklenmektedir. Bu çalışmanın amacı koronavirüs salgınının (COVID-19) e-ticarete etkisini ortaya çıkarmaktır. Çalışma da COVID-19'un e-ticarette oluşturduğu ürün talep değişikliği ve sektörler incelenecektir.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Koronavirüs Salgını, E-Ticaret.

\* Bursa Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası Ticaret ve Lojistik Ana Bilim Dalı, mihribankoca.95@gmail.com

# THE IMPACT OF THE COVID-19 EPIDEMIC ON E-COMMERCE

---

Mihriban Koca\* 

COVID-19, which emerged in Wuhan, China in late 2019 and started to spread rapidly all over the world in 2020, was declared as a pandemic (epidemic and contagious disease) in March 2020 by the World Health Organization (WHO). Countries that have started to fight COVID-19 have tried to slow the spread of the epidemic with curfews and restrictions. In this process, people living in their homes have turned to e-commerce sites that contain a wide variety of products from their basic needs to their general needs. With the spread of the epidemic, sales have increased significantly through e-commerce in many sectors, especially white goods, clothing, electronics, food and cleaning products. With the changes observed in e-commerce, physical stores, face-to-face training centers, market chains and many sectors have started to set up websites and have turned to e-commerce sites. June 2020 data show that e-commerce increased by 64% compared to the same period of the previous year. On the other hand, according to the available data, the number of 68457 businesses engaged in e-commerce activities is expected to be over 100,000 by the end of 2021. Although the coronavirus epidemic is over, it is expected that people will continue to increase their internet shopping with the epidemic. The purpose of this study is to reveal the effect of the coronavirus epidemic (COVID-19) on e-commerce. In the study, the product demand change and sectors created by COVID-19 in e-commerce will be examined.

**Keywords:** COVID-19, Coronavirus Epidemic, E-commerce.

\* Bursa Technical University, Institute of Social Sciences, Department of International Trade and Logistics, mihribankoca.95@gmail.com





## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# PANDEMİ VE TARIM İLİŞKİSİ



PANDEMIC AND AGRICULTURE RELATION

## BİLDİRİ SUNUMLARI -2

PAPER PRESENTATIONS -2



# COVID-19 PANDEMİSİNİN TÜRKİYE'DEKİ PERAKENDE GIDA SEKTÖRÜNDE ONLİNE ALIŞVERİŞ ÜZERİNE ETKİSİ

Abdulcelil Gazioğlu<sup>1</sup>  Zeynep Demirci Çakıroğlu<sup>2</sup> 

Teknolojide yaşanan gelişim ve dönüşümlerin neticesi olarak 90'lı yıllarda hayatımıza giren elektronik ticaret günümüzde oldukça geniş bir uygulama alanı bulmaktadır. Özellikle Endüstri 4.0 devrimi ile birlikte günlük hayatın değişmez haline gelen dijital teknolojiler, elektronik ticareti de başka bir boyuta taşımıştır. Günümüzde akıllı telefonlar ve diğer teknolojik aygıtlar sayesinde günün her anı kolaylıkla internete erişim sağlanabilmektedir. Bu durumun doğal sonucu olarak özellikle 2010'lu yıllarda internet kullanımı her geçen yıl bir öncekine göre önemli derecede artış göstermiştir. İnternet kullanımındaki bu artış, elektronik ticaretin daha fazla uygulanmasını ve kullanılmasını sağlamıştır. Yaşanan bu süreç ile birlikte bireylerin satın alma tercihleri ve alışkanlıklarında da değişimler olmuştur. Tüketicilerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek olan işletmeler ise teknolojik dönüşümle birlikte satış ve pazarlama anlayışında değişikliklere gitmiş ve online ticaret siteleri oluşturmaya başlamıştır. 7/24 hizmet verebilen online ticaret siteleri kişilere hem zaman hem de emek tasarrufu sağlamaktadır. Bu anlamda giyim eşyaları, teknolojik cihazlar, temizlik ürünleri, ofis ve kırtasiye malzemeleri gibi hemen hemen perakende sektöründeki her ürün elektronik ortamlardan satın alınabilir hale gelmiştir. Ayrıca Migros ve Carrefoursa gibi ulusal çapta faaliyet gösteren gıda marketleri de online alışveriş siteleri kurmuştur.

2019 yılının sonlarında Çin'de ortaya çıkan ve hızla tüm dünyaya yayılan COVID-19 salgını sosyal ve ekonomik hayatı tamamen durma noktasına getirirken, bireylerin davranışlarını da oldukça değiştirmiştir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından tavsiye edilen maske, mesafe ve hijyen tedbirleri kapsamında bir çok kısıtlamanın yaşandığı bu dönemde insanlar kalabalık ortamlardan uzak durmak zorunda kalmıştır. Halihazırda yükselen bir ivme yakalamış olan e- ticaret ise COVID-19'un etkisiyle katlanarak büyümüştür. Bunun en çarpıcı örneklerinden biri, perakende gıda sektöründe yaşanmıştır. Türkiye'de daha önce birkaç ulusal gıda market zinciri tarafından kullanılan e-ticaret, insanların hijyen koşulları nedeniyle marketlere gitmeyi tercih etmemesi üzerine ulusal çapta faaliyet gösteren birçok market tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Gıda sektöründeki bu online alışveriş talebi o kadar artmıştır ki yerel çapta faaliyet gösteren gıda marketleri ve Trendyol, Hepsiburada gibi online ticaret platformları hizmetlerine perakende gıda marketlerini de eklemiştir. Ayrıca Vodafone gibi gıda sektörünün dışında faaliyet gösteren firmalar da bu furyaya katılmış ve online gıda alışverişine imkan sağlamıştır.

Bu bağlamda çalışmada, perakende gıda sektörünün e-ticaretteki gelişimi ele alınmış ve COVID-19 pandemisinin bu sektördeki elektronikleşmeye etkisi incelenmiştir. Yerli ve yabancı yazındaki e-ticaret üzerine çalışmalar araştırılmış, uluslararası organizasyonlar tarafından internet kullanımı ve e-ticaret üzerine hazırlanmış raporlar değerlendirilmiştir. Sonuç olarak salgının tüketici davranışlarına etkisi ve teknolojik imkanlardaki gelişmeler ile birlikte insanların elektronik ticarete güvenlerinin arttığı ve online alışverişini tercih ettiği görülmüştür.

**Anahtar Kelimeler:** Dijitalleşme, E-ticaret, Perakende Gıda Sektörü, COVID-19.

<sup>1</sup> İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, abdulcelil.gazioglu@ikc.edu.tr

<sup>2</sup> İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, zeynep.demirci@ikc.edu.tr

# EFFECTS OF COVID-19 PANDEMICS ON ONLINE SHOPPING IN FOOD RETAIL INDUSTRY IN TURKEY

Abdulcelil Gazioğlu<sup>1</sup>  Zeynep Demirci Çakıroğlu<sup>2</sup> 

*Electronic commerce, which entered our lives in the 90s as a result of the developments and transformations in technology, finds a wide application area today. Digital technologies, which have become a constant of daily life especially with the Industry 4.0 revolution, have carried electronic commerce to another dimension. Today, it is possible to easily access the internet at any time of the day thanks to smart phones and other technological devices. As a natural consequence of this situation, internet usage has increased significantly each year compared to the previous year, especially in the 2010s. This increase in internet usage has led to more application and use of electronic commerce. With this process, there have been changes in the purchasing preferences and habits of the individuals. Businesses that can meet the needs of consumers have changed their understanding of sales and marketing with the technological transformation and has begun to create online trading sites . Online trade sites that can serve 24/7 save both time and effort. In this sense, almost every product in the retail sector such as clothing, technological devices, cleaning products, office and stationery materials has become available to be purchased electronically . In addition, food markets operating nationally such as Migros and Carrefoursa have also established online shopping sites.*

*The COVID-19 pandemic, which emerged in China at the end of 2019 and spread rapidly all over the world, brought social and economic life to a complete standstill, while also changing the behavior of individuals considerably. In this period, when many restrictions were experienced within the scope of masks, distance and hygiene measures recommended by the World Health Organization, people had to stay away from crowded environments. E-commerce, which has already gained a rising momentum, has grown exponentially with the effect of COVID-19. One of the most striking examples of this was experienced in the retail food sector. E-commerce is used by several national grocery chain in Turkey before, to choose to go to the store because of the hygiene conditions of people operating on a national scale has been used by many grocery stores. This online shopping demand in the food industry has increased so much that local food markets and online trading platforms such as Trendyol , Hepsiburada have added retail food markets to their services .*

*In addition, companies operating outside the food sector such as Kiğılı and Vodafone have also joined this trend and enabled online food shopping. In this context, the development of the retail food industry in e-commerce was discussed and the effect of the COVID-19 pandemic on electronicization in this sector was examined. Studies on e-commerce in domestic and foreign literature were researched, reports prepared by international organizations on internet use and e-commerce were evaluated. As a result, it has been observed that, with the impact of the pandemic on consumer behavior and developments in technological possibilities, people's confidence in electronic commerce has increased and they prefer online shopping.*

**Keywords:** Digitalization, E-commerce, Food Retail Industry, COVID-19.

<sup>1</sup> İzmir Kâtip Çelebi University, abdulcelil.gazioglu@ikc.edu.tr

<sup>2</sup> İzmir Kâtip Çelebi University, zeynep.demirci@ikc.edu.tr

# COVID-19 PANDEMİSİNDE TARIM TİCARETİ

Gizem Ateş<sup>1</sup> 

Hüseyin Altay<sup>2</sup> 

Ömer Faruk Derindağ<sup>3</sup> 

Temel geçim kaynağı olarak kabul edilen tarım, mahsul üretiminden ilaç sektörüne kadar geniş bir yelpazede ekonomik öneme sahiptir. COVID-19 pandemisi tarımın önemi tüm dünyaya bir kez daha hatırlatarak dünya tarım ticaretini etkilemiştir. Bu süreçte Dünya Sağlık Örgütü, Dünya Ticaret Örgütü ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü iş birliği çalışmaları dünya çapında gıda tedarik zincirinin aksamasının önüne geçilmesi üzerine tasarlanmıştır ve gıda konusunda dışa bağımlı ülkelerin yaşayacağı zorluklara dikkat çekilmiştir. Bu çalışma dünya tarım ticaretinin gelişimini kısaca açıklamakta ve COVID-19 pandemisinin Dünya ve Türkiye tarım ticaretine olan etkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda ikincil verilerden yararlanılmıştır. Bulgular karşılaştırmalı analizle yorumlanarak değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu çalışma, “adil, eşitlikçi ve sürdürülebilir bir tarım ticareti sistemi yaratmayı” amaçlayan yeni normal sürecinin Türkiye üzerine COVID-19 dönemindeki etkilerini sorgulayarak, ekonomik ve sosyal yaşamın ayrılmaz bir parçası olan tarım ticaretinin, pandemi süreci eğilimleri ile birlikte karşılaşılabileceği kazanç ve kayıpları görmek açısından önem taşımaktadır.

**Anahtar Kelimeler:** Tarım Ticareti, COVID-19, Sürdürülebilirlik.

<sup>1</sup> İnönü Üniversitesi, gizem.ates@inonu.edu.tr

<sup>2</sup> İnönü Üniversitesi, huseyin.altay@inonu.edu.tr

<sup>3</sup> İnönü Üniversitesi, omer.derindag@inonu.edu.tr

# AGRICULTURAL TRADE IN THE COVID-19 PANDEMIC

Gizem Ateş<sup>1</sup> 

Hüseyin Altay<sup>2</sup> 

Ömer Faruk Derindağ<sup>3</sup> 

*Considered as the main source of income, agriculture has a wide range of economic importance, from crop-production to the pharmaceutical industry. The COVID-19 pandemic affected the world agricultural trade by reminding the whole world once again of the importance of agriculture. In this process, the World Health Organization, the World Trade Organization, and the United Nations Food and Agriculture Organization cooperation efforts were designed to prevent disruption of the food supply chain worldwide, and the difficulties that foreign-dependent countries will experience in the field of food were pointed out. This study briefly introduces the development of world agricultural trade and aims to demonstrate the impact of the COVID-19 pandemic on agricultural trade in the world and Turkey. In this context, secondary data were used. Findings were interpreted with comparative analysis and tried to be evaluated. This study is important that agricultural trade which is an integral part of economic and social life in terms of seeing the gains and losses that it may encounter along with the pandemic process trends, by questioning the impact of the COVID-19 period on Turkey aiming the new normal process “to create a fair, equitable and sustainable agricultural trading system”.*

**Keywords:** Agricultural Trade, COVID-19, Sustainability.

<sup>1</sup> İnönü University, gizem.ates@inonu.edu.tr

<sup>2</sup> İnönü University, huseyin.altay@inonu.edu.tr

<sup>3</sup> İnönü University, omer.derindag@inonu.edu.tr

# COVID-19 DÖNEMİNDE “YAŞ MEYVE VE SEBZE” ÜRÜN GRUPLARINDA TÜRKİYE İHRACATLARININ MUADİL ÜLKELERLE KARŞILAŞTIRILMASI

Ayşegül Karataş\* 

**Amaç:** Stoklama ihtiyaçlarının artması nedeniyle COVID-19 döneminde gıda ürünleri talebinin diğer ürünlere nazaran daha az düşmesi beklenmekte ve gözlemlenmektedir (Duran ve Acar, 2020; Öztürk, Şişman, Uslu vd., 2020). Bununla birlikte, çalışma saatlerindeki gönüllü ve zorunlu azalışlar nedeniyle gıda arzında düşüşlerin olması endişesi baş göstermiştir. Bu bağlamda araştırmanın amacı yaş meyve sebze ürün gruplarında Türkiye'nin muadil ülkelere nazaran nasıl bir ihracat gelişimi gösterdiğini tespit etmektedir.

**Yöntem:** 2019 yılı itibarıyla 1 milyar USD'nin üzerinde ihracat gerçekleştirmiş ülkeler arasında ilgili ürün grubunda açıklanmış karşılaştırmalı üstünlüğü (AKÜ) "1" in üzerinde olanlar belirlenmiştir. Bu ülkeler ile Türkiye'nin 2020 yılındaki ihracatlarının karşılaştırması yapılmaktadır. İlgili veriler Birleşmiş Milletler'in UN Comtrade veri tabanından elde edilmiştir.

**Bulgular:** İlgili istatistikler ve ihracatların gelişimi Tablo 1 ve Tablo 2'de verilmektedir. Her iki ürün grubunda da salgının neden olduğu talep artışı Türkiye ihracatlarına olumlu yansıdığı görülmektedir.

**Tablo 1. Yaş Sebze Ürün Grubunda (HS 07) Türkiye ve Muadil Ülkelerin İhracat Gelişimi**

Ülkeler*	2019 AKÜ	2019 Yılı İhracatı (bin USD)	2020 Yılı İhracatı (bin USD)	Yıllık İhracat Değişimi %
Türkiye	1,6	1.045.080	1.434.317	37,2
Kanada	2,5	4.375.676	5.505.352	25,8
İspanya	5,7	7.410.274	8.082.623	9,1
Belçika	1,4	2.473.102	2.631.614	6,4
Hollanda	3,7	8.128.491	8.198.943	0,9
Fransa	1,2	2.509.263	2.434.398	-3
Polonya	1,4	1.365.842	1.317.007	-3,6

\*Veri eksikliği nedeniyle analize dâhil edilemeyen ülkeler; Fas, Mısır, Meksika, Çin ve Hindistan'dır.

\* Sakarya Üniversitesi, karatas@sakarya.edu.tr

**Tablo 2.Yaş Meyve Ürün Grubunda(HS 08) Türkiye ve Muadil Ülkelerin İhracat Gelişimi**

Ülkeler*	2019 AKÜ	2019 Yılı İhracatı (bin USD)	2020 Yılı İhracatı (bin USD)	Yıllık İhracat Değişimi %
Hollanda	1,8	7.047.145	9.121.480	29,4
Peru	10,8	3.312.930	3.846.737	16,1
Türkiye	3,6	4.178.054	4.830.862	15,6
İspanya	4,3	9.912.823	11.233.936	13,3
Y. Zelanda	8,6	2.246.172	2.495.970	11,1
Tayland	2,2	3.757.488	4.165.726	10,9
İtalya	1	3.723.823	4.100.217	10,1
G. Afrika	5,6	3.425.443	3.760.672	9,8
Kosta Rika	27,7	2.159.023	2.174.539	0,7
Şili	12,3	5.777.233	5.801.746	0,4
Amerika	1,3	15.089.573	14.304.774	-5,2
Avustralya	1	1.887.921	1.691.133	-10,4
Filipinler	5,4	2.597.421	2.271.174	-12,6

\*Veri eksikliği nedeniyle analize dâhil edilemeyen ülkeler; Meksika, Vietnam ve Ekvador'dur.

**Sonuç:** Türkiye COVID 19 döneminde yaş meyve ve sebze dünyadaki ihracatçı konumunu pekiştirmiştir. Bu artışın temelinde arz sıkıntılarının daha uzun vadeye yaygın şekilde ortaya çıkabilecek olması ya da TL'nin USD ve EUR'a nazaran değer kaybetmesi olabilir. Diğer ülkelerin de 2020 yılı uluslararası ticaret verilerinin raporlanması sonrasında Türkiye'nin AKÜ'sünün diğer ülkelerle karşılaştırılmasının yapılması konunun daha net anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Hâlihazırda verileri bulunan ülkelerin pek çoğunun gelişmiş ülkeler olduğu görülmektedir. Gelişmekte olan bir ülke olan Türkiye'nin diğer gelişmekte olan ülkelere nazaran gelişimini izlemek önem arz etmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** COVID 19'un Dış Ticarete Etkileri, Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler, Ülkeler Arası Karşılaştırmalar, Meyve-Sebze İhracatı.

# COMPETITIVE POSITION OF TURKEY IN THE EXPORTS OF FRESH VEGETABLE AND FRUITS IN COVID-19 PERIOD

Ayşegül Karataş\* 

**Purpose:** Due to the increase in stocking needs, the demand for food is expected and observed to decrease less than other products in the COVID-19 period (Duran & Acar, 2020; Öztürk, Şişman, Uslu et al., 2020). However, a concern arose for reductions in food supply due to voluntary and obligatory reductions in working hours. In this context, the aim of the study is comparing the export change of Turkey and substitute exporting countries, in fresh vegetables and fruits product groups.

**Methodology:** Among the countries that have exported more than 1 billion USD as of 2019, those with Revealed Comparative Advantage (RCA) above "1" were determined in the relevant product group. The export change of these countries and Turkey are compared by using simple growth rate of exports in 2020 relative to 2019. The data were obtained from the UN Comtrade database of the United Nations.

**Findings:** Relevant statistics and the development of exports are given in Table 1 and Table 2. Increase of demand in both of the product groups seem to affect Turkish exports in a positive way, even more than much of its competitors.

**Table 1. Export Change of Turkey and Its Competitors in Fresh Vegetables (HS 07)**

Countries*	2019 RCA	Exports in 2019 (thousand USD)	Exports in 2020 (thousand USD)	Annual Export Change %
Turkey	1,6	1.045.080	1.434.317	37,2
Canada	2,5	4.375.676	5.505.352	25,8
Spain	5,7	7.410.274	8.082.623	9,1
Belgium	1,4	2.473.102	2.631.614	6,4
Netherlands	3,7	8.128.491	8.198.943	0,9
France	1,2	2.509.263	2.434.398	-3
Poland	1,4	1.365.842	1.317.007	-3,6

\* Countries which are excluded due to lack of data are Morocco, Egypt, Mexico, China and India.

\* Sakarya University International Trade and Finance Department karatas@sakarya.edu.tr

**Table 2. Export Change of Turkey and Its Competitors in Fresh Fruits (HS 08)**

Countries*	2019 RCA	Exports in 2019 (thousand USD)	Exports in 2020 (thousand USD)	Annual Export Change %
Netherlands	1,8	7.047.145	9.121.480	29,4
Peru	10,8	3.312.930	3.846.737	16,1
Turkey	3,6	4.178.054	4.830.862	15,6
Spain	4,3	9.912.823	11.233.936	13,3
N. Zeland	8,6	2.246.172	2.495.970	11,1
Thailand	2,2	3.757.488	4.165.726	10,9
Italy	1	3.723.823	4.100.217	10,1
S. Africa	5,6	3.425.443	3.760.672	9,8
Costa Rica	27,7	2.159.023	2.174.539	0,7
Chile	12,3	5.777.233	5.801.746	0,4
USA	1,3	15.089.573	14.304.774	-5,2
Avustralia	1	1.887.921	1.691.133	-10,4
Philippines	5,4	2.597.421	2.271.174	-12,6

\* Countries which are excluded due to lack of data are Mexico, Viet Nam ve Ecuador'dur.

**Results:** Turkey seems to strengthen its competitive position in the world in the fresh fruit and vegetable product categories during COVID-19. The basis of this improvement may be the fact that supply difficulties may arise widespread over a longer term or the depreciation of the TL compared to the USD and EUR. It is seen that most of the countries included to this analysis are developed countries. It would be very helpful to compare Turkey's and the other developing countries by using RCA; after their statistics are reported.

**Keywords:** Effects of COVID-19 on International Trade, Revealed Comparative Advantage, Comparisons Between Countries, Fruit-Vegetable Exports.



# COVID-19 ÖNCESİ VE SONRASINDA “YENİLEN MEYVELER VE YENİLEN SERT KABUKLU MEYVELER” ÜRÜN GRUBUNDA ÜLKELERİN İHRACATLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Halil Şimdi\* 

**Amaç:** COVID-19 nedeniyle birçok ülkenin kapanmaya gitmesi ya da çeşitli kısıtlamaları uygulaması insanların evlerinde daha çok vakit geçirmesine neden oldu. İlgili dönemde bir taraftan Zoom, Netflix gibi şirketler değer kazanırken, diğer yandan insanların tüketim talepleri de değişti. 2019 ve 2020 yılı karşılaştırıldığında genel ihracat rakamlarının azalmasına rağmen Türkiye ve İspanya gibi ülkelerin “Yenilebilir meyve ve sert kabuklu yemişler” ürün grubunda ihracatlarını artırdıkları görülmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, Türkiye’nin uzun yıllardır ihraç etmiş olduğu (Pamuk, 2014:103) “Yenilebilir meyve ve sert kabuklu yemişler” ürün grubuna dair ihracatın, genel dış ticaret verileri dikkate alınarak ve diğer ülkelerle karşılaştırma yapılarak COVID-19 salgını öncesi ve sonrası dönemde değişip değişmediğinin tartışılmasıdır. Elde edilen bulgular kapsamında ilgili ürün grubunda ihracat performansının Türkiye özelinde değerlendirilmesi de çalışmanın hedefleri arasındadır.

**Yöntem:** Çalışmada, ilgili Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) kapsamında ülkelerin çeyreklik ihracatları ile toplam ihracatları hem ülkeler özelinde hem de ülkeler arasında betimsel analiz kapsamında karşılaştırmalı şekilde incelenmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) (2020) tarafından dünya genelinde COVID-19’un 11 Mart 2020 günü pandemi ilan edilmesi dikkate alınarak 2020’nin son üç çeyreğiyle 2018 ve 2019 yıllarının son üç çeyreklik büyüme rakamları irdelenmektedir.

**Bulgular:** “Yenilebilir meyve ve sert kabuklu yemişler” ürün grubunda ilgili dönemlerde her zaman ilk 10 ülke arasında yer alan ve tüm dönemler için verilerini beyan eden ülkeler olarak ABD, İspanya, Hollanda, Türkiye ve Şili’yi görmekteyiz (Trade Map, 2021). Buna bağlı olarak çalışmada ürün grubunda etkili olarak nitelendirilebilecek bu 5 ülkenin ticaret verileri ele alınmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre 2019 ve 2020 yıllarının son üç çeyreğinde toplam ihracat açısından sadece Türkiye 2019 yılında %1,7’lik pozitif büyüme kaydetmiştir. Diğer ülkelerin her iki yıldaki ve Türkiye’nin 2020 yılındaki ihracatları ise daralmıştır. İlgili ürün grubunda Türkiye hem 2019 hem de 2020 yıllarının son üç çeyreği dikkate alındığında %10’un üzerinde ihracatını artırmıştır. Bulguların detayları Tablo 1’de gösterilmektedir.

\* Sakarya Üniversitesi, hsimdi@sakarya.edu.tr

**Tablo 1. Seçili Ülkelerin Toplam İhracat ve “Yenilebilir meyve ve sert kabuklu yemişler” Ürün Grubunda Son Üç Çeyrek Büyüme Oranları**

Ülkeler	İlgili Ürün Grubu İhracatı		Tüm Ürün Grupları İhracatı	
	2019 Büyüme	2020 Büyüme	2019 Büyüme	2020 Büyüme
<b>ABD</b>	% 4,7	% -7,1	% -1,9	% -16,3
<b>İspanya</b>	% 1,1	% 7,3	% -1,8	% -5,2
<b>Hollanda</b>	% -1,1	% 13,5	% -2,4	% -8,6
<b>Türkiye</b>	% 10,2	% 11,4	% 1,7	% -1,7
<b>Şili</b>	% 2,4	% -2,2	% -10,6	% -1,1

**Sonuç:** Türkiye'nin açıklanmış karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu bu ürün grubunda pazardaki diğer ülkelere nazaran daha hızlı bir büyüme ivmesi yakaladığı ve salgın döneminde başarılı bir ihracat politikası izlediği söylenebilir. İlgili ürün grubuna yönelik önümüzdeki dönemlerde COVID-19 salgınının etkisine dair daha detaylı çalışmaların yapılması salgın sonrasında ilgili ürün grubunun ihracatının sürdürülebilir şekilde bir büyüme rotasına girip girmediğine dair daha kesin sonuçlar verecektir.

**Anahtar Kelimeler:** Covid Sonrası Ticaret, Türkiye'nin Meyve İhracatı, Ülke İhracatlarının Karşılaştırılması.

# COMPARISON OF COUNTRIES' EXPORT FOR "EDIBLE FRUIT AND NUTS; PEEL OF CITRUS FRUIT OR MELONS" PRODUCT GROUP IN THE PERIOD BEFORE AND AFTER COVID-19

Halil Şimdi\* 

**Purpose:** COVID-19 pandemic forces the states to limit the Daily activities of the public and thus people started to spend more time in their homes. The value of some companies as Zoom or Netflix appreciate during that term. In addition to this, the consumption patterns of people has shifted. Therefore, the export of "Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons" for countries as Turkey and Spain increased whereas the total export of that countries declined. The main purpose of the study is the comparison and the discussion of "Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons" product group – Turkey has been an exporter for years (Pamuk, 2014:103) – export and total export of selected countries before and after COVID-19 pandemic. Besides, the another target of the study is the performance evaluation of Turkey for that product group.

**Methodology:** The study analyzes the quarterly export figures of both proper Harmonized System (HS) codes and total export of countries via descriptive approach. The date of pandemic has been declared by World Health Organization (WHO) (2020) as of 11 March 2020 and that's why, this descriptive study takes the growth rates the last three quarters of 2018, 2019 and 2020.

**Findings:** United States of America (USA), Spain, Netherlands, Turkey and Chile are the five countries that always been a part of the biggest 10 for the Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons" product group (Trade Map, 2021). As a result of this, the study analyzes the trade data of these five countries. According to the results, just Turkey has positive total export growth (1,7%) for last three quarters of 2019. The export growth of other countries and 2020 Turkey's export is negative. On the other hand, Turkey recorded double digit positive growth in the related product group for both years 2019 and 2020. The details of findings are presented in the Table 1 as follows:

\* Sakarya University, hsimdi@sakarya.edu.tr

**Tablo 1. The Last Three Quarters Growth Rates of Selected Countries and Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons" Produc Group**


Countries	Export of Related Product Group		Total Export	
	2019 Growth	2020 Growth	2019 Growth	2020 Growth
<b>USA</b>	4.7%	-7.1%	-1.9%	-16.3%
<b>Spain</b>	1.1%	7.3%	-1.8%	-5.2%
<b>Netherlands</b>	-1.1%	13.5%	-2.4%	-8.6%
<b>Turkey</b>	10.2%	11.4%	1.7%	-1.7%
<b>Chile</b>	2.4%	-2.2%	-10.6%	-1.1%

**Result:** The results demonstrates that Turkey follows a successful export policy for related product group that is one of the revealed comparative advantage product group of Turkey. The next studies in the future present the more certain results to measure the sustainable growth path of Turkey in that product group for post COVID-19 pandemic term.

**Keywords:** Trade After COVID-19, Fruit Export of Turkey, Comparison of Countries' Export.

# COVID-19 SÜRECİNDE ÜLKELER TARAFINDAN UYGULANAN TİCARET POLİTİKALARININ, TÜRKİYE TARIM SEKTÖRÜNE ETKİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

O. Murat Koçtürk<sup>1</sup> 

Berk Nuhoğlu<sup>2</sup> 

Küreselleşmenin hayatımızın büyük bir parçası olduğu, ülkelerin ticaret ağlarının birbirlerinden ayıramayacak seviyelerde entegre olduğu günümüz dünyasında, Coronavirus (COVID-19) tüm dengeleri değiştirmekle tehdit etmektedir. İlk vakanın Aralık 2019'da Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan şehrinden görülmesinden bu yana dünyaya hızla yayılan virüs, Dünya ticaretinde parametreleri değiştirmiş, Ülkeleri ticaret politikalarında çeşitli değişiklikler yapmaya itmiştir. Bu bağlamda ülkelerin, tıbbi ürün ve malzeme ile tarım ve gıda ürünlerinin ithalatının önündeki engellerin azaltılması ve bu tür ürünlerin ihracatına ise kısıtlamalar getirilmesi yönünde adımlar attığı görülmektedir. Bu çalışmada, değişen ticaret politikalarının tarım sektörüne etkileri, Türkiye'nin bu politikalar nezdinde tarım ürünleri ticaretinde meydana gelen değişimleri incelemek amaçlanmıştır.


**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Tarım Sektörü, Ticaret Politikaları.

<sup>1</sup> Manisa Celâl Bayar Üniversitesi, murat.koçturk@cbu.edu.tr

<sup>2</sup> Manisa Celâl Bayar Üniversitesi, berknuhoglu@gmail.com

# A STUDY ON THE EFFECTS OF TRADE POLICIES IMPLEMENTED BY COUNTRIES ON TURKISH AGRICULTURE SECTOR, DURING THE COVID-19 PANDEMIC

O. Murat Koçtürk<sup>1</sup> 

Berk Nuhoğlu<sup>2</sup> 

*In today's world where globalization is a big part of our lives and countries' trade networks are integrated at levels that cannot be separated from each other, Coronavirus (COVID-19) threatens to change all balances. Since the first case was seen in Wuhan, China's Hubei province in December 2019, the virus has spread rapidly to the world, changing the parameters in world trade and pushing countries to make various changes in their trade policies. In this study, it was aimed to investigate the effects of changing trade policies in the agricultural sector, and changes occurring in Turkey's agricultural products in the context of these policies in the trade.*

**Keywords:** COVID-19, Agricultural Sector, Trade Policies.

<sup>1</sup> Manisa Celâl Bayar University, murat.koçturk@cbu.edu.tr

<sup>2</sup> Manisa Celâl Bayar University, berknuhoglu@gmail.com





## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# PANDEMİ VE TÜRKİYE-1

PANDEMIC AND TURKEY-1

# BİLDİRİ SUNUMLARI -3

PAPER PRESENTATIONS -3



# KÜRESEL DEĞER ZİNCİRİNE KATILIM SÜRECİNDE YAŞANAN ARZ VE TALEP ŞOKLARININ TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİNE ETKİSİ

Mine Yılmaz<sup>1</sup> 

Serkan Çınar<sup>2</sup> 

Hatice Duva<sup>3</sup> 

**Amaç:** Bu çalışmada, Türkiye'nin küresel değer zinciri içindeki konumu belirlenmeye çalışılmıştır. Türkiye'nin küresel değer zincirine entegrasyonu nedeniyle ortaya çıkan bağımlılık, arz ve talep yönlü şoklardan etkilenme düzeyini yükseltmektedir. Bu bağlamda, COVID-19 salgınına da kapsayan dönemde meydana gelen arz ve talep şoklarının Türkiye'nin dış ticaretine etkisi analiz edilmiştir.

**Yöntem:** Ocak 2014-Ocak 2021 dönemini kapsayan aylık veriler kullanılarak yapısal kırılmalı birim kök testi, eşbütünlük analizi ve uzun dönem katsayılarına ulaşmak için ARDL Sınır Testi uygulanmıştır.

**Bulgular:** Küresel değer zinciri, bir yandan ülkeler arasındaki ticaretin artmasına yol açarken diğer yandan karşılıklı bağımlılığı yükseltmektedir. Bağımlılık, arz ve talep yönlü şoklardan etkilenme olasılığını yükseltmektedir. Küresel değer zinciri içindeki bir ülkenin ileriye dönük katılımında talep şoku, geriye dönük katılımında arz şoku ile karşılaşma olasılığı söz konusudur.

**Sonuç:** Modelin analiz sonuçları, arz ve talep şoklarının ortak yıllarda oluştuğunu göstermiştir. Ayrıca elde edilen bulgular, arz ve talep şoklarını yansıtan göstergelerin Türkiye'nin ihracatı üzerinde uzun dönemli etkiler yarattığını ortaya çıkarmıştır. Türkiye'nin küresel değer zincirine entegrasyonu, ihracatta dışa bağımlılığı ve ekonominin kırılganlığını artırmaktadır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçların, ortaya çıkan şoklardan etkilenme durumunu ve kırılganlık noktalarını açıklama gücü olduğu düşünülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Küresel Değer Zinciri, COVID-19, Yapısal Kırılmalı Birim Kök Testi, Ardl Sınır Testi.

<sup>1</sup> Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, mine.yilmazer@cbu.edu.tr

<sup>2</sup> Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Sigortacılık Bölümü, serkan.cinar@cbu.edu.tr

<sup>3</sup> Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası Ticaret ve Finans Doktora Öğrencisi, haticeduva\_duva@hotmail.com

# THE EFFECT OF SUPPLY AND DEMAND SHOCKS IN THE PROCESS OF PARTICIPATION IN THE GLOBAL VALUE CHAIN ON TURKEY'S FOREIGN TRADE

Mine Yilmazer<sup>1</sup> 

Serkan Çınar<sup>2</sup> 

Hatice Duva<sup>3</sup> 

**Purpose:** In this study, Turkey's position in the global value chain was tried to be determined. The dependency arising from the integration of Turkey into the global value chain increases the level of exposure to supply and demand side shocks. In this context, the effect of supply and demand shocks on Turkey's foreign trade during the period including the COVID-19 outbreak was analyzed.

**Methodology:** By using monthly data covering the period January 2014-January 2021, the unit root test with structural break, cointegration analysis and ARDL Boundary Test were applied to reach the long-term coefficients.

**Findings:** While the global value chain leads to an increase in trade between countries on the one hand, it also increases interdependence on the other hand. Dependency increases the possibility of being affected by supply and demand side shocks. A country in the global value chain is likely to encounter a demand shock in forward participation and a supply shock in retrospective participation.

**Conclusion:** The analysis results of the model show that supply and demand shocks occur in common years. In addition, the findings revealed that indicators reflecting supply and demand shocks have long-term effects on Turkey's exports. Turkey's integration into the global value chain increases its dependence on foreign exports and the fragility of the economy. It is thought that the results obtained from this study have the power to explain the state of being affected by the shocks and the vulnerability points.

**Keywords:** Global Value Chain, COVID-19, Unit Root Test With Structural Break, Ardl Boundary Test.

<sup>1</sup> Manisa Celal Bayar University, Faculty of Applied Sciences, Department of International Trade and Finance, mine.yilmazer@cbu.edu.tr

<sup>2</sup> Manisa Celal Bayar University, Faculty of Applied Sciences, Department of Insurance, serkan.cinar@cbu.edu.tr

<sup>3</sup> Manisa Celal Bayar University, Faculty of Applied Sciences, Department of International Trade and Finance, haticeduva\_duva@hotmail.com

# PANDEMİ SONRASI ULUSAL VE ULUSLARARASI FUARLARIN DURUMU VE TÜRKİYE’NİN ÜSTLENECEĞİ AKTİF ROL

Ercan Taşkına<sup>1</sup> 

Bekir Onur Kınalıbaş<sup>2</sup> 

Fuarlar; ister ulusal kapamda olsun, ister uluslararası kapsamda olsun ürün veya hizmet sağlayıcıları ile müşteri yani bu ürün veya hizmeti almak isteyen şahıs veya şirketleri bir araya getiren en önemli ve efektif platformlardır. Fuarlar ve fuarcılık kavramının geçmişinin yüzyıllar öncesine dayandığı görülmektedir. Fuarların yıllar öncesinin festival veya panayırlardan günümüzde milyonlarca ziyaretçinin katılım gerçekleştirdiği uluslararası fuarlara evrildiğini görmekteyiz. Hatta pandemi sürecinde bile online gerçekleştiren fuarlar ele alındığında fuarların ve fuarcılık kavramının pazarlama faaliyetleri ve dolayısıyla dünya ticaretinde ne kadar önemli bir role sahip olduğunu gözler önüne sermektedir.

Pandemi sürecinde olumsuz etkilenen Fuarlar ve Fuarlık Sektörü pandemi sonrasında kendini çok hızlı bir şekilde toparlayacaktır. Pandemi sürecinde geliştirilen, üretilen tüm ürün ve hizmetlerin direk sergilenip müşteriye ulaştırılacağı ortamlar fuarlardır. Ülkemizin çok başarılı olduğu tekstil, mobilya, porselen ve seramik sektörlerinin müşterileri için ürünleri görmek ve onlara dokunmak çok önemlidir. Bu sebeple pandemi sonrası ulusal ve uluslararası fuarlara katılımların yüksek olacağını düşünmekteyiz. Ayrıca Fuarların başarılı olabilmesi için gerekli olan Altyapı – Konum – Organizasyonel Kalite gibi konularda çok büyük tecrübeye sahip Türkiye düzenleyeceği uluslararası fuarlarla adından söz ettirecektir. Daha öncede bahsettiğimiz gibi sektörel anlamda Dünya’da önemli konumda bulunduğumuz sektörlerle yönelik İhtisas Fuarlarında çok daha büyük başarılar ve faydalar elde edilebilecektir. Tez çalışmamız da Porselen ve Seramik Sofra ve Mutfak Eşyaları Sektörü İhtisas Fuarı projesi ortaya koyarak, hem bulunduğu şehir hem de ülke tanıtımı ve ekonomisine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Fuar, Fuarcılık, Uluslar Arası Ticaret, Porselen, Seramik, İhtisas.

<sup>1</sup> Dumlupınar Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, Dumlupınar Üniversitesi, ercan.taskin@dpu.edu.tr

<sup>2</sup> Dumlupınar Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, Dumlupınar Üniversitesi, kinalibas.onur@gmail.com

# STATUS OF NATIONAL AND INTERNATIONAL FAIR AFTER PANDEMIC PERIOD AND ACTIVE ROLE OF TURKEY

Ercan Taşkına<sup>1</sup> 

Bekir Onur Kınalıbaş<sup>2</sup> 

*Fairs are the most important and effective platforms that bring together product or service providers and customers that means individuals or companies who want to buy these products or services, whether nationally or internationally. It is seen that the concept of fairs and fair organizations dates back to centuries ago. We see that fairs have evolved from festivals to international fairs attended by millions of visitors today. Even during the pandemic period, when the online fairs are taken into consideration, it reveals the importance of the fairs and the concept of fair organization in marketing activities and therefore in world trade.*

*Fairs and Fair Organisations Sector, which were negatively affected during the pandemic period, will recover very quickly after the pandemic. Fairs are the environments where all products and services developed and produced during the pandemic process will be directly displayed and delivered to the customer. For the customers of the textile, furniture, porcelain and ceramic industries, where our country is very successful, it is very important to see and touch the products. For this reason, we think that participation in national and international fairs will be high after the pandemic. Infrastructure is also necessary to be successful Fair - Location - in subjects such as Organizational Quality has made its name with international trade fairs will be organized very big experience with Turkey. As we mentioned before, much greater success and benefits will be achieved in Specialization Fairs for the sectors in which we have an important position in the world in sectoral terms. Our thesis study aims to contribute to the promotion and economy of both the city and the country in which it is located by presenting the Porcelain and Ceramic Tableware and Kitchenware Sector Specialization Fair project.*

**Keywords:** Fair, Fair Organisation, International Trade, Porcelain, Ceramic, Specialised, Specialised Sector Fairs.

<sup>1</sup> Dumlupınar University, Department of International Trade and Finance, ercan.taskin@dpu.edu.tr

<sup>2</sup> Dumlupınar University, Department of International Trade and Finance, kinalibas.onur@gmail.com

# COVID-19 SALGINI: KAMU SAĞLIĞI İÇİN KÜRESEL SAĞLIK DİPLOMASİSİNİN ÖNEMİ

Tuba Gezer\* 

Dünya üzerinde birçok ülkede sınır tanımayan konulardan biri de sağlıktır. Bir ülkede başlayan bir salgın hastalık kolaylıkla komşu ülkelere yayılabilmektedir. Küreselleşen dünyayla birlikte ülkeler yalnızca kendi topraklarında yaşanan sağlık sorunlarıyla değil dünya üzerindeki genel sağlık sorunlarıyla da karşı karşıya kalmaktadırlar. Sağlığın, kamusal mal kapsamında değerlendirilmesine dayalı olarak küresel sağlık diplomasisinin etkinliğinin tartışılması bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Ebola, Sars, Mers ve Koronavirüs gibi bulaşıcılığı yüksek hastalıklar sağlığın bir küresel 'kamu malı' olarak değerlendirilmesine yol açmıştır. Sağlığın korunmasında ve sağlık çıktılarının iyileştirilmesinde küresel düzeyde müdahale ve yöntem gerekmektedir. Aşılar, tedavi yöntemleri, ilaç endüstrisi, salgın hastalıklar, tıp ve elektronik tıptaki kullanılan araçlardaki yenilikler sağlık konusundaki uluslararası boyuttur.

Sağlık yarı kamusal mal olduğu için tamamen piyasanın inisiyatifine bırakılamaz. Etkin ve etkili bir sağlık sistemi hem piyasanın işleyişini hem de kamusal sistemin sunduğu avantajları bünyesinde barındırmalıdır. COVID-19 salgını göstermiştir ki etkili bir şekilde salgınla mücadele edebilmek için tam izolasyonun sağlanması, uygun tarama yöntemlerinin devreye sokulması, erken dönemde teşhis konulabilmesi ve elverişli koşullarda tedavinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Tüm bunların yapılabilmesi de güçlü bir sağlık sisteminin mevcut olmasına bağlıdır. Pandeminin çeşitli ülkelerde farklı şekillerde yansımalarının sebeplerinden biri de ülkelerin sağlık sistemleri, sağlığa ayrılan bütçe ve halkın sağlık imkânlarından yararlanmalarında karşılaştığı güçlüklerdir. Bu bağlamda, sağlık diplomasisi, giderek daha fazla hareketliliğin olduğu küresel bir toplumda kendini korumanın bir aracıdır.

Küresel Sağlık Diplomasisi (GHD), hükümetlerin ve devlet dışı aktörlerin küresel sağlığı iyileştirmek için küresel politika çözümlerini koordine etmeye çalıştıkları uygulamadır. Halk Sağlığı, Uluslararası İlişkiler, Yönetim, Hukuk, Ekonomi ve Ticaret Politikalarını da barındıran pek çok disiplini bir araya getirmektedir. Küresel sağlık diplomasisi; "Sağlık için küresel politika ortamını şekillendiren ve yöneten hükümetler arası müzakereler" olarak da tanımlanmaktadır. Uluslararası toplum tarafından GHD'ye gösterilen ilgi ve artan önem, dünya ekonomisi; güvenlik ortamı ve insani yardım, insan hakları ve sosyal adalet alanları gibi küresel gündemin üç ana unsuruna dayanmaktadır. Bu bakımdan temel sağlık hizmetlerine evrensel erişim, temel sosyal değerlerin ve insan hakları ilkelerinin temel bir yönü ve tüm vatandaşların beklentileri ile uyumludur. Bu çalışmada küresel sağlık güvenliği endeksinden yararlanarak ülkelerin salgınla mücadelede sergiledikleri performansları kamu sağlığı açısından değerlendirilecektir.

**Anahtar Kelimeler:** Küresel Sağlık Diplomasisi, Kamusal Mal, COVID-19.

\* Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, tuba.yildirim@dpu.edu.tr

# THE COVID-19 OUTBREAK: THE IMPORTANCE OF GLOBAL HEALTH DIPLOMACY FOR PUBLIC HEALTH

Tuba Gezer\* 

*One of the issues is health that knows no boundaries in many countries around the World. An epidemic that starts in a country can easily spread to neighbouring countries. With the globalizing world, countries are confronted not only with health problems experienced in their own lands but also with general health problems in the world. The aim of this study is to discuss the effectiveness of global health diplomacy based on the evaluation of health within the scope of public goods. Highly contagious diseases such as Ebola, Sars, Mers and Coronavirus have led to the evaluation of health as a global “public good”. Global intervention and methodology are required to protect health and improve health outcomes. Innovations in vaccines, treatment methods, pharmaceutical industry, epidemics, medicine and tools used in electronic medicine are the international dimension of health.*

*Since health is a semi-public good, it cannot be left entirely to the initiative of the market. An efficient and effective health system should include both the functioning of the market and the advantages offered by the public system. The COVID-19 epidemic has shown that, complete isolation, appropriate screening methods should be activated, early diagnosis can be made and treatment should be carried out under favourable conditions in order to effectively combat the epidemic. The ability to do all of these depends on the existence of a strong health system. One of the reasons why the pandemic has reflected differently in various countries is the health systems of the countries, the budget allocated for health and the difficulties faced by the people in benefiting from the health facilities. In this context, health diplomacy is a means of self-preservation in an increasingly mobile global society.*

*Global Health Diplomacy (GHD) is the practice where governments and non-state actors seek to coordinate global policy solutions to improve global health. It brings together many disciplines including Public Health, International Relations, Management, Law, Economy and Trade Policies. Global health diplomacy; It is also defined as “intergovernmental negotiations that shape and manage the global policy environment for health”. The interest and increasing importance was shown to GHD by the international community; the World economy, security environment and humanitarian aid, human rights and social justice areas are based on three main elements of the global agenda. In this respect, universal access to primary health care is a fundamental aspect of our basic social values and human rights principles and it is in line with the expectations of all citizens. In this study, the performance of countries in combating the epidemic will be evaluated in terms of public health by using the global health safety index.*

**Keywords:** Global Health Diplomacy, Public Good, COVID-19.

\* Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, tuba.yildirim@dpu.edu.tr

# TÜRKİYE'DE COVID-19 DÖNEMİNDE SERBEST BÖLGELERİN DIŞ TİCARET İÇİN ÖNEMİ

Zafer Avcı<sup>1</sup> 

Süreyya Kovacı<sup>2</sup> 

Süleyman Şen<sup>3</sup> 

**Amaç:** Türkiye ekonomisinde Lojistik Master Planı çerçevesinde 2023 yılı ihracat hedefi 228 milyar dolar olarak revize edilmiştir. Bu çerçevede hedeflere ulaşmada dış ticaret içerisinde önemi yadsınamaz serbest bölgelerin büyük bir etkisi olacaktır. Bu çalışma, Türkiye ekonomisinde serbest bölgelerin dış ticaret için önemini ortaya koymayı; ayrıca salgın dönemindeki durumunu ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

**Yöntem:** Türkiye'de 18 serbest bölgenin dış ticaret içerisinde payı ve sağladığı istihdam karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

**Bulgular:** Salgın döneminde serbest bölgelerin dış ticarete katkısı azalmamış, tam tersine artmıştır. Serbest bölgelerin salgın öncesine göre dış ticaret içindeki payında, % 12.22 artış meydana gelmiştir. Aynı zamanda serbest bölgelerin salgın öncesine göre istihdama etkisi de % 7.19 artmıştır.

**Sonuç:** Araştırmada, 18 serbest bölgenin kriz öncesinde ve sonrasında dış ticaret için öneminin sürmekte olduğu; COVID-19'un serbest bölgelerin faaliyetlerinde olumsuz bir etki yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye ekonomisinde dış ticarete yapısal sorunların çözülmesi ve istikrarlı bir trendin elde edilebilmesi amacı ile serbest bölgelerin faaliyetlerini yoğunlaştırıcı ve verimliliklerini arttırıcı uygulamalara yer verilmesi büyük önem arz etmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Serbest Bölge, Dış Ticaret, İstihdam, Koronavirüs, Yapısal Sorunlar.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, avcizafer@outlook.com

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, sureyyakovaci@gmail.com

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, suleymansen@mehmetakif.edu.tr

# THE IMPORTANCE OF FOREIGN TRADE OF FREE ZONES IN TURKEY DURING THE COVID-19 PERIOD

Zafer Avcı<sup>1</sup> 

Süreyya Kovacı<sup>2</sup> 

Süleyman Şen<sup>3</sup> 

**Purpose:** The export target for 2023 within Turkey's economy in the Logistics Master Plan was revised to 228 billion dollars. In this framework, free zones, which have an undeniable contribution to foreign trade, will have significant impacts in achieving the goals. This study aims to reveal the importance of free trade zones for foreign trade and its status in the pandemic period.

**Methodology:** The foreign trade performance and employment structure of 18 free zones operating in Turkey were compared between the COVID-19 period and the pre-epidemic period.

**Findings:** This study reveals that, the contribution of free zones to foreign trade did not decrease during the epidemic period; on the contrary, it increased. The share of free zones in foreign trade has increased by 12.22% compared to the pre-epidemic period. At the same time, the employment rate has increased by 7.19% compared to the pre-epidemic period in the free trade zones.

**Conclusion:** The importance of 18 free zones for foreign trade has not been changed with the pandemic; moreover it has been concluded that COVID-19 does not harm the activities of free zones in Turkey. It is of great importance to include practices that intensify the activities and increase the productivity of free zones for the aim of solving structural problems in foreign trade and achieving a stable trend in the Turkish economy.

**Keywords:** Free Zone, Foreign Trade, Employment, Coronavirus, Structural Problems.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, avcizafer@outlook.com

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, sureyyakovaci@gmail.com

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, suleymansen@mehmetakif.edu.tr



# PANDEMİNİN DÜNYADA VE ÜLKEMİZDE SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNDE GELİR ETKİSİ

Hasan Emre Aydın\* 

COVID-19 salgını global olarak halen etkilerini sürdürmektedir. Hasta popülasyonun yanı sıra salgının başladığı andan itibaren sağlık çalışanları üzerindeki etkileri de oldukça önemli bir hal almıştır. Devam eden süreçte rutin hastalıkların tedavisi pandeminin etkilerini azaltmak ve yoğun çalışma gerekliliği nedeniyle bir yana bırakılmıştır. Pandeminin özellikle yoğun olduğu dönemde hem cerrahi alanda hem dahili alanda elektif vakalar farklı ülkelerin planlarına göre durdurulmuştur. Pandemi döneminde en fazla ihtiyaç olan meslek gruplarından birisi olan sağlık çalışanlarının bu süreçte rutin uygulamaların aksamasına bağlı olarak düzenleri bozulmuş ve gönüllü destek personeli olarak pandemi çalışanı haline gelinmiştir. Yoğun dönemlerde devlet destekleri sayesinde ailesinden uzak kalmak zorunda olan sağlık çalışanlarına konaklama ve gelir kaybını engellemek amacıyla planlamalar yapılmıştır. Bu bağlamda pandeminin sağlık çalışanları ve aileleri üzerindeki olumsuz etkileri minimize edilmeye çalışılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Pandemi, Sağlık Çalışanları, Ekonomi.

\* Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, dremreaydin@gmail.com

# THE INCOME EFFECT OF THE PANDEM ON HEALTHCARE EMPLOYEES IN THE WORLD AND OUR COUNTRY

Hasan Emre Aydın\* 

*The COVID-19 outbreak still continues its effects globally. In addition to the patient population, the effects on healthcare professionals have become very important since the beginning of the epidemic. In the ongoing process, the treatment of routine diseases has been abandoned due to the reduction of the effects of the pandemic and the need for intensive work. In the period when the pandemic was particularly intense, elective cases both in the surgical field and in the internal field were stopped according to the plans of different countries. Healthcare workers, one of the most needed occupational groups during the pandemic period, became disorganized due to the disruption of routine practices in this process and became pandemic employees as volunteer support personnel. Plans have been made to prevent accommodation and loss of income for healthcare professionals who have to stay away from their family thanks to government support during busy periods. In this context, the negative effects of the pandemic on healthcare professionals and their families have been tried to be minimized.*

**Keywords:** Pandem, Healthcare Employees, Income.

\* Kütahya Health Sciences University. ytopcu@bartin.edu.tr





## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# PANDEMİ VE TÜRKİYE-2

PANDEMIC AND TURKEY-2

# BİLDİRİ SUNUMLARI -4

PAPER PRESENTATIONS -4

# COVID-19 PANDEMİSİNİN TÜRKİYE'DEKİ SEKTÖRLERE YANSIMASI

S. Şehnaz Altunkar Mercan<sup>1</sup> 

Selçuk Buyrukoğlu<sup>2</sup> 

Tüm dünya ülkelerini etkisi altında alan COVID-19 virüsü tarihte yaşanan finansal krizlerin ve II. Dünya Savaşı da dahil olmak üzere tüm katastrofik olayların çok ötesinde büyük bir insani kriz ve küresel ölçekte öngörülemeyen ekonomik durgunluğa sebep olmuştur. Dünya Sağlık Örgütü (WHO), 11 Mart 2020'de COVID-19 pandemisini resmi olarak ilan ederken, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), pandemi nedeniyle yaşanacak ekonomik çalkantının 2007-2009 döneminde yaşanan küresel mali krizden daha büyük olduğunu belirtmektedir (BBC, Business News, 2020). Uluslararası Para Fonu (IMF) ise COVID-19 pandemisinin neden olduğu ekonomik durağanlığın, 1929 yılında yaşanan Büyük Buhrandan bu güne kadar benzerini görmediği bir boyutta olduğunu ifade etmektedir (Reuters, Business News, 2020). Pandeminin bir sonucu olarak 2020 yılında küresel ekonominin %3 oranında keskin bir şekilde daralacağı tahmin edilmektedir ki, bu oran 2008-2009 döneminde yaşanan mali krizden çok daha büyüktür (IMF, 2020).

Salgın toplumların yaşam biçimlerini ve tüketim alışkanlıklarını değiştirirken, aynı zamanda tüm sektörlerde üretim ve pazarlama faaliyetleri üzerindeki tekniklerin değişmesine, küresel ekonomi üzerinde ise yıkıcı etkiler meydana gelmesine neden olmaktadır. COVID-19 salgını da dünyayı önemli ölçüde değiştirmiş ve hatta dönüştürmüştür. Yayılımın engellenebilmesi adına alınan kısıtlama tedbirleri kapsamında uygulanan sokağa çıkma yasakları nedeniyle izole şekilde iş ve sosyal hayatın devam ettirilmesi, ekonomik faaliyetleri bozan sosyal mesafe önlemleri, üretimin yavaşlaması; turizm, imalat, hizmet ve sanayi sektörlerinde farklı etkiler meydana gelmesine neden olmaktadır. Yapılan araştırmalar, uluslararası ticaret, hizmet, imalat, turizm ve havayolu endüstrilerinde ve diğer birçok sanayi sektöründe pandeminin yarattığı yıkıcı etkileri ortaya koyarken (Öztürk, Şişman, Uslu, & Çıtak, 2020), pandemi nedeniyle yaşanan ekonomik gerilemeye rağmen hububat ve tarımsal emtialar üzerinde yani tarım sektöründe uluslararası gıda pazarlarında rakamların olumlu seyrettiği ifade edilmektedir (Agricultural Market Information System, 2020). Bu durumda, pandeminin tüketim alışkanlıklarına, üretim ve pazarlama faaliyetlerine bağlı olarak sektörleri farklı şekillerde etkilediği söylenebilmektedir.

Küresel pandeminin Türkiye'de faaliyette bulunan sektörler üzerindeki ekonomik etkilerinin araştırıldığı bu çalışma, pandeminin özellikle Türkiye'deki sektörler nasıl yansıdığını, olumlu ve olumsuz etkilediği sektörleri analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında genel kabul görmüş kaynaklardaki veriler pandemi öncesi ve sonrası dikkate alınarak incelenecek ve pandeminin Türkiye'ye yansımaları sektörel bazda ele alınmış olacaktır.

Sonuç olarak, Türkiye'de pandemi dönemi boyunca sağlık hizmetleri, gıda ve eczacılık ürünleri gibi temel mal ve hizmetleri sağlayan sektörlerde olumlu bir seyir izlenmektedir. Bununla birlikte, hizmet sektöründe özellikle mağaza, restoran ve sinema gibi halka hizmet sunan tüketim sektörlerinde gerileme meydana gelirken, alınan ek tedbirler neticesinde ticaretin yavaşlayarak dijital ortama kaydığı söylenebilmektedir. Sektörlerdeki değişimin ise pandeminin geleceğiyle ve ülkelerin pandemiye karşı alacağı tedbirlerle birlikte paralel seyretmesi beklenmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Sektörel Etki, Türkiye.

<sup>1</sup> Dicle Üniversitesi, ssehnazaltunakar@gmail.com

<sup>2</sup> Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, sbuyrukoglu@cumhuriyet.edu.tr

# REFLECTIONS OF COVID-19 PANDEMIC ON THE SECTORS IN TURKEY

S. Şehnaz Altunkar Mercan<sup>1</sup> 

Selçuk Buyrukoğlu<sup>2</sup> 

COVID-19 virus, which took all countries of the world under its influence, was the cause of the financial crises and beyond all catastrophic events, including World War II, it caused a massive humanitarian crisis and an unpredictable economic recession on a global scale. While the World Health Organization (WHO) officially declared the COVID-19 pandemic on March 11, 2020, the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) states that the economic turmoil that will be experienced due to the pandemic is greater than the global financial crisis in the 2007-2009 period (BBC, Business News, 2020). On the other hand, the International Monetary Fund (IMF) states that the economic stagnation caused by the COVID-19 pandemic is at a level that has not seen any similar since the Great Depression in 1929 (Reuters, Business News, 2020). As a result of the pandemic, it is estimated that the global economy will contract sharply by 3% in 2020, which is much greater than the financial crisis of 2008-2009 (IMF, 2020).

While the epidemic changes the lifestyles and consumption habits of societies, it also causes the techniques on production and marketing activities in all sectors to change, and destructive effects on the global economy. The COVID-19 outbreak has also significantly changed and even transformed the world. Continuing business and social life in isolation due to the curfews imposed within the scope of the restriction measures taken in order to prevent the spread, social distance measures disrupting economic activities, slowing production; it causes different effects to occur in tourism, manufacturing, service and industry sectors. While the researches conducted reveal the destructive effects of the pandemic in international trade, service, manufacturing, tourism and airline industries and many other industrial sectors (Öztürk, Şişman, Uslu, & Çıtak, 2020), despite the economic downturn due to the pandemic, it is stated that the figures are positive on grains and agricultural commodities, namely in the international food markets in the agricultural sector (Agricultural Market Information System, 2020). In this case, it can be said that the pandemic affects the sectors in different ways depending on consumption habits, production and marketing activities.

In this study to investigate the economic impact on sectors of the global pandemic activity in Turkey, aims to analyze reflect on how the pandemic particular sector and the sectors where positive and negative effects in Turkey. Scope of the study, the data from the sources generally accepted will be examined and after taking into account pre-pandemic and pandemic reflection of Turkey will be dealt with on a sectoral basis.

As a result, health services during the pandemic period in Turkey, providing food and basic goods and services in sectors such as pharmaceuticals are followed a positive trend. On the other hand, it can be said that while there is a decline in the service sector, especially in the consumer sectors that offer services to the public such as shops, restaurants and cinemas, as a result of the additional measures taken, the trade has slowed down and shifted to the digital environment. The change in the sectors is expected to be parallel with the future of the pandemic and the measures to be taken by countries against the pandemic.

**Keywords:** COVID-19, Sectoral Impact, Turkey.

<sup>1</sup> Dicle University, ssehnazaltunakar@gmail.com

<sup>2</sup> Sivas Cumhuriyet University, sbuyrukoglu@cumhuriyet.edu.tr

# DAHİLDE İŞLEME REJİMİNİN DIŞ TİCARETE ETKİSİ: COVID-19 SALGINI ÖNCESİNE VE SONRASINA YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

Tuğçe Danacı Ünal\* 

**Amaç:** 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun ilgili maddeleri kapsamında belirtilen ve ekonomik etkili gümrük rejimleri arasında yer alan Dahilde İşleme Rejimi (DİR) ile Türkiye'deki birçok işletme dış ticaret işlemlerinde vergi muafiyetinden yararlanmaktadır. Şartlı muafiyet ve geri ödeme sistemi olmak üzere iki farklı uygulaması olan DİR ile işletmelere daha sonrasında işleyip ihrac edecekleri ithal girdilere ilişkin bir çeşit finansman kolaylığı tanınmıştır. Ayrıca DİR uygulaması ile ihracatın artırılması amaçlanmaktadır. Bu derece önemli olan DİR ile ilgili literatürde de birçok çalışmaya rastlamak mümkündür. 2019 yılında ortaya çıkan ve dünya ticaretini etkisi altına alan KOVİD 19 salgını ile ilgili olarak Ticaret Bakanlığı bu konuda birçok önlem almış ve DİR kapsamında ihracatçılara ek süre tanımıştır. Bugün DİR, Türkiye'de gerçekleşen ithalat ve ihracat faaliyetlerinde birçok rejime kıyasla önemli bir paya sahiptir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı konu ile ilgili yapılmış yerli literatürü inceleyerek DİR'in Türkiye dış ticaretine olan etkisini ortaya çıkarmak ve bu konuda KOVİD 19 salgını öncesine ve sonrasında yönelik bir değerlendirme yapmaktır.

**Yöntem:** Konu ile ilgili makaleler, literatür incelemesi kapsamında ulusal veri tabanlarında "dahilde işleme rejimi" kelime grubu aratılarak elde edilmiştir. Bu makalelerden erişime açık olan ve DİR'in Türkiye'nin dış ticaretine etkilerini konu alan çalışmalar analize dahil edilmiştir. Ayrıca DİR ile ilgili elde edilen ikincil veriler salgın öncesine ve sonrasında yönelik değerlendirilmiştir.

**Bulgular:** Söz konusu makalelerin çalışma yılı, kapsamı, yöntemi ve sonuçları ile ilgili dağılımlarına ait frekans ve yüzdeler elde edilmiştir. Çalışmaların bir kısmında DİR'in dış ticaret açısından olumlu yönlerinin olduğuna dair görüşler bulunurken bazılarında rejimin ithalata dayalı bir ihracat modelini desteklediği yönünde bulgulara rastlanmaktadır. Genel olarak incelendiğinde 2005-2020 yılları arasında DİR'in tüm rejimler içindeki payı gerek ithalatta gerekse ihracatta düşmüştür. Salgın sonrası dönem incelendiğinde bu düşüşün 2020 yılında da devam ettiği ancak 2021 yılının ilk üç ayında DİR'in tüm rejimler içindeki payının sadece ihracatta arttığı gözlemlenmiştir.

**Sonuç ve Tartışma:** Elde edilen bulgular doğrultusunda son 5 yıl içinde konu ile ilgili yapılan çalışmaların hız kazandığı ve genel olarak DİR'in ihracatı olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun dışında KOVİD 19 salgını sonrasında 2019 ve 2020 yılları içinde gerçekleşen hem ithalat hem de ihracat işlemlerinde DİR'in diğer gümrük rejimleri içindeki payının düştüğü ancak 2021 ocak-mart döneminde sadece ihracattaki payının arttığı görülmüştür. Bu durum birçok işletmenin KOVİD 19 salgını süresince 6 aylık ek süreden yararlanmış olabileceğine işaret etmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Dahilde İşleme Rejimi, İthalat, İhracat, Dış Ticaret.

# THE IMPACT OF INWARD PROCESSING REGIME ON FOREIGN TRADE: AN EVALUATION ON BEFORE AND AFTER THE COVID-19 PANDEMIC

Tuğçe Danacı Ünal\* 

**Aim:** Many enterprises in Turkey benefit from the tax exemption in foreign trade transactions with the Inward Processing Regime (IPR) which is one of the customs regimes with economic impact, specified in the relevant articles of Customs Law No. 4458. IPR, which has two different applications as suspension system and drawback system, enables businesses to ease financing for imported inputs that they will then process and export. In addition, it is aimed to increase exports with the IPR application. It is also possible to find many studies in the literature concerning IPR that is extremely important. Regarding the COVID-19 pandemic that started in 2019 and affected world trade, Turkish Ministry of Trade made provisions and gave exporters additional time within the scope of IPR. Today, IPR has a significant share in import and export activities in Turkey compared to many regimes. In this context, this study aims to reveal the impact of IPR on Turkey's foreign trade by examining the domestic literature and to make an evaluation on the subject before and after the COVID-19 pandemic.

**Method:** The articles related to the subject were obtained by searching the keyword "inward processing regime" in national databases within the scope of the literature review. Open access articles regarding the effects of IPR on Turkish foreign trade were included in the analysis. In addition, the secondary data obtained regarding IPR were evaluated before and after the pandemic.


**Results:** Frequencies and percentages related to the study year, scope, method and results of these articles were calculated. Some of the studies argue that IPR has positive impacts on foreign trade, while others have found that the regime supports an import-based export model. In general, between 2005-2020, the share of IPR in all regimes decreased in both imports and exports. When examining the post-epidemic period, it was observed that this decline continued in 2020. However, in the first three months of 2021, the share of IPR in all regimes increased only in exports

**Conclusion and Discussion:** It was concluded that the number of studies on the subject has increased for the last 5 years and IPR has a positive effect on exports in general. In addition, after the COVID-19 pandemic, it was found that the share of IPR in both import and export transactions in 2019 and 2020 decreased and its share in exports increased in the January-March period of 2021. This indicates that many firms might have benefited from the additional 6-month period during the COVID-19 pandemic.

**Keywords:** Inward Processing Regime, Export, Import, Foreign Trade.



# TÜRKİYE’DE SINIR TİCARETİNİN DURUMU, EKONOMİK ETKİLERİ VE SALGIN SONRASI SINIR TİCARETİNİN GELİŞMESİNE İLİŞKİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ


Sami Ünlü\* 

2019 yılı Aralık ayından itibaren Çin Halk Cumhuriyetinde COVID-19 salgını baş göstermiş ve bu salgın 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından “Pandemi” olarak ilan edilmiştir. Yaşanan bu salgın nedeniyle sınır ticareti de olumsuz etkilenmiş ve neredeyse durma noktasına gelmiştir. Dünya genelinde önümüzdeki günlerde birçok değişiklik yaşanacağı bir gerçektir. Bu değişikliklerin sınır ticaretine etkisini şimdiden öngörmek maalesef mümkün değil. Bu çalışma, Türkiye’de sınır ticaretinin işleyişini belirleyen yasal düzenlemeler ışığında sınır ticaretinin durumunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında 2018 yılı ithalat ve ihracat verileri esas alınmış olup sınır ticaretinin hacmini belirleyen değer kotası, miktar limiti ve zaman sınırlamaları ile ilgili bilgiler aktarılmıştır. Eşya bazında ithalat ve ihracat tutarlarının yanı sıra, sınır ticareti kapsamına girmeyen ürünlere ilişkin bilgiler verilmiştir. Sınır ticareti yetkilerinin alınması ve Sınır Ticaret Merkezlerinin kuruluş ve işlevleri gibi sınır ticaretinin unsurları incelenmiş, ardından sınır ticaretinde gümrükleme sürecinin işleyişi ele alınmıştır. Ortaya konulan bulguların ardından, sınır ticaretinin salgın sonrası gelişmesini sağlamaya ve kapasitesini arttırmaya dönük tespitler paylaşılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Sınır Ticareti, Sınır Ticaret Merkezleri, Sınır Ticaret Belgesi, İthalat Limitleri, Sınırlandırma, Gümrükleme.

\* Ticaret Bakanlığı, Gümrük Müdür Yardımcısı, samiunlu63@hotmail.com

# THE DEVELOPMENT OF BORDER TRADE IN TURKEY, ITS ECONOMIC IMPACTS AND SOLUTION PROPOSALS FOR THE DEVELOPMENT OF BORDER TRADE AFTER THE EPIDEMIC

Sami Ünlü\* 

*Since December 2019, the COVID-19 epidemic has started in the People's Republic of China and this epidemic was defined as a "pandemic" by the World Health Organization on March 11, 2020. Due to this epidemic, border trade was also adversely affected and stopped. It is a fact that there will be many changes around the world in the coming days. Unfortunately, it is not possible to predict the impact of these changes on border trade from now on. In this study, the regulations that govern the functioning of cross-border trade in Turkey aims to put light on the present situation of cross-border trade. Within the scope of the study, 2018 import and export data were taken as basis, and information on the value quota, quantity limit and time limits that determine the volume of border trade were conveyed. In addition to the import and export amounts on goods basis, information on products not included in the scope of border trade is provided. Elements of border trade, such as obtaining border trade authorizations and the establishment and functions of Border Trade Centers, were examined, and then the functioning of the customs clearance process in border trade was discussed. Following the findings, findings were shared to ensure the development of border trade after the epidemic and to increase its capacity.*


**Keywords:** Border Trade, Border Trade Centers, Border Trade Authorization, Import Quotas, Limitation, Customs Clearance.

\* Ministry of Trade, Deputy Customs Manager, samiunlu63@hotmail.com

# SALGIN NEDENİYLE ÇİN'DEN TÜRKİYE'YE YÖNELEN DIŞ TİCARET HACMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Selçuk Gülten<sup>1</sup> 

Cansu Sevinç Ceyhan<sup>2</sup> 

Ersan Öz<sup>3</sup> 

Çin'in Vuhan Eyaleti'nde yeni koronavirüs, kısaca COVID-19 olarak bilinen hastalık ilk olarak aralık 2019 tarihinde tespit edilmiştir. Ölümcül sonuçları olabilen ve özellikle ateş, öksürük, nefes darlığı baş ağrısı gibi solunum yolu belirtileri 13 Ocak 2020'de tanımlanan bulaşıcı bir hastalıktır. İkinci Dünya Savaşı sonrasında bu derece yaygın bir bulaşıcı hastalık veya salgın görülmediği için pek çok ülke bu hastalığa hazırlıksız yakalanmıştır. Turizm, ulaşım, sağlık gibi sektörlerde etkisini gösteren bu hastalığın önemli ekonomik sonuçları da olmuştur. Salgının yayılmasını önlemek amacıyla pek çok ülke sınırlarını kapatmış veya daha sıkı kontrole tabi hale getirmiştir. Nihayetinde dış ticaret bu salgından önemli ölçüde etkilenmiştir. Çin'de başlaması nedeniyle ilk etapta bu ülkenin dış ticareti üzerinde etkilerini göstermiştir.

Türkiye açısından değerlendirildiğinde özellikle Avrupa Birliği'nin Çin'den olan ithalatının bir kısmını ülkemize yönlendirdiğini söylemek mümkündür. Ayrıca İsrail ve orta doğu ülkelerinin bir kısmı da siparişlerini Türkiye'ye yönlendirmiştir. Türkiye'nin jeopolitik konumu, coğrafi yakınlık, ulaşım yolları üzerinde olması, uygun fiyatlı ve kaliteli mal ve hizmetler üretebilme kapasitesi de bu açıdan bir tercih sebebi olmuştur. Çin'den yapılan tekstil alımları yerine Türkiye tarafından üretilen tekstil ürünlerinin tercih edilmesine yol açan COVID-19 salgını bu anlamda dış ticaret üzerinde olumlu etkiler göstermiştir. Dünya ticaretinde artık dijitalleşme önem kazanmakta, uzaktan çalışma, internet, bilgisayar ve yazılım teknolojilerinin yoğun olarak kullanılması gibi kavramlar önem kazanmaktadır. Büyük sınırlama diye Türkçe'ye çevrilebilecek bu değişim ve dönüşümlerden dış ticaretin etkilenmemesi de düşünülemez. Türkiye'nin Çin'den kendisine yönelen dış ticaret işlemlerini koruması ve siparişleri arttırılabilmesi için bu alanda yapabileceği pek çok husus bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şunlardır:

- İnternette dış ticaret siparişlerinin alınabileceği yapılar kurulması, sanal pazarlar, sanal fuarlar gerçekleştirilmesi,
- Dış ticaret şirketlerinin web sitelerinin çok dilli, SEO çalışmaları tamamlanmış ve bütün dillerde katalog indirilmesine olanak veren bir yapıya kavuşturulması,
- Dış ticaret dolandırıcılıklarının önlenmesi için akreditif ve benzeri bankacılık uygulamalarının yoğunlaştırılması,
- İlgili ülkelerde bulunan Ticaret Müşavirliklerimizin online bilgilendirme kanalları oluşturması ve koordineli bir şekilde bu bilgilerin anlık olarak ihracatçılarımıza ulaştırılabilmesi,

Türkiye'nin turizm sektörü, seyahat kısıtlamaları, sokağa çıkma yasakları, Pandemi önlemleri nedeniyle tam kapasite çalışamama gibi nedenlerle COVID-19 sürecinden olumsuz etkilenmiştir. Dış ticaret hacmine COVID-19 salgının bütünlük etkisini değerlendirmek elbette önemlidir. Bu salgın Türkiye'de ihracatı arttırırken ithalatı da arttırmışsa bunun da ayrıca inceleme konusu yapılması gerekir. Bu çalışmamızda Çin'den Türkiye'ye yönelen siparişler nedeniyle ihracat artışlarının hacmi incelenmiştir. Ayrıca bu hacmin arttırılmasına yönelik neler yapılabileceği noktasında görüş ve öneriler sunulmuştur.

**Anahtar Kelimeler:** Dış Ticaret, Salgın, Teknoloji.

<sup>1</sup> Gazi Üniversitesi, selcukgulten2@hotmail.com


<sup>2</sup> Pamukkale Üniversitesi, csevinc@pau.edu.tr

<sup>3</sup> Dumlupınar Üniversitesi, ersanoz@gmail.com

# EPIDEMIC IN CHINA DUE THAN EVALUATION OF TURKEY TOWARDS FOREIGN TRADE VOLUME

Selçuk Gülten<sup>1</sup> 

Cansu Sevinç Ceyhan<sup>2</sup> 

Ersan Öz<sup>3</sup> 

The disease known as coronavirus, briefly COVID-19, was first detected in December 2019 in Wuhan Province of China. It is an infectious disease that can have fatal consequences and was identified on January 13, 2020, especially with respiratory symptoms such as fever, cough, shortness of breath, and headache. Since there was no such widespread contagious disease or epidemic after the Second World War, many countries were unprepared for this disease. This disease, which shows its effects in sectors such as tourism, transportation and health, has also had important economic consequences. In order to prevent the spread of the epidemic, many countries have closed their borders or made them subject to tighter control. Ultimately, foreign trade was significantly affected by this epidemic. Since it started in China, it has shown its effects on the foreign trade of this country in the first place.

When evaluated in terms of Turkey, it is possible to say that the European Union directs some of its imports from China to our country. In addition, Israel and some of the Middle Eastern countries have directed their orders to Turkey. Turkey's geopolitical location, geographical proximity, being on transportation routes, and its capacity to produce affordable and quality goods and services have also been a reason for preference in this respect. COVID-19, which led to the preference of textile products produced by Turkey instead of textile purchases from China, had positive effects on foreign trade in this sense. Digitalization is now gaining importance in world trade, and concepts such as remote working, the intensive use of internet, computer and software technologies are gaining importance. It is unthinkable that foreign trade will not be affected by these changes and transformations, which can be translated into Turkish as a big reset. There are many issues that Turkey can do in this field in order to protect foreign trade transactions from China and to increase orders. Some of them are:

- Establishing structures where foreign trade orders can be received from the internet, virtual markets, virtual fairs,
- Making the websites of foreign trade companies multilingual, Search Engine Optimization studies have been completed and a structure that allows downloading catalogs in all languages,
- Intensifying letter of credit and similar banking practices in order to prevent foreign trade frauds,
- Our Trade Consultancies in the relevant countries create online information channels and in a coordinated manner, this information can be delivered to our exporters instantly,

Turkey's tourism sector has been adversely affected by the COVID-19 process due to travel restrictions, curfews, and inability to work at full capacity due to Pandemic measures. Of course, it is important to evaluate the integrated impact of the COVID-19 pandemic on foreign trade volume. If this epidemic has increased exports while increasing imports in Turkey, this should also be subject to examination. In this study, the volume of export increases due to orders from China to Turkey has been analyzed. In addition, opinions and suggestions were presented on what can be done to increase this volume.

**Keywords:** Foreign Trade, Epidemic, Technology.

<sup>1</sup> Gazi University, selcukgulten2@hotmail.com

<sup>2</sup> Pamukkale University, Csevinc@pau.edu.tr

<sup>3</sup> Dumlupinar University, ersanoz@gmail.com

# TÜRKİYE'NİN LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİNDE 2020 YILI ÖNGÖRÜSÜ: ENCO LOJİSTİK ÖRNEĞİ

Nurdan Kuşat<sup>1</sup> 

Gülşah Kuşat<sup>2</sup> 

Bu çalışma; 2020 yılı başından itibaren dünyayı etkisi altına alan pandemi sürecinin 'Türk Lojistik Sektörü' üzerindeki etkilerini gözlemlemek için, Dünya Bankası Lojistik Performans Endeksi (LPE) kriterleri çerçevesinde bir değerlendirme yapmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede 1985 yılından bu yana Türk lojistik sektöründe faaliyet gösteren bir lojistik firması örneklem olarak belirlenmiş ve bu firmaya Dünya Bankası'nın LPE hesaplamalarında kullandığı anketler uygulanmış ve bu anketlerin değerlendirilmesinde de Banka'nın kullandığı ölçütlerden yararlanılmıştır. Dünya Bankası Türkiye'nin LPE değerini 2018 yılı için 3,15 olarak açıklamıştır. Yaptığımız çalışmanın sonucunda ise örneklemimizin 2020 yılı LPE değeri 2,40 olarak hesaplanmıştır. Pandemi sürecinin Türk lojistik sektöründe 'gümrük işlemleri verimliliği' ve 'taşımacılık altyapı kalitesi'ni olumlu etkilerken; 'uluslararası sevkiyat', 'lojistik hizmetlerin kalitesi', 'gönderilerin takibi ve izlenebilirliği' ve 'gönderilerin zamanında teslimi' açısından olumsuz etkiler yarattığı sonucuna varılmıştır. Gümrük işlemlerindeki verimlilik artışının ve altyapı kalitesindeki gelişmelerin; azalan dış ticaret işlemleri, firmaların gümrük geçişlerini kolaylaştıran belge başvuruları artışı ve enformasyon teknolojilerine yapılan yatırım artışlarıyla bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Ortaya çıkan olumsuz gelişmeler ise tamamen pandemi kaynaklı olup; gerek ülke gerek dünya ekonomilerinde yaşanan resesyona bağlantılıdır.

**Anahtar Kelimeler:** Lojistik Sektörü, Lojistik Performans Endeksi, Pandemi, Türkiye.

<sup>1</sup> Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, nurdankusat@isparta.edu.tr

<sup>2</sup> Marmara Üniversitesi, gulsahkusat@gmail.com

# TURKEY'S LOGISTICS PERFORMANCE INDEX 2020 FORECAST: ENCO LOGISTICS EXAMPLE

Nurdan Kuşat<sup>1</sup> 

Gülşah Kuşat<sup>2</sup> 

*This work; It was carried out in order to observe the effects of the pandemic process, which has affected the world since the beginning of 2020, on the "Turkish Logistics Sector", in order to make an assessment within the framework of the World Bank Logistics Performance Index (LPI) criteria. In this context, a logistics company operating in the Turkish logistics sector since 1985 was determined as a sample and the surveys used by the World Bank in LPE calculations were applied to this company and the criteria used by the Bank were used in the evaluation of these surveys. LPI value of the World Bank Turkey was announced as 3.15 for 2018. As a result of our study, the LPI value of our sample for 2020 was calculated as 2.40. While the pandemic process positively affects the "customs clearance efficiency" and "transportation infrastructure quality" in the Turkish logistics sector; it has been concluded that it creates negative effects in terms of "international shipment", "quality of logistics services", "tracking and traceability of shipments" and "delivery on time". Improved efficiency in customs procedures and improvements in infrastructure quality; It is thought to be related to reduced foreign trade transactions, increase in document applications that facilitate customs passage of companies, and increases in investment in information technologies. The negative developments that have emerged are entirely due to the pandemic; It is related to the recession in both the country and the world economies.*

**Keywords:** Logistics Industry, Logistics Performance Index, Pandemic, Turkey.

<sup>1</sup> Isparta University of Applied Sciences, nurdankusat@isparta.edu.tr

<sup>2</sup> Marmara University, gulsahkusat@gmail.com





## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# COVID-19'UN VERGİSEL ETKİLERİ-1

COVID-19'S EFFECTS ON TAX PAYMENT-1

## BİLDİRİ SUNUMLARI -5

PAPER PRESENTATIONS -5



# COVID-19'UN ÇIFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARINA ETKİLERİNE DAİR ENDİŞELERİN GİDERİLMESİ

Mustafa Cemil Kara\* 

Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilen COVID-19 nedeniyle dünyada iş yapma biçimlerinde öngörülemeyen değişikliklerin yaşandığı ortadadır. Ülkelerin gelir idaresi makamları birçok vergi düzenlemesini tedbir amaçlı hayata geçirmekte ve mükelleflerini korumak amacıyla bazı destek ve teşvikleri gündemine almaktadır. Salgın kapsamında ülkelerin seyahat ve sokağa çıkma yasağı gibi aldıkları bazı tedbirlerin sınır ötesi faaliyet yürüten kişilere vergisel açıdan olası etkileri endişelere konu olmuştur. OECD bu zorlu süreçte ülkelere yardımcı olmak adına önce 3 Nisan 2020 tarihinde "Vergi Anlaşmaları ve COVID-19 Krizinin Etkilerine Dair OECD Analizi"ni, sonra 21 Ocak 2021 tarihinde "Vergi Anlaşmaları ve COVID-19 Pandemisinin Etkisine Dair Güncel Rehber"i yayımlamıştır.

Bu çalışmalarla OECD, ülkelere sokağa çıkma yasağı ve uygulanan karantinalar nedeniyle evinden çalışanların işverenleri için "iş yeri" tanımında değişiklik getirip getirmeyeceği, iş yerlerindeki faaliyetlerini geçici olarak askıya alan inşaat şantiyeleri için askıya alınan sürelerin toplam iş süresinin hesaplanmasında göz önüne alınıp alınmayacağı, kişilerin sokağa çıkma ve seyahat yasakları nedeniyle mukimi oldukları ülkenin dışındaki ülkelerde kalmaları durumunda mukimlik durumlarında bir değişiklik olup olmayacağı, yine işletmelerin COVID-19 salgını nedeniyle başka ülkelerde mahsur kalan üst düzey yöneticilerinin işletmelerin etkin yönetim yerlerinde herhangi bir değişikliğe neden olup olmayacağını ve yabancı çalışanlara verilen ücret desteklerinin durumunu analiz ederek ülkelerin istifadelerine sunmuştur.

Bu tebliğin amacı, pandeminin vergi anlaşmalarına olan yansımalarını ve bunlara dair endişelerin ne şekilde giderilmeye çalışıldığını ortaya koymaktır.

**Anahtar Kelimeler:** Çifte Vergilelendirmeyi Önleme Anlaşması, Uluslararası Ticaret, COVID-19, İş Yeri, Mukim.

\* Pamukkale Üniversitesi, Gelir İdaresi Başkanlığı, Maliye Ana Bilim Dalı, mckara61@gmail.com

# RESOLVING THE CONCERNS ABOUT THE EFFECTS OF COVID-19 ON DOUBLE TAXATION AGREEMENTS

---

Mustafa Cemil Kara\* 

*We witness that unforeseen changes are experienced in the way of doing business in the world due to COVID-19, which has been declared as a pandemic by the World Health Organization. Countries' revenue administrations implement many tax regulations as precautionary measures in order to protect their taxpayers. Some of the measures such as curfews and travel restrictions have been the subject of concerns in terms of taxation on those who carry out cross-border activities. In order to assist countries the OECD first published "OECD Secretariat Analysis of Tax Treaties and the Impact of the COVID-19 Crisis" on 3 April 2020 and then "Updated guidance on tax treaties and the impact of the COVID-19 pandemic" on 21 January 2021.*

*The OECD has presented these studies to the benefit of countries by analyzing whether home workers will bring changes in the definition of "workplace" for their employers due to the curfew and quarantines applied; whether the suspended periods for construction sites that temporarily suspended their activities in the workplaces will be taken into account in the calculation of the total work time; whether there will be a change in their residence status if they have to stay in the other countries due to travel bans; whether there will be any change in enterprises' effective places of management due to their senior managers who are stranded in the other countries; and the status of wage supports provided to foreign employees by governments.*

*The purpose of this communiqué is to reveal the implications of the pandemic on tax agreements and how the worries about these implications are tried to be resolved.*

**Keywords:** Double Taxation Agreement, International Trade, COVID-19, Permanent Establishment, Resident.

\* Pamukkale University, Department of Finance, (Revenue Administration), mckara61@gmail.com

# PANDEMİ SÜRECİNDE ARTMASI MUHTEMEL OLAN GÜMRÜK UYUŞMAZLIKLARI VE İDARİ ÇÖZÜM YOLLARI

Melike Çapraz\* 

Çin'in Vuhan kentinden tüm dünyaya yayılan COVID-19 hastalığı akabinde birçok sektörü etkisi altına almıştır. Ulusal salgın niteliğinde olan COVID-19 dünya genelinde ekonomik bir daralmayı da beraberinde getirmiştir. Ekonomik daralma dış ticaret işlemleri üzerinde de etki yaratmıştır. Dış ticaret ile bağlantılı olan gümrük işlemleri ve uygulamaları da bu süreçten olumsuz etkilenmiştir.

Bu çalışma da pandemi sürecinde alınan gümrük tedbirleri de göz önünde bulundurularak artabilecek dahilde işleme rejimi kapsamında gelen eşyanın pandemi nedeniyle ihracatının gerçekleşmemesi gibi gümrük kabahatleri ve bu kabahatlere uygulanacak cezalar örnek üzerinden anlatılacaktır. Akabinde bu kabahatlerin yaşanması halinde yargı yoluna taşınmadan çözümlenmesine yönelik yollar olan uzlaşma ve itiraz yolları açıklanmaya çalışılacaktır.

**Anahtar Sözcükler:** Gümrük Uyuşmazlıkları, Uzlaşma, İtiraz.

\* Pamukkale Üniversitesi, melikecapraz95@hotmail.com

# CUSTOMS DISPUTES AND ADMINISTRATIVE SOLUTIONS THAT ARE POSSIBLE TO INCREASE DURING THE PANDEMIC PROCESS

Melike apraz\* 

COVID-19 disease, which spread from Wuhan city of China to the whole world, has subsequently affected many sectors. COVID-19, which is a national epidemic, brought about an economic contraction worldwide. The economic contraction also had an impact on foreign trade transactions. Customs procedures and practices related to foreign trade were also adversely affected by this process.

In this study, taking into account the customs precautions taken during the pandemic process, customs misdemeanors such as non-export of incoming goods due to the pandemic within the scope of the inward processing regime and the penalties to be applied for these misdemeanors will be explained through the example. Subsequently, in the event of these misdemeanors, compromise and objection methods, which are the ways to be resolved without being brought to court, will be explained.

**Keywords:** Customs Disputes, Consensus, Objection.

\* Pamukkale University, melikecapraz95@hotmail.com

# SALGIN SÜRECİNDE İTHAL ÜRÜNLERE GETİRİLEN İLAVE GÜMRÜK VERGİLERİNİN EKONOMİYE ETKİSİ

Tuğçe Akdemir\* 

Çeşitli nedenlerle son yıllarda yaygınlaşan ve eş etkili vergilerden olan ilave gümrük vergileri uygulamalarının etkisiyle, gümrük vergileri tahsilatlarında büyük artışlar yaşanmaktadır. Mali amaçlarının yanında taşıdığı iktisadi ve korumacı yaklaşımla getirilen ve A.TR dolaşım belgesi ile ithal edilen Avrupa Birliği ve Türkiye menşeli olmayan eşyalardan yürütmenin belirlendiği oranlarda alınan ilave gümrük vergisi, günümüzde artık hukuki niteliği gereği uygulamada kendine özgü bir yapı oluşturmuş ve uygulandığı ürün sayılarının hacmi sürekli değiştiği için özel uzmanlık gerektiren bir araştırma konusu haline gelmiştir.

İlave gümrük vergisi, gümrük vergisi gibi eşya ve menşe ülke bazında belirlenmekte ve gümrük vergisinin tabi olduğu usul ve hükümlere esas olmaktadır. Bu amaçla, gümrük vergisinden ayrı olarak tahsil edilen ilave gümrük vergisi, Türk gümrük sisteminin vergi kaybına uğramasının ve haksız rekabetin önüne geçilmesi adına korumacı politikalar oluşturduğu için çalışmanın amacını ve önemini şekillendirmiştir.

Üçüncü ülkeler için geçerli olan ilave gümrük vergisi, pratikte ise mevcut gümrük vergisi oranlarının yükseltilmesi anlamını taşımaktadır. Bu yönü ile ilave gümrük vergisi Avrupa Birliği-Türkiye Gümrük Birliği kapsamında uygulanmakta olan ortak gümrük tarifesiyle de sapma göstermektedir. Diğer taraftan bakılacak olursa, ilave gümrük vergileri ile ithalatçı ülkenin vergi gelirleri arttırılırken aynı zamanda bu vergiler ile ithal edilen malların fiyatlarını da arttırarak yerli üreticilere fiyat açısından avantaj oluşturulabilmektedir.

Koronavirüs salgınının ithalatta düşüşe sebep olması toplanacak vergi miktarlarını da düşürdüğünden bu durum politika uygulayıcılarını yeni tedbirler almaya itmiştir. Ülkemizde yaşanan döviz sıkıntısı başta olmak üzere çeşitli sebeplerle düşük fiyatlı ithalata karşı 2020 yılında sekiz ayrı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile 5 bine yakın ürün için getirilen ve süresi 31 Aralık'ta dolan ilave gümrük vergileri, Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanan düzenlemeyle tek bir kararnamede toplanmıştır.

Ticaret politikası önlemi ve/veya ilave gümrük vergisine tabi ürünlerin ithalatının toplam ithalat içindeki payı yaklaşık yüzde 25,3'tür. Bu sebeple ilave gümrük vergilerinin ekonomiye etkisini değerlendirirken artan üretim maliyetlerinin yerli üreticilerin kendi fiyatlarına da yansıtacağını unutmamak gerekir. Ayrıca ilave gümrük vergilerinin sık aralıklarla getirilmesi yerli üretime, istihdama ve enflasyona olumsuz yönde yansıtılabilecektir. Bu tür bir ağır yük altında özellikle içinde bulunduğumuz koronavirüs salgını sebebiyle zaten daralmış olan ekonomide piyasa aktörlerinin de rekabet gücü zayıflayabilecektir.

Bizim için önemli olan amaçlanan hedeflere uygun olarak makul düzeylerde getirilecek ilave gümrük vergileri ile ülkenin sosyo-ekonomik yapısı da göz önünde bulundurularak ekonominin korunması ve kişileri yasal yollardan ithalat yapmaya yönlendirmek yerine korumacı önlemler uygulayalım derken onları yasa dışı yollarla eşya getirmeye itmemektir.

**Anahtar Kelimeler:** Vergi, Gümrük Vergileri, İlave Gümrük Vergisi.

\* Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mali Hukuk Ana Bilim Dalı, takdemir@ankara.edu.tr

# THE EFFECT OF ADDITIONAL CUSTOMS DUTIES ON IMPORTED PRODUCTS ON THE ECONOMY DURING THE PANDEMIC PROCESS

Tuğçe Akdemir\* 

*With the effect of additional customs duties, which have become widespread in recent years for various reasons and which are additional financial obligation, there has been a great increase in customs duties collections. Nowadays, additional customs duty, which has been introduced with the economic and protectionist approach that carries along with its financial purpose and imported with A.TR movement certificate and taken from products not originated in the European Union and Turkey and the percentage of which is determined by the executive, has created a peculiar practice due to the legal nature of its structure and since the volume of the number of products that additional customs duty has been applied has constantly changed, it has become a research subject that requires special expertise.*

*Additional customs duty is determined on the basis of goods and country of origin like customs duty and it is subject to the procedures and provisions that the customs duty is subject to. For this purpose, the additional customs duty, collected separately from the customs duty, has shaped the purpose and importance of the study as it creates protectionist policies in order to prevent tax loss and unfair competition in the Turkish customs system.*

*The additional customs duty, which is applicable to third countries, means, in practice, increasing the current customs duty rates. From this aspect, the additional customs duty shows deviation from the common customs tariff implemented within the scope of the European Union-Turkey Customs Union. While the tax revenues of the importing country are increased with additional customs duties, these taxes also increase the prices of imported goods, thereby creating an advantage for domestic producers in terms of price.*

*Since the tax increase may have an even more reducing effect on the reduction of imports due to the coronavirus pandemic, which prompted policy practitioners to take new measures. Considering the foreign exchange shortage in our country, for various reasons, to reduce imports against the under-priced import, additional customs duties which had been brought by ten Presidential Decision in 2020 for thousands of products which continues to be updated and implemented in 2021.*

*The share of imports of products, subject to trade policy measures and/or additional customs duties in total imports, is approximately 25.3 percent. For this reason, while evaluating the impact of additional customs duties on the economy, it should not be forgotten that the domestic producers will also reflect the increased production costs to their own product prices. In addition, the frequent introduction of additional customs duties may negatively affect domestic production, employment and inflation. Under such a heavy burden, the competitiveness of marketing actors may weaken, especially in the economy that has already contracted due to the coronavirus pandemic we are in.*

*What is important for us is to protect the economy by taking into account the additional customs duties that will be brought at reasonable levels in line with the intended goals and the socio-economic structure of the country, and also to not forcing them to bring goods illegally while imposing protective measures to stop people from importing legally.*

**Keywords:** Tax, Customs Duties, Additional Customs Duty.

\* Ankara University Faculty of Law, Department of Financial Law, takdemir@ankara.edu.tr

# SALGIN SÜRECİNDE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÜMRÜK VERGİLERİ İSTİSNASININ TEŞVİK POLİTİKALARI VE ÖRNEK BİR PROJE ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Engin Hepaksaz<sup>1</sup> 

Göksel Çetinkol<sup>2</sup> 

Devletin ekonomiye aktif bir şekilde müdahale etmesi fikri esasen Merkantilizm ile birlikte doğmuş olsa da, özellikle 1929 Krizi sonrasında önem kazanan Keynesyen görüş ile birlikte modern maliye politikası söylemi yaygınlaşmış, böylelikle ekonomiye müdahale edilmesi uygulamaları tekrardan popülerlik kazanmıştır.

Ekonomiye müdahale etmek amacıyla kullanılan iktisat politikası araçları genel olarak üç unsurdan meydana gelmektedir. Bunlar; para politikası, dış ticaret politikası ve maliye politikasıdır. Teşvik politikası da maliye politikasının bir aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Vergi politikasının önemli birer unsuru olarak muafiyet ve istisna uygulamaları, yatırım indirimi uygulamaları, parasal ve tarımsal desteklemeler, faiz desteklemeleri ve çeşitli girdi desteklemeleri gibi teşvik uygulamaları sayesinde devlet etkin bir şekilde ekonomiye müdahale etmekte, desteklenmesi öngörülen sektör veya ekonomik faaliyetler özendirilmektedir.

Çin'in Wuhan eyaletinde çıktığı kabul edilerek, 13.01.2020'de tanımlanan "yeni korona virüs hastalığı (COVID-19)"nın yol açtığı küresel salgın, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de etkisi göstermeye devam etmektedir. Bu gibi olağanüstü dönemlerde bir taraftan teşvik politikaları önem kazanırken, diğer taraftan bir takım hukuki düzenlemeler yapılmakta ve vatandaşlara transfer harcaması niteliğinde çeşitli gelir desteklerinde bulunulmaya çalışılmaktadır. Geline nokta aniden hayatımıza giren salgının günlük hayatımızın her alanında olduğu gibi eğitim sistemlerinde de bir dizi değişikliğe yol açması, eğitim ve öğretimin uzaktan ve verimli olarak yapılabilmesi açısından da bazı gereklilikleri beraberinde getirmiş/getirmektedir. İlköğretim öğrencileri nazarında, bu gerekliliklerin başında tablet ve internet erişimi gelmektedir.

Etkilerini göstermekte olan küresel salgınla etkin mücadele sürecinde, öteden beri süregelen veya yeni projelerin uygulamaya konulması önem arz etmektedir. Eğitim alanında bu projeler içerisinde yer alan Fatih Projesi, diğer bir deyişle "Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi"ne 2010 yılında başlanmış ve 2012 yılında pilot uygulamalarına geçmiştir. Bu proje ile eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının eğitim ve öğretim sürecinde daha fazla duyu organına hitap ederek derslerin daha etkin yapılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na 7061 sayılı 'Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 44. maddesi ile eklenen geçici 38. madde ile bir dizi istisna ve muafiyet öngörülmüştür. Anılan geçici madde 7061 sayılı Kanun'un yayımı tarihi olan 05.12.2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Her ne kadar Fatih Projesi'nin hayata geçirilişi ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nda yapılan bir dizi değişiklik korona virüs salgınının ortaya çıkışından öncesine rastlıyor olsa da, söz konusu proje uygulamaları özelinde getirilen teşvik düzenlemelerinden nihai aşamada faydalanacak olan kesim özellikle ilköğretim çağındaki öğrenciler olduğundan, konular arasında doğrudan bağlantı bulunmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici 38. maddesi ile bir teşvik politikası olarak gümrük vergileri ile gümrüklerde alınan fonlardan istisnalar sağlanmasına rağmen, hâlihazırda yapılan ithalatlardan %18 oranında KDV tahsil edilmeye devam edilmektedir. Bu çalışmada KDV'nin istisna kapsamına alınmamış olmasının yapılan sistematik yorum hatasından kaynaklandığı sonucuna ulaşıldığından, sözü edilen yorum hatasının giderilerek KDV Kanunu ile getirilen istisnanın salgın koşullarında eğitimde fırsat eşitliğini tesis etmek amacıyla teşvik politikası aracı olarak daha etkin kullanımına yönelik önerilerde bulunmaktadır.

**Amaç:** Salgın koşullarında eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi için, bir teşvik politikası aracı olarak getirilen gümrük vergileri istisnasının uygulanmasında yapılması gerekenlerin değerlendirilmesi çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

**Yöntem:** Fatih Projesi kapsamında yapılan bir grup ithalat işlemi ele alınarak, gümrükleme süreci ve vergisel durumu detaylı olarak analiz edilmiş; 3065 sayılı KDV Kanunu, 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve diğer ilgili mevzuat sistematik yoruma tabi tutulmuş, aynı zamanda kurgusal bir örnek yardımı ile yapılması gerekenler somut olarak ifade edilmiştir.

**Bulgular:** An itibarıyla KDV Kanunu'nun geçici 38. maddesinin (ç) fıkrasında açıkça ithalde alınan KDV ile Damga Vergisi'nin istisna edildiği vurgulansa da yorum farkı nedeni ile gümrük idaresince halen % 18 oranında KDV ile Damga Vergisi hesaplanmakta ve tahsil edilmektedir.

**Sonuç:** Yapılan araştırma ile yürürlükte olan mevzuat gereği Fatih Projesi kapsamında projenin alt yüklenicisi konumundaki firmalarca yapılan ithalatlardan KDV ile Damga Vergisi tahsil edilmemesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Teşvik Politikası, Fatih Projesi, Sistematik Yorum, Gümrük Vergileri, İthalde Alınan KDV.

<sup>1</sup> İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mali Hukuk Ana Bilim Dalı, engin.hepaksaz@ikc.edu.tr,

<sup>2</sup> Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Maliye ve Mali Yönetim Doktora Öğrencisi, g.cetinkol@ticaret.gov.tr,



# ASSESSMENT OF THE EXEMPTION FROM CUSTOMS DUTIES ON DISTANCE EDUCATION PRACTICES IN THE EPIDEMIC PROCESS THROUGH INCENTIVE POLICIES AND AN EXAMPLE PROJECT

Engin Hepaksaz<sup>1</sup> 

Göksel Çetinkol<sup>2</sup> 

*Although the idea of an active state intervention in the economy was originally born with Merkantilism, the modern fiscal policy discourse became widespread, especially with the Keynesian view that gained prominence in the aftermath of the 1929 Crisis, so that the practices of intervening in the economy became popular again.*

*The economic policy instruments used to interfere with the economy consist of three elements in general. These are; monetary policy is foreign trade policy and fiscal policy. Incentive policy also comes across as an instrument of fiscal policy. Through incentive practices such as exemption and exception practices, investment reduction practices, monetary and agricultural supports, interest support and various input supports, the state is effectively intervening in the economy, encouraging the sector or economic activities that are projected to be supported.*

*The global epidemic caused by the “new corona virus disease (COVID-19)” identified in 13.01.2020, has continued to have as much impact on our country as it has all over the world. In such extraordinary times, incentive policies have become important, while on the other hand, a number of legal adjustments have been made and various income contributions have been made to citizens as transfer expenditures. The epidemic that suddenly entered our lives at this point has led to a number of changes in education systems as well as in all aspects of our daily lives, and has brought with it some requirements for the remote and efficient implementation of education and training. In the eyes of elementary students, tablet and internet access are among the top requirements.*

*In the process of effectively tackling the global epidemic, which is showing its effects, it is important to implement projects that have been ongoing or new since then. In the field of education, the Fatih Project, or “Movement to Increase Opportunities and Improve Technology” was started in 2010 and piloted in 2012. This project aims to make courses more effective by addressing more sensory bodies in the education and training process of IT technologies to ensure equal opportunity in education and education and improve technology in schools.*

*Within this scope, the 3065 of “Law on the Amendment of Certain Tax Laws and Other Laws” No. 7061 to Value Added Tax Law No. 44. provisional 38 added with its clause. A number of exceptions and exemptions were stipulated with the clause. The provisional Article 7061 was came into force on 05.12.2017.*

*Even though the implementation of the Fatih Project and a series of changes to the Value Added Tax Act no. 3065 preceded the outbreak of the corona virus, there is a direct connection between the issues, especially as students of primary age will benefit from the incentive arrangements introduced in the particular project applications.*

*Provisional 38 of the Value Added Tax Act. although exceptions are provided for funds received at customs through customs duties as an incentive policy with its clause, VAT is still being charged at 18% on imports already made. Since this study concluded that the lack of VAT under exception was due to a systematic interpretation error, recommendations are made for the more effective use of the exception introduced by the VAT Act as an incentive policy tool to establish equality of opportunity in education in epidemic conditions.*

**Keywords:** Incentive Policies, Fatih Project, Systematical Interpretation, Customs Duties, VAT on Import.

<sup>1</sup> Izmir Katip Celebi University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Fiscal Law,engin.hepaksaz@ikc.edu.tr,

<sup>2</sup> Ministry of Commerce Guidance and Inspection Presidency, Izmir Katip Çelebi University, Finance and Financial Management PhD Student, g.cetinkol@ticaret.gov.tr,





# I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

20-21-22 MAYIS 2021

# TRADE COSTS AND HUMAN DEVELOPMENT: MEDIATOR ROLE OF CUSTOMS EFFICIENCY TOWARDS A RECOVERY PATH OF POST PANDEMIC CRISIS

Ümit Çelebi\* 

**Summary and purpose:** Growth in trade and gross domestic product is one of the main priorities of nations, however it does not guarantee long-term economic and human development. On the other hand, human development index by including education and health dimensions makes up for this deficiency. There are various factors influencing human development. Amongst them, the role of trade costs and customs efficiency is important. Countries with lower costs of trade and efficient customs are more likely to reach faster and more sustainable economic and human development. Current pandemic crisis is a stark reminder of the critical importance of health and interdependence for well being of human lives. The literature highlights the role of customs efficiency as a significant determinant of trade costs. This study however aims to explore the mediator role of customs efficiency in the relationships between trade costs and human development.

**Research method:** The study develops hypotheses amongst trade costs, customs efficiency and human development variables. Then it follows Baron and Kenny method to conduct mediation analysis. This analysis requires a significant correlation between the variables as a first step. Upon fulfilling the criteria, our research makes use of hierarchical regression and Sobel test to check the results.

**Data set and sampling:** Human development index, trade costs and customs efficiency index are the indicators of the variables. This study aims to explore the linear relationships amongst them. To do so it conducts secondary research on the cross sectional data of eighty partner countries of Turkey for the years 2007, 2010, 2012, 2014 and 2016 accounting for the 88 percent of world gross domestic product. Bi-annual publication of customs efficiency index commenced in 2007 being the base year data for this study. This research limits the analysis of trade costs to manufacturing goods. For bilateral trade costs, Turkey is used as a reporting country and the rest of the world countries as partners. As per the bilateral data for Turkey, Germany is used being its biggest trading partner in both directions. The sample size consists of 400 observations and the data is extracted from the secondary sources: the customs efficiency index from the World Bank, the trade costs from the UN ESCAP and the human development index from the UN Human Development Program.

**Findings:** The result of the test shows that customs efficiency index is a partial mediator variable between trade costs and human development index. In reducing trade costs to reach higher level of human development, the mediator role of customs efficiency is significant.

**Conclusions:** Countries aspire to reach higher level of human development. There are various factors affecting it. Amongst them, the roles of trade costs and customs efficiency are significant. Policies to reach higher level of human development necessitate reduction in trade costs and rise in customs efficiency side by side.

**Keywords:** Customs Efficiency, Trade Costs, Human Development, Mediation Analysis.

\* Istanbul Okan University, [umit.celebi@okan.edu.tr](mailto:umit.celebi@okan.edu.tr)





## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# KÜRESEL TİCARETTE YAŞANANLAR

THE EXPERIENCES ON GLOBAL TRADE

## BİLDİRİ SUNUMLARI -6

PAPER PRESENTATIONS -6

# KÜRESEL TİCARETTE MENŞE ÜLKE ETKİSİ: COVID-19 AŞILARI VE ÜLKE İMAJI

Cansu Karabulut<sup>1</sup> 

Faruk Şen<sup>2</sup> 

Küresel ticaretteki düzenli, artış küresel tüketicilerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Küresel tüketicilerin davranışlarını anlamak bir firmanın global piyasalarda nasıl rekabet edebileceğini öğrenmesinin ilk adımıdır. Tüketicilerin bir ürünün kalitesine veya diğer özelliklerine ilişkin algısı onların tercihlerini ve davranışlarını etkilemektedir. Bu anlamda tüketicilerin özellikle yabancı bir ürüne ilişkin değerlendirme kararlarında ve satın alma niyetlerinin şekillenmesinde o ürünün menşe ülke bilgisi önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada menşe ülke etkisi ve menşe ülke imajı kavramsal açıdan incelenerek COVID-19 aşıları ile menşe ülke etkisi arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Çalışmamızda gelişmiş ülkeler menşeli aşılardan ülkeler tarafından daha çok tercih edildiği, dolayısıyla gelişmiş ülke menşeli aşılara karşı pozitif bir bakış açısının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gelişmekte olan ülkeler menşeli aşılara karşı temkinli bir bakış açısının olduğu, tüm bunların yanı sıra aşı üreten ülkelerin genel anlamda küresel ekonomik politığe yön veren ülkeler olduğu ve dolayısıyla ülkelerin aşı tercihlerinin reel ekonomi politikten bağımsız düşünmenin mümkün olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Menşe Ülke Etkisi, Tüketici Etnosentrizmi, COVID-19 Aşıları, Ülke İmajı.

<sup>1</sup> İstanbul Ticaret Üniversitesi, cansu-karabulut@hotmail.com

<sup>2</sup> İstanbul Ticaret Üniversitesi, faruksen1407@gmail.com

# COUNTRY OF ORIGIN EFFECT IN GLOBAL TRADE: COVID-19 VACCINES AND COUNTRY IMAGE

Cansu Karabulut<sup>1</sup> 

Faruk Şen<sup>2</sup> 


*The gradual increase in global trade has led to the emergence of global consumers. Understanding the behaviour of global consumers is the first step for a firm to learn how to compete in global markets. Consumers' perception of the quality or other characteristics of a product affects their preferences and behaviour. In this sense, the country of origin of that product has an important place in the evaluation decisions of consumers, especially in the formation of the purchase intention of a foreign product. In this study, the effect of the country of origin and the image of the country of origin were conceptually examined, and the relationship between COVID-19 vaccines and the country-of-origin effect was analyzed. The article concludes with that vaccines originating in developed countries have positive perception and are preferred more than vaccines originating in developing countries. On the other hand it also concludes that there is a general cautious approach towards vaccines originating in developing countries and its not possible to understand the vaccines preferences of countries by not taking account the current real political economy considering the manufacturing country of vaccines.*

**Keywords:** Country-Of-Origin Effect, Consumer Ethnocentrism, COVID-19 Vaccines, Country Image.

<sup>1</sup> İstanbul Ticaret University, cansu-karabulut@hotmail.com

<sup>2</sup> İstanbul Ticaret University, faruksen1407@gmail.com

# KÜRESEL TİCARETİN YENİDEN ŞEKİLLENMESİ: BÖLGESEL KAPSAMLI EKONOMİK ORTAKLIK ANLAŞMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ela Çolpan Nart\* 

COVID-19 krizinin küresel ekonomiyi daha önce hiç tecrübe edilmemiş bir durgunluğa sürüklediği bu zor dönemde küresel ticareti yeniden şekillendirecek önemli bir gelişme yaşanmıştır. Dünyanın en büyük serbest ticaret anlaşması olan Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RCEP) Anlaşması, Asya-Pasifik bölgesindeki 15 ülke tarafından 15 Kasım 2020 tarihinde imzalanmıştır. Müzakereleri 2012'de başlayan anlaşmanın tarafları Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) üyeleri Brunei, Kamboçya, Endonezya, Laos, Malezya, Myanmar, Filipinler, Singapur, Tayland ve Vietnam ile birliğin diyalog ortaklarından Avustralya, Çin, Japonya, Güney Kore ve Yeni Zelanda'dır. Küresel ve bölgesel zorluklara ve sekiz yıllık müzakerelere rağmen ASEAN'ın liderliğinde bu büyüklükte çok taraflı bir ticaret anlaşmasının imzalanması dünya ticaretinde bir dönüm noktası olarak değerlendirilmektedir. Anlaşmanın imzalanması ile "küresel ticaret yeniden mi şekilleniyor?" sorusu gündeme gelmiştir. Anlaşma ile birlikte, taraf 15 ülke arasındaki gümrük vergilerinin gelecek yıllarda kademeli olarak azaltılması, belirlenecek ortak ticaret kuralları ile ticaretin kolaylaştırılması, tarife dışı engellerin kaldırılması, lojistik kolaylaştırmalar gibi uygulamalarla grup ülkeleri arasında ticaretin etkinleştirilmesini amaçlamaktadır.


Çin, Japonya ve Güney Kore'nin ilk kez aynı anda bir serbest ticaret anlaşmasında yer alması nedeniyle bu anlaşma önemli bir tarihi gelişme olarak değerlendirilmektedir. Aynı zamanda bu anlaşma, Avrupa Birliği (AB) ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD)-Meksika-Kanada arasında imzalanan serbest ticaret anlaşmalarından çok daha büyük bir alanı kapsadığı için dünyanın en büyük serbest ticaret anlaşması olarak kabul edilmektedir. Anlaşmayı imzalayan ülkeler toplam dünya nüfusunun %30'unu oluşturan yaklaşık 2.2 milyar insana ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca küresel GSYH'nin yaklaşık üçte birini (26.2 trilyon \$) üreten 15 Asya-Pasifik ülkesi küresel ticaretin de yaklaşık %28'ini gerçekleştirmektedir. RCEP'nin 2030'a kadar bölgedeki ekonomik büyümeye yaklaşık %0.2 puanı ekleyeceği ve ayrıca 2025 yılına kadar üyelerin ihracatını %10'un üzerinde artırması beklenmektedir. Hindistan müzakerelerin en başından beri taraf olmasına rağmen, düşük tarifelerin ekonomisine zarar vereceği endişesiyle Kasım 2019'da RCEP'ten çekildiğini açıklamıştır. Şüphesiz Hindistan'ın bu ticaret bloğuna dahil olması anlaşmayı daha da önemli bir pozisyona sokacaktır.

Bu çalışmanın amacı küreselleşme-bölgeselleşme tartışmalarının yoğunlaştığı ve ticarete korumacılık eğilimlerinin arttığı bu dönemde RCEP anlaşmasının küresel ticaret üzerinde yaratacağı etkileri değerlendirmektir. Bu anlaşma hem Asya-Pasifik bölgesini hem de küresel ticareti şekillendirecek çok önemli bir serbest ticaret anlaşmasıdır. COVID-19 kriz şokunun gölgesinde ve Batı'da çok taraflılığın önemini yitirdiği bir dönemde, 15 Asya-Pasifik ülkesinin hamlesi dünya ticaretinin yeniden konumlanması açısından ayrıca önemlidir. Anlaşmayı imzalayan ülkeler arasında ticareti kolaylaştıran ve küresel ticarete yeni bir dönemin başlangıcı olarak nitelendirilen RCEP'nin ABD ve Avrupa ülkelerinin bölgeye olan ihracatını büyük oranda düşüreceği beklenmektedir. Anlaşmanın COVID-19 sonrası oluşan ekonomik durgunluğun kırılması ve piyasalarda hareketliliğin başlamasında yardımcı olacağı düşünülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Küresel Ticaret, Küreselleşme, Bölgeselleşme, Serbest Ticaret Anlaşması, Asya-Pasifik Bölgesi.

\* Dokuz Eylül Üniversitesi, Adalet Meslek Yüksek Okulu, ela.nart@deu.edu.tr

# RESHAPING GLOBAL TRADE: EVALUATION OF THE REGIONAL COMPREHENSIVE ECONOMIC PARTNERSHIP AGREEMENT

Ela Çolpan Nart\* 

*In this difficult period when the COVID-19 crisis dragged the global economy into a recession that has never been experienced before, an important development has occurred that will reshape global trade. The Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) Agreement, the world's largest free trade agreement, was signed by 15 countries in the Asia-Pacific region on 15 November 2020. The Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) is a proposed free trade agreement (FTA) between the ten member states of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (Brunei, Cambodia, Indonesia, Laos, Malaysia, Myanmar, the Philippines, Singapore, Thailand, Vietnam) and its six FTA partners (Australia, China, India, Japan, New Zealand, and Republic of Korea). Despite global and regional difficulties and eight years of negotiations, signing a multilateral trade agreement of this magnitude under the leadership of ASEAN is considered a turning point in world trade. With the signing of the agreement, the question "is global trade reshaping?" has arisen. With the agreement, it aims to increase the efficiency of trade between the group countries through practices such as gradually reducing the customs duties between the participating 15 countries in the coming years, facilitating trade with the common trade rules to be determined, removing non-tariff barriers, and logistics facilitation.*

*This agreement is considered as an important historical development since China, Japan and South Korea took part in a free trade agreement at the same time for the first time. At the same time, this agreement is the world's largest free trade agreement, as it covers a much larger area than the free trade agreements signed between the European Union (EU) and the United States (USA) -Mexico-Canada. The RCEP marks ASEAN's biggest free trade pact to date, covering a market of 2.2 billion people with a combined size of US\$26.2 trillion or 30% of the world's GDP. The RCEP is expected to add about 0.2% points to economic growth in the region by 2030, and also increase members' exports by over 10% by 2025. Although India has been a party to the negotiations from the very beginning, it announced that it withdrew from the RCEP in November 2019, fearing low tariffs would damage its economy. Undoubtedly, the inclusion of India in this trade bloc will put the agreement in an even more important position.*

*The purpose of this study is to evaluate the effects of the RCEP agreement on global trade in this period when globalization-regionalization discussions are intensified and protectionism trends in trade are increasing. This agreement is a very important free trade agreement that will shape both the Asia-Pacific region and global trade. In the shadow of the COVID-19 crisis shock and in a period where multilateralism has lost its importance in the West, the move of 15 Asia-Pacific countries is also important for the repositioning of world trade. It is expected that the RCEP, which facilitates trade between the countries that have signed the agreement and is considered as the beginning of a new era in global trade, will greatly reduce the exports of the USA and European countries to the region. It is thought that the agreement will help break the economic recession that occurred after COVID-19 and start the dynamism in the markets.*

**Keywords:** Global Trade, Globalization, Regionalization, Free Trade Agreement, Asia-Pacific Region.

\*Dokuz Eylül University, Vocational School of Justice, ela.nart@deu.edu.tr



# KÜRESEL TİCARET ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLER: PANDEMİ DÖNEMİ MEDYA EKONOMİSİ ÖRNEĞİ

Bariş Altuntaş<sup>1</sup> 

Mustafa Atsan<sup>2</sup> 

Ticaret kavramının önemi özellikle günümüzde her geçen gün artarak devam etmektedir. Yerel ticaretin dışında rekabet koşullarının gerektirdiği küreselleşme ile de küresel ticaret ön plana çıkmaktadır. Ülkelerin birbirleriyle mal ve hizmet konusunda yaptıkları ithalat ve ihracat anlamına gelen küresel ticareti olumsuz etkileyen birçok faktörden bahsedilebilmektedir. Terörizm, siber saldırılar, jeopolitik belirsizlikler vb dışında pandeminin de küresel ticaret üzerinde olumsuz etkileri görülmektedir. Pandemi dolayısıyla yapılan kısıtlamalar, sınırların kapatılması, ülkelerin birbirlerinden çekinerek dışa açılmak istememesi veya üretim konusunda sıkıntılar yaşamaları gibi faktörler küresel ticareti baltalayabilmektedir.

Bu çalışmada küresel ticaret üzerindeki olumsuz etkilere sebep olan faktörlere değinilmiştir. Buna ilaveten yakın günümüzde ortaya çıkan COVID-19 pandemisinin medya ekonomisine yönelik etkileri kavramsal olarak incelenmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Küresel Ticaret, Olumsuz Etki, Medya Ekonomisi, Pandemi, COVID-19.

<sup>1</sup> Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İşletmecilik Bölümü, altuntasbaris@gmail.com

<sup>2</sup> Mersin Üniversitesi, Anamur Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, mustafaatsan@mersin.edu.tr,

# NEGATIVE IMPACTS ON GLOBAL TRADE:THE CASE OF MEDIA ECONOMY IN THE PANDEMIC PERIOD

Bariş Altuntaş<sup>1</sup> 

Mustafa Atsan<sup>2</sup> 

*The importance of the concept of trade continues to increase day by day, especially today. In addition to local trade, global trade comes to the fore with the globalization required by competition conditions. Many factors can be mentioned that negatively affect global trade, which means import and export of goods and services between countries. Apart from terrorism, cyber attacks, geopolitical uncertainties, the pandemic also has negative effects on global trade. Factors such as restrictions imposed due to the pandemic, border closures, countries not wanting to open up to foreign countries by being afraid of each other or having difficulties in production can undermine global trade.*

*In this study, the factors that cause negative effects on global trade are mentioned. In addition, the effects of the COVID-19 pandemic on the media economy, which have emerged recently, have been conceptually examined*

**Keywords:** Global Trade, Adverse Impact, Media Economy, Pandemic, COVID-19.

<sup>1</sup> Muğla Sıtkı Koçman University, Institute of Social Sciences, Department of International Business, altuntasbaris@gmail.com

<sup>2</sup> Mersin University, Anamur School of Applied Technology and Management, mustafaatsan@mersin.edu.tr,

# COVID-19 PANDEMİSİ VE SAĞLIĞI KÜRESEL KAMUSAL BİR MAL OLARAK DÜŞÜNMEK

Duygu Dündar Öztaşçı\* 

Krizler, devletler ve uluslararası kuruluşlar gibi kurumların güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarmaları açısından tarihi dönüm noktalarıdır. Bu çalışmanın amacı: COVID-19 Krizi'nin devletlerin ve uluslararası kuruluşların hangi güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkardığını tespit etmektir. Yöntem: bu amaçla söz konusu kurumların COVID-19 pandemisi kapsamında aldığı önlemler hakkında yapılan çalışmalar incelenmiştir. Bulgular: COVID-19 pandemisi ile mücadelede devletlerin etkin bir rol aldığı ve ayrıca güçlü sağlık sistemine sahip ülkelerin görece süreci daha iyi yönetebildiği konusunda literatürün hem fikir olduğu görülmüştür. Diğer taraftan uluslararası kuruluşların pandemiyle mücadele konusundaki küresel aktör rolünü yerine getiremedikleri görülmüştür. Sonuç: İçinde bulunduğumuz sürecin en önemli derslerinden birisi sağlığın küresel kamusal bir mal olduğuna yönelik kabuller olabilir. Bu nedenle Dünya Sağlık Örgütü tarafından kurulan "COVID-19 Araçlarına Erişim Hızlandırıcısı (ACT)" ve bu çalışmanın aşısı ayağını oluşturan "COVID-19 Aşılarına Küresel Erişim Aracı (COVAX)" gibi küresel iş birlikleri önem kazanmaktadır. Buradan hareketle küresel düzeyde, "salgın hastalıklarla mücadele fonu" ve "salgın hastalıkların tedavisi ve aşısının geliştirilmesine yönelik Ar-Ge merkezi" gibi kurumlar politika önerisi olarak sunulabilir.

**Anahtar Kelimeler:** Pandemi, Devlet Müdahalesi, Küresel Kamusal Mal, Uluslararası Kuruluşlar, Küresel İş Birliği.

\* Selçuk Üniversitesi, Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, Mali İktisat Ana Bilim Dalı, duygu.dundar@selcuk.edu.tr

# THE COVID-19 PANDEMIC AND THINKING HEALTH AS A GLOBAL PUBLIC GOODS


Duygu Dündar Öztaşçı\* 

*Crises are historical turning points in terms of revealing the strengths and weaknesses of institutions such as states and international organizations. The aim of the study: To determine which strengths and weaknesses of states and international organizations have been revealed by the COVID-19 Crisis. Method: For this purpose, the studies about the measures taken by the said organizations within the scope of the COVID-19 pandemic were examined. Findings: It has been seen that the literature agrees that states take an active part in a struggle with the COVID-19 pandemic and also countries that have a strong health system can relatively better manage the process. On the other hand, it has been seen that international organizations cannot fulfill the role of the global actor in a struggle with the pandemic. Conclusion: One of the most important lessons of the current process may be the acceptance that health is a global public good. For this reason, global cooperation such as the "Accelerator for Access to COVID-19 Tools (ACT)" created by the World Health Organization and the "Global Access Tool for COVID-19 Vaccines (COVAX)", which constitutes the vaccine part of this study, are becoming importance. These and similar studies need to be supported and developed with the participation of all countries. From this point, institutions such as on a global scale "fund to fight epidemics" and "R&D center for the treatment of epidemics and development of vaccines" can be presented as policy recommendations.*

**Keywords:** Pandemic, State Regulation, Global Public Goods, International Organizations, Global Cooperation.

\* Selcuk University, Aksehir Faculty of Economics and Administrative, Sciences Department of Finance, duygu.dundar@selcuk.edu.tr

# KÜRESEL TİCARETTE KONTEYNER TEDARİK SORUNU VE ETKİLERİ

Süleyman Bitti<sup>1</sup> 

Cennet Köşe<sup>2</sup> 

Süreyya Kovacı<sup>3</sup> 

**Amaç:** 2019 yılında ortaya çıkan sağlık krizi (COVID-19) nedeniyle küresel ticaretin karşı karşıya olduğu en karmaşık sorunlardan biri konteyner tedarik sorunu haline gelmiştir. Konteyner tedarikinin etkin olarak sağlanamaması, küresel ticarete çeşitli aksaklıkları beraberinde getirmektedir. Bu çalışmanın amacı, küresel ticarete boş konteyner eksikliğinin sonuçlarını incelemektir.

**Yöntem:** Konu ile ilgili son yıllarda yayınlanmış kaynaklar ayrıntılı bir şekilde gözden geçirilmiştir. Konteyner bulunabilirlik endeksi, navlun fiyatları ve dış ticaret verileri karşılaştırılmıştır.

**Bulgular:** Konteyner tedarikinde yaşanan sorun, nakliye maliyetlerini artırdığı için dış ticareti olumsuz etkilemektedir.

**Sonuç:** Bu sorunun taşımacılık maliyetlerini arttırdığı ve dış ticareti olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Boş konteyner tedariki konusunda mevcut konteynerlerin doğru ve etkin konumlandırılması ve bütün ülkelerin kabul ettiği, yeni konteyner üretimini teşvik etmek önemli bir adım olacaktır.

**Anahtar Kelimeler:** Küresel Ticaret, Taşıma Maliyeti, Konteyner Tedariği, Koronavirüs, Ticari Dengesizlik.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümrük İşletme Ana Bilim Dalı, bttsuleyman@gmail.com,

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümrük İşletme Ana Bilim Dalı, cennet.15.kose@gmail.com,

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, Gümrük İşletme Bölümü, sureyyakovaci@gmail.com,

# CONTAINER SUPPLY PROBLEM AND ITS EFFECTS IN GLOBAL TRADE

Süleyman Bitti<sup>1</sup> 

Cennet Köşe<sup>2</sup> 

Süreyya Kovacı<sup>3</sup> 

**Purpose:** The container supply problem has become one of the most complex problems facing global trade due to the health crisis (COVID-19) that emerged in 2019. Lack of efficient container supply causes many negativities in global trade. The aim of this study is to examine the results of the lack of empty containers in foreign trade.

**Methodology:** Recently published sources on the subject have been examined in detail. In this context, container availability index, freight prices and foreign trade data were compared.

**Findings:** The problem experienced in container supply harms foreign trade as it increases transportation costs.

**Conclusion:** Based on the analysis findings, it is concluded that the container supply problem increases transportation costs and negatively affects global trade. It will be an essential step to position the existing containers correctly and effectively and encourage new containers, which are accepted by all countries might be a way to figure out empty container supply problem.

**Keywords:** Global Trade, Transportation Cost, Container Supply, Coronavirus, Trade Imbalance.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Social Sciences, Department of Customs Management, bttsuleyman@gmail.com,

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Social Sciences, Department of Customs Management, cennet.15.kose@gmail.com,

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Bucak Zeliha Tolunay School of Applied Technology and Management, Department of Customs Management, sureyyakovaci@gmail.com,

# KÜRESEL SALGINDAN SONRA PETROL TİCARETİ: PETROLÜN KÜRESEL TİCARETTE GELECEĞİNİN EKONOMİK POLİTİĞİ

Mustafa Yıldırım\* 

Küresel salgında ortaya çıkan ekonomik durgunluğun akla getirdiği en temel sorulardan birisi, petrol fiyatları ve petrole dayalı iktisadi yapı çökerse dünya ekonomisinde ne olacağı idi. Petrolle ilgili iki tarihi değişim yaşandı. Birincisi fosil yakıt kullanımının çevreye etkileri somut olarak ortaya çıktı, ikincisi de dünya da 1970'li yıllarda yaşanan petrolün tükeneceği korkusu ortadan kalktı. Bu gelişmeler, COVID-19 küresel salgınından önce dünya ekonomisinin gerçekleriydi. Fakat yine de küresel petrol devleri, petrol ihraç eden ülkelerin oluşturduğu tek ekonomik kaynağa bağlı zenginlik ve petrole dayalı konvansiyonel sanayi üretimin dünya ekonomisindeki büyüklüğü nedeniyle dünyada petrole dayalı önemli bir ekonomik ve mali sistem etkiliydi. Küresel ekonomide son yaşanan pandemi durgunluğu petrol fiyatlarını çöktü. Petrol çıkarma maliyeti yüksek olan ülkelerde ve sadece petrol ihraç eden ülkelerin ekonomikleri de beraberinde çöktü. Küresel salgından önce 2019 yılının aralık ayında 60 ABD dolarının üzerinde olan petrolün varil fiyatı Mart ayında 2003 yılındaki fiyata gerileyerek 20 dolara yakın bir fiyata satılmaya başlandı. Dünya ekonomisinde pandemi kaynaklı petrol krizi ile birlikte, küresel ekonominin dev petrol şirketleri hisse senetleri değeri ve piyasa fiyatları tarihi seviyelere indi. Artık küresel petrol şirketlerinin ekonomik güçlerini koruyabilmesi daha zordur. Shell, BP, GASPROM ve Exxon Mobil gibi küresel petrol şirketlerinin değerleri %60 a yakın değer kaybetmiştir.

Pandemi krizinin 2021 baharına kadar etkisini sürdürmesi halinde petrolde fiyatların 60 dolar seviyelerine yükselse bile talepteki artışın çok hızlı olamayacağı beklentisi ile eski seviyelerine ancak 2021 yılında ulaşacağı tahmin edilmektedir. İşte bu çalışmada, petrol fiyatlarının pandemi sürecinde ani düşüşünün yol açabileceği değişimin, küresel ticaretteki etkileri ve petrole adaylı ekonomik yapının dönüşümü üzerine analiz yapılacaktır.

**Çalışmanın Amacı:** Bu çalışma da, petrolün ticari rekabet gücünün değişiminin analizi amaçlanmaktadır. Bu şekilde, Böylece petrole dayalı küresel ticari yapının dönüşümünün analizi de yapılabilecektir. Bu amacın gerçekleştirilmesiyle petrole dayanan ihracat modellerinin nasıl etkileneceği, petrol ticareti yapan küresel şirketlerin nasıl etkileneceği ve petrol fiyatlarının trend analizi ile ilgili analizler de yapılabilecektir.

**Veri Ve Yöntem:** Petrol fiyatları, ihracat verileri ve şirket verileri üzerinden amprik incelemeye dayalı analiz yapılacaktır. Veriler, Uluslararası Enerji Ajansı, DATAWORLDBANK, BP ve OPEC internet sitelerinden derlenecektir. Çalışmada petrol ihracatı ve petrol ithalatı ile fiyatları üzerinden analizler yapılacaktır. Analizlerde, trend analizi ve regresyon modeli ile geleceğe yönelik trendler yorumlanacaktır. Ayrıca petrol ihraç eden ülkeler yönünden konunun dış ticaret politikasına etkileri de incelenmesi hedeflenmektedir.

**Muhtemel Bulgular:** Çalışmada, petrole dayalı ihracat geliri elde eden ülkelerin ekonomik büyümelerinin petrol fiyatındaki değişimlere korelasyonlarının yüksek çıkacağı tahmin edilmektedir. Ayrıca

1. Ülkelerin petrol ticaret yapısının kısa dönemli eğilimi modelleneyecektir.
2. Küresel Petrol Şirketlerinin petrol fiyatları ile değerleri arasındaki ilişki hesaplanabilecektir.
3. Petrol tüketimine dayalı bir tek değişkenli talep projeksiyonu yapılabilecektir.

**Sonuç Ve Katkıları:** Küresel ticarete petrole bağlı ticari yapının nasıl değişeceğinin analizi ile Türkiye'nin de içinde bulunduğu petrol ithal eden ülkelerin küresel rekabette elde edeceği fırsatların analiz edilmesi de sağlanacaktır. Petrol şirketlerinin geleceği ve küresel ticarete rekabet yönünden karşılaşılabilecekleri rekabet zorlukları da değerlendirilebilecektir.

**Anahtar Kelimeler:** Küresel Petrol Ticareti, Petrol Fiyatı, Petrol Ekonomisi.

\* Akdeniz Üniversitesi, mustafayildiran@akdeniz.edu.tr

# OIL TRADE AFTER THE GLOBAL PANDEMIC: THE ECONOMIC POLICY OF OIL'S FUTURE IN GLOBAL TRADE

Mustafa Yıldırım\* 

*One of the most fundamental questions raised by the economic recession that emerged in the global epidemic was what would happen in the world economy if the oil prices and the oil-based economic structure collapsed. There have been two historical changes regarding oil. First, the effects of fossil fuel use on the environment have been revealed, and secondly, the fear that the world will run out of oil in the 1970s has disappeared. These developments were the realities of the world economy before the COVID-19 global epidemic. Nevertheless, an important oil-based economic and financial system in the world was effective due to the global oil giants, the wealth depending on the single economic resource created by the oil exporting countries and the size of the conventional industrial production based on oil in the world economy. The recent pandemic recession in the global economy collapsed oil prices. The economies of countries with high oil extraction costs and those that only export oil collapsed along with it. The barrel price of oil, which was over \$ 60 in December 2019 before the global epidemic, dropped to the price of 2003 in March and started to be sold at a price close to \$ 20. With the pandemic-induced oil crisis in the world economy, the global economy giant oil companies stock value and market prices dropped to historical levels. It is now more difficult for global oil companies to maintain their economic strength. Global oil companies such as Shell, BP, GASPROM and Exxon Mobil lost nearly 60% in value. If the pandemic crisis continues until the spring of 2021, even if the oil prices rise to the level of 60 dollars, it is estimated that the increase in demand will not be very fast, and it will reach the old levels only in 2021.*

*In this study, an analysis will be made on the effects of the change that may be caused by the sudden drop in oil prices during the pandemic process on global trade and the transformation of the economic structure based on oil.*

**Keywords:** Global Petrol Trade, Oil Price, Oil Economy.

\* Akdeniz University, mustafayildiran@akdeniz.edu.tr







## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# COVID-19'A YÖNELİK TEDBİRLER

COVID-19 ORIENTED PRECAUTIONS

## BİLDİRİ SUNUMLARI -7

PAPER PRESENTATIONS -7

# COVID-19 PANDEMİSİNE YÖNELİK DEVLET MÜDAHALELERİNİN BİST SEKTÖR ENDEKSLERİNE ETKİSİ

Enes Burak Ergüney<sup>1</sup>  Rabia Manisa<sup>2</sup> 

Ahmet Burak Demir<sup>3</sup>  Rümeyza Manisa<sup>4</sup> 

**Amaç:** Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de COVID-19 pandemisinin etkilerini engellemeye veya indirgemeye yönelik uygulanan politika, kısıtlama ve önlemlerin, sektörel etkilerini araştırmaktır.

**Yöntem:** Amaç doğrultusunda, Hale vd. (2020) tarafından oluşturulan OxCGRT (Oxford COVID-19 Devlet Müdahalesi Takibi) endekslerinin; Bist’de işlem gören 21 sektör endeksi ile çift yönlü nedensellik ilişkisi incelenmiştir. OxCGRT endeksleri; ülkelerin kısıtlama ve kapanma politikalarını temel alan bir Sıklık endeksinden, ülkelerin sağlık politikalarını temel alan bir Sağlık Sistemi endeksinden, ülkelerin ekonomik teşvik ve destek politikalarını temel alan bir Ekonomik Tepki endeksinden ve bu endekslerinin tümünü kapsayan bir Hükümet Tepkisi endeksinden oluşmaktadır. 07.04.2020-30.12.2020 dönemleri arasında günlük veriler kullanılan değişkenlerin arasındaki ilişkiyi incelemek için; yapısal kırılmaları ve trendi dikkate alan Zivot-Andrews (1992) birim kök testi ile serilerin durağanlık analizi gerçekleştirilmiştir. Farklı seviyelerde durağan hale gelen seriler için optimal gecikme uzunluğunu test eden Schwarz (1978) Bilgi Kriteri dikkate alınarak, seriler arasında herhangi bir nedenselliğin varlığı ve nedensellik var ise yönünün tespit edilebilmesi için Toda-Yamamoto (1995) nedensellik analizi kullanılmıştır.

**Bulgular:** Toda-Yamamoto analizinden elde edilen bulgulara göre, Sıklık endeksinden XGMYO endeksine %1; XFİNK, XHOLD, XUTEK endekslerine %5; XSPOR endeksine %10 anlamlılık düzeyinde nedensellik etkisi gözlemlenmiştir. Sağlık Sistemi endeksinin ise XSPOR endeksine %1; XHOLD, XUHİZ ve XUTEK endeksine %5; XFİNK, XGMYO ve XUMAL endekslerine %10 anlamlılık düzeyinde nedensellik etkisi bulunmaktadır. Bununla birlikte XKMYA endeksinden Sağlık Sistemi endeksine %10 anlamlılık düzeyinde nedensellik etkisi tespit edilmiştir. Alt endekslerin bütünü oluşturulan Hükümet Tepki endeksinin ise XSPOR endeksine %1; XUHİZ endeksine %5; XFİNK, XTRZM ve XUTEK endekslerine %10 anlamlılık düzeyinde nedensellik etkisi bulunmaktadır. Ayrıca söz konusu bağımsız değişkenler ile XBANK, XKAGT, XUSİN, XSGRT, XTEKS, XTCRT, XULAS, XGIDA, XMANA, XMESY, XTAST endeksleri arasında herhangi bir nedensellik ilişkisine rastlanmamıştır. Ekonomik Tepki endeksi ile 21 sektör endeksi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

**Sonuç:** Elde edilen bulgular, Sıklık endeksinin daha çok sermaye yoğun sektörleri etkilerken, Sağlık Sistemi endeksinin hizmete dayalı sektörleri de kapsadığı görülmektedir. Ayrıca bileşenlerinde çeşitli ilaç ve medikal şirketlerinin bulunduğu, Bist Kimya Petrol Plastik (XKMYA) endeksinden Sağlık Sistemleri endeksine gözlemlenen anlamlı nedensellik, alınan sağlık politikaları üzerinde düşük düzeyde etkisi olduğunu göstermektedir.

Bir bütün olarak değerlendirildiğinde, Türkiye’de COVID-19 ‘un etkilerini indirgemeye yönelik politikaların, bazı istisnalar dışında Bist’de işlem gören hizmete dayalı ve sermaye yoğun sektörlerin endeksleri üzerinde nedensellik etkisi olduğu; imalata dayalı sektörlerin endekslerini etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır. Söz konusu duruma istisnaların ise hem sektörlerin yapısından hem de Bist’in iç dinamiklerinden kaynaklanabileceği düşünülmüştür.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Devlet Müdahaleleri, BİST Sektör Endeksleri.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümrük İşletme Ana Bilim Dalı, enesburakergney@gmail.com

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümrük İşletme Ana Bilim Dalı, rabiamanisa@outlook.com

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümrük İşletme Ana Bilim Dalı, burakdemir@mit.tc

<sup>4</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümrük İşletme Ana Bilim Dalı, rumeysa.manisa@outlook.com

# IMPACT OF STATE INTERVENTIONS TOWARDS COVID-19 PANDEMIC ON BIST SECTOR INDICES

Enes Burak Ergüney<sup>1</sup>  Rabia Manisa<sup>2</sup> 

Ahmet Burak Demir<sup>3</sup>  Rümeyza Manisa<sup>4</sup> 

**Objective:** The aim of this study is to investigate the sectoral effects of policies, restrictions and measures implemented in Turkey to prevent, or reduce the effects of the COVID-19 Pandemic.

**Method:** OxCGRT, (Oxford COVID-19 Government Intervention Monitoring) indices created by Hale et al. (2020) for the purpose; The relationship, between the 21 sector indexes traded in Bist and the two-way causality relationship was examined. OxCGRT indices; it consists of a Firmness index based on countries' restriction and closure policies, a Health System index based on countries' health policies, an Economic Response index based on countries' economic stimulus and support policies, and a government Response index covering all of these indices. To examine the relationship between variables used in daily data between (07.04.2020 - 30.12.2020); Zivot-Andrews (1992) unit root test, which takes into account structural fractures and trend, performed a stasis analysis of the series. Taking into account the Schwarz (1978) Information Criterion, which tests the optimal latency length for series that become stable at different levels, Toda-Yamamoto (1995) causality analysis was used to determine the direction of any causality between the series.

**Results:** 1% from the Firmness index to the XSPOR index, according to the findings from the Toda-Yamamoto analysis; 5% to XFinK, XHOLD, XUTEK indices; A causality effect of 10% significantness was observed in the XGMYO index. The Health System index is 1% to the XSPOR index; XHOLD, XUHİZ and XUTEK index by 5%; There is a causality effect of 10% on the XFinK, XGMYO and XUMAL indices. However, a causality effect of 10% from the XKMYA index to the Health System index was detected. The Government Response index, which constitutes the entire sub-indices, is 1% to the XSPOR index; 5% to the XUHİZ index; There is a causality effect of 10% on the XFinK, XTRZM and XUTEK indices. In addition, there was no causality relationship between these arguments and XBANK, XKAGT, XUSIN, XSGRT, XTEKS, XTCRT, XULAS, XGIDA, XMANA, XMESY, XTAST indices. There was no significant corral between the Economic Response index and the 21 sector indexes.

**Conclusion:** The findings suggest that the Firmness index mostly affects capital intensive sectors, while the Health System index also covers service-based sectors. In addition, the significant causality observed from the Bist Kimya Petrol Plastik (XKMYA) index to the Health Systems index, which includes various pharmaceutical and medical companies in its components, indicates a low level of impact on the health policies taken. When evaluated as a whole, policies aimed at reducing the effects of COVID-19 in Turkey have a causality effect on the indices of service-based and capital intensive sectors traded in Bist, with some exceptions; it is concluded that manufacturing-based sectors do not affect their indices. It is thought that the exceptions may be due to both the structure of the sectors and the internal dynamics of Bist.

**Keywords:** COVID-19, Government Interventions, BIST Sector Indices.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Social Sciences, Department of Customs Management, enesburakerney@gmail.com

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Social Sciences, Department of Customs Management, rabiamanisa@outlook.com

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Social Sciences, Department of Customs Management, burakdemir@mit.tc

<sup>4</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Social Sciences, Department of Customs Management, rumeysa.manisa@outlook.com

# COVID-19 SALGIN SÜRECİ SERBEST BÖLGELERE YÖNELİK ÖNLEMLER: VERGİ VE İSTİHDAM BAKIMINDAN BİR DEĞERLENDİRME

Demet Toktaş<sup>1</sup> 

Müge Seda Ateş<sup>2</sup> 

COVID-19 salgın sürecinin getirmiş olduğu belirsizlik durumu piyasalarda devlet desteğini kaçınılmaz kılmış, tüm dünyada sürecin neden olduğu olumsuz ekonomik ve mali etkilerin azaltılmasına yönelik birtakım önlemler alınmıştır. Söz konusu önlemler ihracatın artırılması, gelir yaratma ve ilave istihdam sağlama amacı taşıyan serbest bölgeler için de kaçınılmaz olmuştur. Bu bağlamda salgının etkilerinin sınırlandırılabilmesi ve istihdamda sürekliliğin sağlanması amacıyla açıklanan bir dizi ekonomik ve mali önlemler paketi içerisinde serbest bölgelere yönelik düzenlemelere de yer verilmiştir. Lojistik merkezler olarak öneme sahip olan serbest bölgelere yönelik salgın sürecinde alınan önlemlerden biri 09.06.2020 tarihli ve 31150 sayılı Resmî Gazete yayımlanan “İhtisas Serbest Bölgelerinde Sağlanacak Destekler Hakkında Karar” ile çıkarılmıştır. Söz konusu karar ile “ihtisas” üretiminin gerçekleştiği serbest bölgelerde uluslararası rekabet gücünün geliştirilmesi ve ihracat ve hizmet gelirlerinin artırılması hedeflenerek işçi ücreti, kira ve kredi kapsamında destekler sunulmasına karar verilmiştir. Bir diğer düzenleme ise 06.02.2021 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 3516 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile olmuştur. Bu düzenleme ile Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3/2-b maddesinde gelir vergisi istisna uygulaması kapsamında FOB bedelinin en az %85'i olarak belirlenmiş olan ihracat oranının 2020 yılı için %80 olarak uygulanması kararlaştırılarak “ücret stopajı teşviki” sağlanmıştır. Bu önlem ücret tabanlı teşvik bağlamında değerlendirilmekte ve serbest bölgeler için söz konusu olağanüstü süreçte önemli bir gelişme olarak görülmektedir. Serbest bölgelere yönelik yapılan ve istihdamı doğrudan etkileyen vergisel nitelikli önlemlerle diğer birtakım önlemlerin yer aldığı bir diğer düzenleme ise Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan “COVID-19 Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi” ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma ile yatırım hacmini, ihracatı, üretim olanaklarını, istihdamı arttırmak ve sektörel ve bölgesel anlamda geri kalmış alanların kalkınmasına hizmet etmek amacıyla özel bir statü ve kanun ile kurulan vergisel anlamda birçok avantaj tanıyan serbest bölgelerde salgın sürecinde yukarıda sıralanan düzenlemelerin ve diğer önlemlerin istihdam boyutunda ne denli bir etki yarattığı-yaratacağına dair genel bir değerlendirme yapılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmada öncelikle COVID-19 salgın sürecinin ekonomik ve mali etkileri tespit edilip alınan önlemler ve etkileri değerlendirilmeye çalışılacaktır.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Serbest Bölgeler, Vergisel Önlemler, İstihdam.

<sup>1</sup> İnönü Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, demet.toktas@inonu.edu.tr.

<sup>2</sup> İnönü Üniversitesi, Maliye Bölümü, seda.ates@inonu.edu.tr.

# MEASURES FOR FREE ZONES DURING THE COVID-19 PANDEMIC: AN EVALUATION IN TERMS OF TAX AND EMPLOYMENT

Demet Toktaş<sup>1</sup> 

Müge Seda Ateş<sup>2</sup> 

*The uncertainty brought about by the COVID-19 pandemic process made Government assistance inevitable in the markets and hence, all over the world, some measures were taken to reduce the negative economic and financial impacts caused by the process. These measures have also become indispensable for free zones, which aim to increase exports, income generation and provide additional employment. In this context, regulations for free zones were included in a series of economic and financial measures the package announced in order to limit the effects of the pandemic and to ensure permanent employment. One of the measures taken during the pandemic process for free zones, which are important as logistics centers, was taken with the "Decision on Government Assistance to be Provided in Specialized Free Zones" published in the Official Gazette dated 09.06.2020 and numbered 31150. With the given decision, it was decided to provide support within the scope of workers' wages, rent and credit, by aiming to improve international competitiveness in free zones where specialized production takes place and to increase export and revenues service revenues. Another regulation has been made with the President's Decree No. 3516 published in the Official Gazette dated 06.02.2021. With this regulation wage stoppage incentive was provided by deciding the export rate -which was determined to be at least 85% of FOB value within the context of income tax exemption application in provisional article 3/2 of the "Free Trade Areas Law"- to be 80% for 2020. This regulation is evaluated in the context of wage-based incentives and seen as an important development for free zones in this emergency process. Another regulation which includes the tax-related measures and other set of measures towards free trade area and affected employment directly has been realized with COVID-19 Economic Stability Shield Package"prepared by the Ministry of Treasury and Finance. It is aimed to make a general evaluation of what kind of effect the regulation and other measures listed above on the employment dimension within the pandemic process created or are going to create at free zones established with a special status and law with many advantages in terms of tax in order to increase investment volume, export, production opportunities, employment and to serve development of sectoral and regional underdeveloped areas. In this context, first of all, the economic and financial impacts of the COVID-19 pandemic process will be identified and the measures taken and their effects will be evaluated.*

**Keywords:** COVID-19, Free zones, Tax measures, Employment.

<sup>1</sup> İnönü University-Department of Labor Economics and Industrial Relations, demet.toktas@inonu.edu.tr.

<sup>2</sup> İnönü University, Department of Finance, seda.ates@inonu.edu.tr.

# COVID-19 SALGIN SÜRECİ SERBEST BÖLGELERE YÖNELİK ÖNLEMLER: VERGİ VE İSTİHDAM BAKIMINDAN BİR DEĞERLENDİRME

Evren Güldoğan\* 

**Amaç:** Araştırmanın konusu uluslararası ticaret üzerinde dışsal şok yaratan COVID-19 pandemisinin Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) hukuku açısından incelenmesi, DTÖ'nün bu ve benzeri şoklar açısından gerekli kurumsal ekonomi yapısını temin edip etmediğinin değerlendirilmesidir.

**Yöntem:** Araştırma yöntemi 3/2/2020 ila 31/3/2021 tarihleri arasında DTÖ Akit Taraflarca yapılan ve DTÖ tarafından derlenen toplam 339 bildirim incelenmesi, betimsel istatistiklerinin çıkartılması ve DTÖ hukuku ile uluslararası ticaret siyaseti açısından yorumlanmasını içermekte olup disiplinlerarası bir niteliktedir. Bununla birlikte Akit Taraflarca DTÖ'ye yapılan bildirimlerin, Akit Taraflar'ın DTÖ hukukunu ilgilendiren önlemlerinden daha dar bir küme teşkil etme olasılığı çalışmanın bir sınırlamasıdır.

**Bulgular:** Yapılan inceleme bildirimlerin esas olarak kamu alımları, niceliksel sınırlandırmalar, sıhhi ve bitki sağlığı önlemleri, tarım, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve ticaretle teknik engeller konularına ilişkin olduğunu, DTÖ kurallarının Akit Devletler tarafından alınan önlemlerin hukuka uygunluğu açısından uygun bir altyapı sunduğu, ancak DTÖ karar-alma süreçlerinin konuyla ilgili uyumsuzlukların giderilmesi açısından yetersiz kaldığını göstermektedir.

**Sonuç:** Çalışma uluslararası ticaret üzerindeki etkisi yadsınmaz olan COVID-19 pandemisine ilişkin olarak DTÖ Akit Taraflarının bildirdiği önlemlerin DTÖ hukuku açısından sınıflandırılması ve yorumlanması açısından ilgili yazına katkı sağlamakta olup bu hukuksal çerçeveyi esas alan DTÖ harici kurumsal yapıların geliştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşmaktadır.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Dünya Ticaret Örgütü, Uluslararası Ticaret Hukuku.

\* Promaya Danışmanlık ve Ekonomik Araştırmalar Limited Şirketi, evren@promaya.com.tr

# COVID-19 MEASURES IN THE CONTEXT OF THE WORLD TRADE ORGANIZATION

---

Evren Gldođan\* 

**Objective:** *The subject of the research is examining the impact of COVID-19, which has created an external shock on international trade, from the perspective of World Trade Organization (WTO) law, and evaluate whether or not WTO provides the necessary institutional economic structure for this and similar shocks.*

**Materials and Methods:** *The method employed is an interdisciplinary one including the examination of 339 notifications made by WTO Contracting Parties between the dates 3/2/2020 and 31/3/2021, reporting descriptive statistics thereof, and interpretation of them from the perspectives of WTO law and international trade policy. The fact that the notifications made by WTO Contracting Parties is likely to be a subset of actual measures of the Contracting Parties concerning WTO law is a limitation of the study.*

**Findings:** *The research demonstrates that the notifications made concern mainly government procurement, quantitative restrictions, sanitary and phytosanitary measures, agriculture, trade related aspects of intellectual property rights and technical barriers to trade; WTO rules provide a sufficient infrastructure to maintain the legality of the measures taken by the Contracting Parties, however WTO decision-making procedures are insufficient for the resolution of disputes arising thereof.*

**Conclusion:** *The study contributes to the literature by classification and interpretation of the notifications of the WTO Contracting Parties concerning COVID-19 that has an undisputable impact on international trade, from the perspective of WTO law. It has been concluded that external institutional structures that adopt this legal basis should be developed.*

**Keywords:** *COVID-19, World Trade Organization, International Trade Law.*

\* Promaya Consultancy and Economic Research Limited Company, evren@promaya.com.tr



# KAMU İHALELERİNDE COVID-19 TEDBİRLERİ: TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ DÜZENLEMELERİNİN İNCELENMESİ

Muhammed Çelik<sup>1</sup> 

Mehmet Yüce<sup>2</sup> 

Wuhan şehrinde 2019 yılı sonlarında ortaya çıkan ve etkisi tüm dünyaya hızla yayılan koronavirüs salgını sosyal hayat olmak üzere birçok sektörde etkisini göstermiştir. Salgının yayılım hızını azaltmak ve ortadan kaldırmak için alınan önlemler ise ülke ekonomilerini ciddi anlamda sarsmış ve devletleri piyasada yeni normale uygun düzenlemeler yapmaya ve önlemler almaya itmiştir. Ekonomide ve sosyal hayatta yaşanan salgın etkisi kamu alımları süreçlerini de etkilemiş ve ihale sürecinde sürdürülebilirliğin sağlanması adına bir dizi önlemler alınmıştır. Kamu alımları ile ilgili alınan önlemlerde dikkat çeken en önemli nokta ise ihale süreci ve devamında sözleşmelerden kaynaklı yükümlülüklerin sürdürülebilirliğini sağlamak olmuştur. Bu tercihin temelinde ise kamu alımlarının ekonominin önemli dinamiklerinden birisi olması, sürdürülebilir kalkınma için altyapı başta olmak üzere çeşitli mal ve hizmet alımlarının devamlılığını sağlamak, salgın sürecinde başta tıbbi malzemeler olmak üzere salgını azaltan ve/veya ortadan kaldırılacak mal ve hizmetlerin alımında ihalelerin kullanılması yatarken ayrıca salgın sonra dönemde ekonomilerin toparlanması açısından kamu alımlarının önemli bir noktada durmasıdır. Türkiye ve Avrupa Birliği kamu alımları ile ilgili önlemlerinde öncelikle sürecin sürekliliğini sağlayacak temel önlemler almışlar, alınan önlemleri ise ihale sürecine yönelik ve sözleşmelerden kaynaklı yükümlülüklerin yerine getirilmesi karşısında ortaya çıkan mücbir sebepten kaynaklı mağduriyetlerin çözüme kavuşturulması önlemlerini içermiştir. Bu kapsamda çalışmamızda yaptığımız incelemede Avrupa Birliğine üyelik sürecinde olan ve kamu alımları mevzuatını Avrupa Birliği mevzuatına uyarlama taahhüdü bulunan Türkiye'nin koronavirüs dönemi önlemleri ile Avrupa Birliği önlemleri kıyasen incelenmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Koronavirüs, Kamu Alımları, İhale Politikaları.

<sup>1</sup> Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, muhammedcelik@uludag.edu.tr.

<sup>2</sup> Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, myuce@uludag.edu.tr.

# COVID-19 MEASURES IN PUBLIC PROCUREMENT: INVESTIGATION OF TURKEY AND THE EUROPEAN UNION REGULATIONS

Muhammed Çelik<sup>1</sup> 

Mehmet Yüce<sup>2</sup> 

*The coronavirus epidemic, which emerged in the city of Wuhan at the end of 2019 and spread rapidly all over the world, has had its effects in many sectors, including social life. The measures taken to reduce and eliminate the spreading rate of the epidemic have seriously shaken the economies of the country and have forced the states to make regulations and take measures in accordance with the new normal in the market. The epidemic effect in the economy and social life also affected the public procurement processes and a number of measures were taken in order to ensure sustainability in the tender process. The most important point that draws attention to the measures taken regarding public procurement was to ensure the sustainability of the obligations arising from the contracts during the public procurement process and afterwards. The basis of this choice is that public procurements are one of the important dynamics of the economy, ensuring the continuity of purchases of various goods and services, especially infrastructure for sustainable development, and the use of tenders in the purchase of goods and services that reduce and / or eliminate the epidemic, especially medical supplies, during the epidemic process. Another important point in terms of the recovery of economies in the later period is the halt in public procurement. Turkey and the European Union have taken the basic measures to ensure the continuity of the process in their public procurement measures, and the measures taken included the measures to resolve the grievances arising from the force majeure arising from the fulfillment of the obligations arising from the tender process and the contracts. In this context, the examination we made in our study was examined by comparison with the measures of the coronavirus period of Turkey, which is in the process of membership to the European Union and has undertaken to adapt the public procurement legislation to the European Union legislation.*

**Keywords:** COVID-19, Coronavirus, Public Procurement, Procurement Policies.

<sup>1</sup> Bursa Uludag University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Finance, muhammedcelik@uludag.edu.tr.

<sup>2</sup> Bursa Uludag University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Finance, myuce@uludag.edu.tr.

# KORONAVİRÜS HASTALIĞI (COVID-19) SÜRECİNDE SOSYAL HARCAMALAR

İnci Sandalcı<sup>1</sup> 

Ulvi Sandalcı<sup>2</sup> 

Çin'in Vuhan Eyaleti'nde aralık ayında görülmeye başlayan Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) kısa bir sürede tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Salgın başta sağlık olmak üzere ekonomik, sosyal, mali, kültürel vb. birçok alanda sorunların yaşanmasına neden olmuştur. Sosyal devlet anlayışı kapsamında birçok devlet COVID-19 salgının toplumsal yapıda oluşturduğu tahribatı en aza indirmek, bozulan toplumsal düzeni yeniden tesis etmek ve sosyal refahı artırmak için birçok alanda sosyal harcamalara başvurmuştur. Bu kapsamda birçok ülkede sağlık harcamalarına ayrılan pay daha da artmış, özellikle gelir düzeyi düşük kesimin uzaktan eğitime katılımlarının sağlanması başta olmak üzere diğer birçok kalemde eğitim harcaması yapılmış, salgının getirmiş olduğu yeni ve farklı türde birçok sosyal hizmet bireyler sunulmuş, sosyal yardımların kapsamı ve büyüklüğü artırılarak birçok kesime ulaşılması sağlanmış ve genel itibarıyla sosyal koruma harcamalarında önemli düzeylerde artışlar yaşanmıştır. Çalışmada COVID-19 salgını ile mücadele kapsamında alınan yasak ve kısıtlama tedbirlerinin neden olduğu toplumsal yapıdaki tahribatı en aza indirmek için dünyada ve Türkiye'de sosyal devlet anlayışına uygun olarak yapılan sosyal harcamalar incelenmiştir. Çalışma sonucunda dünyadaki birçok devlet ile birlikte Türkiye'nin salgın döneminde toplumun ihtiyaç duyduğu birçok alanda sosyal hizmet sunumu yaparak sosyal refahı artırmaya yönelik harcamalara ağırlık verdiğine ulaşılmıştır. Bununla birlikte bu harcamalar gelişmiş ülkelerde daha yüksek seviyede iken az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde daha düşük düzeyde olduğu da ulaşılan bir diğer sonuçtur.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Sosyal Devlet, Sosyal Harcamalar.

<sup>1</sup> Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, inci.agacan@dpu.edu.tr

<sup>2</sup> Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, ulvi.sandalci@dpu.edu.tr

# SOCIAL EXPENDITURES DURING THE CORONAVIRUS DISEASE (COVID-19)

İnci Sandalcı<sup>1</sup> 

Ulvi Sandalcı<sup>2</sup> 

*The Coronavirus Disease (COVID-19), which started to be seen in the Wuhan Province of China in December, has affected the whole world in a short time. The epidemic has caused problems in many areas of economy, social, financial and cultural, especially health. Within the scope of the social state understanding, many states have resorted to social expenditures in many areas in order to minimize the damage caused by the COVID-19 epidemic in the social structure, to restore the deteriorated social order and to increase social welfare. In this context, the share allocated to health expenditures has increased even more in many countries, education expenditures have been made in many other items, especially ensuring the participation of low-income groups in distance education, many new and different types of social services have been provided by the epidemic, the scope and size of social assistance has been increased. Access to many segments has been achieved and, in general, significant increases have been experienced in social protection expenditures. In the study, social expenditures made in accordance with the social state understanding in the world and in Turkey in order to minimize the damage to the social structure caused by the prohibition and restriction measures taken within the scope of combating the COVID-19 epidemic. As a result of the study, it was found that Turkey, along with many countries in the world, focused on spending to increase social welfare by providing social services in many areas needed by the society during the epidemic period. However, it is another result that these expenditures are at a higher level in developed countries and lower in underdeveloped or developing countries.*

**Keywords:** COVID-19, Social State, Social Expenditures.

<sup>1</sup> Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Finance, inci.agacan@dpu.edu.tr

<sup>2</sup> Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Finance, ulvi.sandalci@dpu.edu.tr





## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# COVID-19 SALGININ VERGİSEL ETKİLERİ- 2

COVID-19'S EFFECTS ON TAX PAYMENT-2

## BİLDİRİ SUNUMLARI -8

PAPER PRESENTATIONS -8

# PANDEMİ SÜRECİNDE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN VERGİ GELİRLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Şaban Ertekin<sup>1</sup> 

Şahin Bulut<sup>2</sup> 


Bir ülkedeki kişi ya da kurumların başka bir ülkede yapmış olduğu yatırımlar doğrudan yabancı yatırım olarak kabul edilmektedir. Doğrudan Yabancı Yatırımların asıl amacı farklı ülkelerde kendi ülkelerinden daha fazla kar elde edileceğine olan inançtır. Her türlü siyasi ve iktisadi risklere rağmen özellikle İkinci Dünya Savaşından sonra Doğrudan Yabancı Yatırımların hızla arttığı görülmektedir. Bu artış yatırım yapılan ülkelerin siyasi, iktisadi ve mali yapıları üzerinde önemli etkilere sahiptir. Bu çalışmada COVID-19 Pandemisinin yaratmış olduğu iktisadi ve mali etkiler göz önünde bulundurularak Türkiye’de Doğrudan Yabancı Yatırımların Vergi Gelirleri üzerindeki etkileri gecikmesi Dağıtılmış Ototegresif Sınır Testi yaklaşımı (ARDL) ile analiz edilmiştir. 2008:1-2021:3 dönemine ait COVID-19, vergi gelirleri ve doğrudan yabancı yatırımların kullanıldığı modelde, önce serilerin durağanlıkları ADF ve PP Birim Kök Testleri ile test edilmiş ve vergi gelirlerinin I (1)’de, doğrudan yabancı yatırımların I (0) durağan oldukları tespit edilmiştir. ARDL Sınır Testi sonucunda ise F İstatistik değeri 3.1084 olarak hesaplanmış ve üst kritik değerinin altında olması nedeniyle Doğrudan Yabancı Yatırımlar ile Vergi Gelirleri serileri arasında uzun dönemde eş bütünleşme ilişkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Vergi Gelirleri, Zaman Serileri Analizi.

<sup>1</sup> Adnan Menderes Üniversitesi, [saban.ertekin@adu.edu.tr](mailto:saban.ertekin@adu.edu.tr)

<sup>2</sup> Adnan Menderes Üniversitesi, [sbulut@adu.edu.tr](mailto:sbulut@adu.edu.tr)

# THE EFFECT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS ON TAX REVENUES DURING THE PANDEMIC PROCESS

Şaban Ertekin<sup>1</sup> 

Şahin Bulut<sup>2</sup> 

*Investments made by individuals or institutions in another country than their homelands are considered as foreign direct investment. The main purpose of Foreign Direct Investments is the belief that more profits will be made in different countries than their own countries. Despite all kinds of political and economic risks, it is observed that Foreign Direct Investments increased rapidly especially after the Second World War. This increase has significant effects on the political, economic and financial structures of the countries invested in. In this study, taking into account the economic and financial impacts created by the COVID-19 Pandemic, the effects of Foreign Direct Investments on Tax Incomes in Turkey have been analyzed using the Autoregressive Distributed Lag (ARDL) bound test approach with distributed delay. In the model where COVID-19, tax revenues and foreign direct investments are used for the period 2008: 1-2021: 3, the stationarities of the series were tested with ADF and PP Unit Root Tests, and tax revenues in  $I(1)$ , foreign direct investments  $I(0)$  were found to be stationary. As a result of the ARDL Boundary Test, the F Statistical value was calculated as 3.1084 and it was concluded that there was no co-integration relationship between Foreign Direct Investments and Tax Income series in the long run, since it was below the upper critical value.*

**Keywords:** Foreign Direct Investments, Tax Income, Time Series Analysis.

<sup>1</sup> Adnan Menderes University, [saban.ertekin@adu.edu.tr](mailto:saban.ertekin@adu.edu.tr)

<sup>2</sup> Adnan Menderes University, [sbulut@adu.edu.tr](mailto:sbulut@adu.edu.tr)



# DİJİTALLEŞMENİN KAYIT DIŞI EKONOMİDE VERGİSEL YÖNÜ

Gamze Çimen\* 

Globalleşen dünyada önemi gün geçtikte artan dijital dönüşüm, COVID-19 salgınıyla daha da kritik hale gelmiştir. Nitekim salgına karşı uygulanan kısıtlamalar, birçok alanda hizmetlerin dijital ortamda yürütülmesini zorunlu kılmıştır. Bu alanlardan birisi olan ekonomide artan dijitalleşme ise öteden beri devam etmekte olan kayıt dışı sektörlerde vergilendirilebilir kazancın tespiti açısından kayıt altına alınma sürecini hızlandırmış ve denetime olan ihtiyacı azaltmış olsa da vergileme sorunlarına net bir çözüm sağlayamamıştır. Bu yönüyle dijital ekonomide gerçekleşen faaliyetler önem arz etmektedir. Çalışmada ekonomi sektöründe artan dijitalleşmenin, kayıt dışı faaliyetler üzerindeki etkisi mali açıdan ele alınacak ve Türkiye'de yapılan düzenlemelere yer verilecektir.

**Anahtar Kelimeler:** Kayıt Dışı Ekonomi, Dijital Ekonomi, Vergileme.

# THE TAXATION ASPECT OF DIGITIZATION IN THE SHADOW ECONOMY

Gamze Çimen\* 

*Digital transformation, whose importance is increasing day by day in the globalizing world, has become even more critical with the COVID-19 outbreak. As a matter of fact, the restrictions imposed against the disease have made it compulsory to carry out services in many areas in a digital environment. Increasing digitalization in the economy, which is one of these areas, has accelerated the recording process in terms of determining the taxable income in the informal sectors and reduced the need for auditing, but did not provide a clear solution to taxation problems. In this respect, activities taking place in the digital economy are important. In the study, the effect of increasing digitalization in the economy sector on unregistered activities will be discussed in financial terms and the regulations made against this situation in Turkey will be included.*

**Keywords:** Shadow Economy, Digital Economy, Taxation.

# ULUSLARARASI TİCARETTE TESLİM YERİNİN DAMGA VERGİSİ YÜKÜMLÜLÜĞÜNE ETKİSİ

Memduh Aslan\* 

Damga vergisi, hukuki işlemlerin dayanağını teşkil eden evrak ve belgeler üzerine konulmuş hukuki geçerlilik vergileri olarak tanımlanmıştır. Ancak bir belgenin hukuki geçerliliği için damga vergisi yükümlülüğünün yerine getirilmiş olmasına gerek yoktur. Türkiye’de düzenlenen satış sözleşmeleri damga vergisine tabidir. Yabancı ülkelerde düzenlenen sözleşmeler ise Türkiye’de hükümlerinden faydalanılmak üzere resmi kurumlara ibraz edildiğinde damga vergisine tabi olacaktır. Çalışmamızda yurtdışında düzenlenen satış sözleşmelerinde teslim yerinin damga vergisine ve resmi kurumun gümrük idaresi olması halinde damga vergisinin gümrük yükümlülüklerine olan etkisi değerlendirilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Incoterms, Teslim Yeri, Damga Vergisi, Sözleşme, Gümrük Yükümlülüğü.

\* Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Mali Hukuk Ana Bilim Dalı, memduhaslan@gmail.com

# EFFECTS OF DELIVERY LOCATION IN INTERNATIONAL TRADE ON STAMP DUTY

---

Memduh Aslan\* 

*Stamp Duty is defined as a legal validity tax on documents that constitute the basis of legal transactions. However, for the legal validity of a document, the stamp duty obligation does not need to be fulfilled. Sales contracts drawn up in Turkey are subject to stamp duty. Contracts issued abroad will be subject to stamp duty when submitted to official institutions in order to benefit from its provisions in Turkey. In our study, the effect of the place of delivery on the stamp tax in sales contracts and also, if the official institution is a customs administration, the effect of stamp duty on customs obligations has been evaluated.*

**Keywords:** Incoterms, Delivery Location, Stamp Duty, Agreement, Custom Duty.

\* Hasan Kalyoncu University, Faculty of Law, Department of Financial Law, memduhaslan@gmail.com





**I. ULUSLARARASI GÜMRÜK  
VE TİCARET KONGRESİ**

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

**COVID-19 VE DİJİTAL  
UYGULAMALAR**

COVID-19 AND DIGITAL IMPLEMENTATIONS

**BİLDİRİ SUNUMLARI -9**

PAPER PRESENTATIONS -9

# ADIM ADIM YENİ DÜNYA DÜZENİ: ÇİN BKBY PROJESİ

Nihal Altun<sup>1</sup> 

İpek Kurt<sup>2</sup> 

Tansu Özbaysal<sup>3</sup> 

2013 yılında ilk adımları atılan Bir Kuşak Bir Yol girişimi, Çin dış politikasının en önemli önceliklerinden birisi olmakla birlikte Çin liderliğindeki yeni bir Dünya düzenini gündeme getirmektedir. Girişim, Çin mal ve hizmetlerinin dünya pazarlarına ulaşabileceği tarihi ipek yolunu yeniden hayata geçirmeyi hedeflemektedir. Bu girişim fikrinin temelini oluşturan misyon projede yer alacak üye ülkeler arasında engelsiz ticaret ortamını yaratmaktır. Böylelikle engellerin ortadan kaldırılarak bölgesel veya uluslararası ticari iş birliği ortamının kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Çünkü engelsiz ticaret, yatırımların artması ile birlikte ticaret engellerinin ortadan kaldırılarak bölgesel entegrasyonların oluşumuna zemin hazırlamaktadır. Bir kuşak bir yol girişiminin hedeflerinin mevcut/potansiyel entegrasyon projeleriyle uyumluluğu konusunda çok az tartışma olduğu gözlemlenmiştir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, bir kuşak bir yol girişiminin mevcut entegrasyonlarla ve yeni ipek yolu ile oluşabilecek potansiyel entegrasyonlarla ilişkisini ele alarak bu tartışmayı zenginleştirmektir. Çalışmada, Bir Kuşak Bir Yol Projesi kapsamında yeni dünya düzeninde oluşabilecek potansiyel ekonomik entegrasyonlar makro ekonomik gelişmeler ile birlikte yorumlanmıştır. Araştırma kapsamında alanyazın incelenmiştir. Projenin seyri, dinamik bir sürece sahip olduğundan dünya basınında konuyla ilgili yer alan güncel haber kaynakları taranmıştır. Bir Kuşak Bir Yol Projesi kapsamında yer alan ülkeler arasındaki mevcut, potansiyel ekonomik iş birlikleri ve ilişkiler betimsel bir çerçevede ele alınmış ve son olarak bu entegrasyonların Türkiye açısından avantajları ve dezavantajları tartışılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Bir Kuşak Bir Yol Projesi, Ekonomik Entegrasyonlar, Bölgeselleşme.

<sup>1</sup> Bursa Teknik Üniversitesi, nihal.altun@btu.edu.tr

<sup>2</sup> Artvin Çoruh Üniversitesi, ipekkurt@artvin.edu.tr

<sup>3</sup> Ondokuz Mayıs Üniversitesi, tansu.ozbaysal@omu.edu.tr

# STEP BY STEP NEW WORLD ORDER: CHINA OBOR PROJECT

Nihal Altun<sup>1</sup> 

İpek Kurt<sup>2</sup> 

Tansu Özbaysal<sup>3</sup> 

*The One Belt One Road initiative, which took its first steps in 2013, is one of the top priorities of Chinese foreign policy, and brings a new world order led by China. The initiative aims to revive the historical silk road through which Chinese goods and services can reach world markets. The mission, which forms the basis of this initiative idea, is to create an unimpeded trade environment among the member countries that will take part in the project. In this way, it is aimed to remove the obstacles and to facilitate the regional or international commercial cooperation environment. Because barrier-free trade paves the way for the formation of regional integrations by removing trade barriers with the increase of investments. It has been observed that there is little debate about the compatibility of the goals of a generation and one road initiative with existing / potential integration projects. In this context, the aim of the study is to enrich this discussion by addressing the relationship of a road and one belt initiative to existing integrations and potential integrations that may occur with the new silk road. In the study, potential economic integrations that may occur in the new world order within the scope of One Belt, One Road Project are interpreted together with macroeconomic developments. Within the scope of the research, the literature was examined. Since the course of the project has a dynamic process, current news sources on the subject in the world press have been scanned. The existing and potential economic cooperation and relations between the countries included in the One Belt One Road Project are discussed in a descriptive framework and finally, the advantages and disadvantages of these integrations for Turkey are discussed.*

**Keywords:** One Belt One Road Project, Economic Integrations, Territorialization.

<sup>1</sup> Bursa Teknik University, nihal.altun@btu.edu.tr

<sup>2</sup> Artvin Çoruh University, ipekkurt@artvin.edu.tr

<sup>3</sup> Ondokuz Mayıs University, tansu.ozbaysal@omu.edu.tr



# COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE DİJİTALLEŞME UYGULAMALARI VE ULUSLARARASI TİCARET: KOLAY İHRACAT PLATFORMU ÖRNEĞİ

Metehan Kural<sup>1</sup> 

Süreyya Kovacı<sup>2</sup> 

Süleyman Şen<sup>3</sup> 

2020 yılı başında Çin'de ortaya çıkan ve sonrasında tüm dünyaya yayılan COVID-19 virüsü ülke ekonomileri üzerinde oldukça olumsuz etki yaratmıştır. COVID-19'un temel ekonomik etkilerinden biri dış ticarete zorluklar olmuştur. COVID-19 salgını için alınan önlemler nedeniyle firmaların ithalat veya ihracat yapması oldukça çok zor hale gelmiştir. Diğer yandan, teknolojik gelişimin son yıllarda hız kazanmasıyla birlikte pek çok alanda farklılaşmaların yaşandığı, verimliliğin arttığı söylenebilir. Bu bağlamda, uluslararası ticarete de teknoloji kullanımı artmakta, dijitalleşme uygulamaları sıklıkla görülmektedir. Bu çalışmada, özellikle pandemi döneminde firmaların uluslararası ticarete etkin olabilmelerini sağlayacak, uluslararası ticarete dijitalleşmenin milli örneklerinden biri olan "Kolay İhracat Platformu" incelenecektir.

**Yöntem:** Kolay ihracat platformu, Ticaret Bakanlığı tarafından 28 Ağustos 2020 tarihinde uygulamaya konmuş; 26 Mart 2021 tarihinde 2.0 versiyonu tanıtılmıştır. Bu çalışma kapsamında, Kolay İhracat Platformu ile Türkiye ekonomisinde 2020 yılında ihracatı yapılan üç ürünün durumu incelenmiştir. Kolay İhracat Platformu ile elde edilen sonuçların tutarlılığı kendi içinde değerlendirilmiş, Türkiye ihracat rakamları ve stratejileriyle bu uygulamanın önerileri kıyaslanmıştır.

**Bulgular:** Platformda bir ürün grubu yerine yalnızca spesifik ürünler için hedef pazar sonuçları alınabilmektedir. Alt ürünlerin taranabilmesine rağmen; ana ürün gruplarının platformlarda ayrıca taranamaması bir eksiklik olarak tespit edilmiştir. Üretilen sonuçlarda; ülkelerin önceliklendirilmesi, potansiyel ve çekicilik açısından değerlendirilmesi, piyasaya giriş, lojistik performans ve iş yapma kolaylığı gibi göstergelerin çok hızlı bir şekilde platform tarafından sunulması avantajlı bulunmuştur. Özellikle global sağlık krizinin olduğu bu dönemde, bu yönlendirmeler çok değerlidir.

**Sonuç:** Bu çalışmada, Kolay İhracat Platformunun eksiklikleri ve bu doğrultuda yapılabilecek geliştirmeler tespit edilmiştir. Hedef pazara yönlendirmede, tecrübe ve firma ölçeğine göre, sınıflandırma imkânı sunulabilmesi daha etkin sonuçlar alınmasını sağlayabilir. Örneğin, ilk kez bu işi yapacak girişimciler için daha genel sonuçların ilk aşamada alınabilmesi çok daha teşvik edici olacaktır. Kolay İhracat Platformu henüz çok yeni olmasına rağmen yapılan denemelerde oldukça verimli sonuçlar ürettiği ve bu sonuçların Türkiye ekonomisi ihracatına çok önemli katkılar sunabileceği ileri sürülebilir.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Kolay İhracat Platformu, Uluslararası Ticaret, Dijitalleşme, Hedef Pazar, Verimlilik.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümrük İşletme Anabilim Dalı, metehankurall@gmail.com

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, Gümrük İşletme Bölümü, sureyyakovaci@gmail.com

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, Gümrük İşletme Bölümü, suleymansen@mehmetakif.edu.tr

# DIGITALIZATION APPLICATIONS AND INTERNATIONAL TRADE IN THE COVID-19 PANDEMIC PERIOD: THE EXAMPLE OF THE EASY EXPORT PLATFORM

Metehan Kural<sup>1</sup> 

Süreyya Kovacı<sup>2</sup> 

Süleyman Şen<sup>3</sup> 

The COVID-19 virus, which emerged in China at the beginning of 2020 and then spread all over the world, had a very negative effect on the economies of the countries. One of the main economic effects of COVID-19 has been difficulties in foreign trade. It has become very difficult for companies to import or export due to the measures taken for the COVID-19 pandemic. On the other hand, with the acceleration of technological development in recent years, it can be said that there are differences in many areas, and productivity has increased. In this context, the use of technology is also rising in international trade and digitalization applications are frequently seen. In this study, "Easy Export Platform", one of the national examples of digitalization in international trade, which might let companies effectively trade, especially during the pandemic period, is examined.

**Methodology:** Easy export platform was put into practice by the Ministry of Trade on 28 August 2020; Version 2.0 was introduced on March 26, 2021. In this study, exported three products were examined with Easy Export Platform in Turkey in 2020. The results and recommendations obtained with the Easy Export Platform, compared with Turkey's export figures and strategy.

**Findings:** Although sub-products could be scanned, the main product group could not be screen on the platform. It was identified as a deficiency. In the results produced; It has been found advantageous for the platform to prioritize countries, evaluate them in terms of potential and attractiveness, presenting indicators such as market entry, logistics performance and ease of doing business. Especially in this period of the global health crisis, this guidance is precious.

**Conclusion:** In this study, the Easy Export Platform deficiencies and the improvements that can be made in this direction have been determined. Classification according to experience and company scale can provide more effective results. For example, it would be much more encouraging to suggest more general results at the first stage for entrepreneurs who will do this business for the first time. Although the easy export platform is very new yet, it can be said that it will produce very effective results and make a significant contribution to Turkey's exports.

**Keywords:** COVID-19, Easy Export Platform, International Trade, Digitalization, Target Market, Productivity.

<sup>1</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Social Sciences, Department of Customs Management, metehankural@gmail.com

<sup>2</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Bucak Zeliha Tolunay School of Applied Technology and Management, sureyyakovaci@gmail.com

<sup>3</sup> Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Bucak Zeliha Tolunay School of Applied Technology and Management, suleymansen@mehmetakif.edu.tr



# I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# HOW COVID-19 PANDEMIC INFLUENCES TURKISH EXPORT FLOW?

Ömer Faruk Derindağ<sup>1</sup> 

Hüseyin Altay<sup>2</sup> 

Gizem Ateş<sup>3</sup> 

*International trade, and especially exports, is key to the economic development and increased prosperity of countries. The COVID-19 pandemic started to affect international trade by supply and demand-based shocks. This economic distortion causes serious disruptions in the global supply chain. On top of all these casualties, conservative trade policies and non-tariff measures of some countries render the situation more complicated. The reduction in mobility of goods and services affected various industries. Besides analyzing Turkish export performance during the pandemic, in this paper, Turkey's geographical location in the heart of the Afro-Eurasia trade routes was also taken into consideration to portray a background of trade flows. It is also comprehensively discussed the advantage of Turkey's proximity to its main export markets such as European and Middle-eastern countries. Beyond what the numbers illustrate, it is concluded that there is a high potential to generate much higher export volumes for Turkey which will solve the infrastructural issues.*

**Keywords:** Turkish Export, COVID-19, International Trade.

<sup>1</sup> İnönü University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, International Trade and Business Dept., omer.derindag@inonu.edu.tr

<sup>2</sup> İnönü University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, International Trade and Business Dept., huseyin.altay@inonu.edu.tr

<sup>3</sup> İnönü University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, International Trade and Business Dept., gizem.ates@inonu.edu.tr

# BLOKZİNCİR VE GÜMRÜKLERE OLASI ETKİLERİ: BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ

Ata Kahveci\* 

Blokzincir teknolojisi ile 2008 yılında tanışılması sonrasında her sektörde bu teknolojinin ne gibi etkileri olacağı tartışılmıştır. Bu tartışmaların yaşandığı ve etkilerin ne olacağını hesaplandığı alanlardan birisi ise Gümrük İdareleridir. Tanımlayıcı bir çalışma olarak tasarlanan araştırmada, yöntem olarak doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Yapılan literatür incelemesi, Gümrük ve Blokzincir ile ilgili yapılan mevcut akademik çalışmaları (20 adet) ortaya koymaktadır. Blokzincir ve gümrük konularının birlikte ele alındığı tüm çalışmalara ulaşabilmek için Google Akademik, IEEE, Ebscohost, Jstor, ProQuest, Scopus, Web of Science, YÖK Tez Merkezi ve EKUAL Keşif veri tabanlarında arama yapıldıktan sonra Harzing's Publish or Perish programı kullanılarak gözden kaçırılan bir akademik çalışma olup olmadığı kontrol edilmiştir. Mevcut literatürde blokzincir'in gümrüklere ve gümrükleme süreçlerine olası etkilerinin araştırıldığı çalışmalar taranarak kavramsal bir bakış açısı ile incelenmiştir. Blokzincir teknolojinin; Gümrüklerde kontrollerin otomatikleşmesi, gümrük işlem sürelerinin azalması, vergi kaçırma ya da finansal suçlar ile daha etkin mücadele, belgelerin tüm elektronik ortamda güvenle saklanabilmesi, kurumlar ve ülkeler arasındaki koordinasyonun artırılması gibi olumlu etkilerinin olacağı söylenebilir. Dijital dönüşüm sürecinde diğer teknolojik gelişmelerin blokzincir'e olası etkileri ve siber riskler gibi konular dikkatle takip edilmelidir. Ayrıca blokzincir konusundaki yasal çerçevenin yeni yeni oluşturulması nedeniyle bu düzenlemelerin minimum standartları sağlayacak şekilde yapılması gerekmektedir. Yeni bir teknoloji olmakla birlikte birçok farklı alanda yaratıcı yıkımlar yapan blokzincir kapsamında gümrüklerin dönüşümü ve gümrüklerin geleceğine ilişkin yapılan çalışmaların ışığında sektör uygulamacıları, akademisyenler ve kamu kesiminde konunun bütünsel bir bakış açısı ile tartışılması büyük önem arz etmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Gümrükler, Blokzincir, Endüstri 4.0, İhracat, İthalat.

\* Tarsus Üniversitesi, Meslek Yüksek Okulu, Dış Ticaret Bölümü, atakahveci@tarsus.edu.tr

# BLOCKCHAIN AND ITS EFFECTS ON CUSTOMS: A LITERATURE REVIEW

---

Ata Kahveci\* 

*After the blockchain technology was introduced in 2008, the effects of this revolutionary technology were discussed in every sector. One of the areas where these discussions are held and the impacts are calculated is the Customs Authorities. Document review technique is used as a method in this descriptive study. The conducted literature review revealed current academic studies (20) on Customs and Blockchain. First, a search is conducted in Google Scholar, IEEE, Ebscohost, Jstor, ProQuest, Scopus, Web of Science, YÖK Thesis Center and EKUAL Discovery databases in order to reach all studies where blockchain and customs issues are discussed together and afterwards Harzing's Publish or Perish program is used for double checking overlooked studies. The studies investigating the possible effects of blockchain on customs and customs clearance processes have been scanned and examined with a conceptual perspective. It can be said that blockchain technology will have positive effects such as: automating controls in customs, reducing customs clearance times, fighting tax evasion or financial crimes more effectively, securely storing all electronic documents, and increasing coordination between institutions and countries. In the digital transformation process, issues such as the possible effects of other technological developments on the blockchain and cyber risks should be followed carefully. On the other hand, since the legal framework on blockchain is yet to be created, these regulations should establish minimum standard for the use of blockchain. Discussion of the issue with a holistic perspective among the sector practitioners, academicians and the public sector in the light of the studies on the transformation and the future of customs within the scope of the blockchain, which has made creative destructions in many different areas, is crucial.*

**Keywords:** Customs, Blockchain, Industry 4.0, Export, Import.

\* Tarsus University, Vocational School, Department of Foreign Trade, atakahveci@tarsus.edu.tr





**I. ULUSLARARASI GÜMRÜK  
VE TİCARET KONGRESİ**

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

**BÖLGESEL VE KAPSAMLI  
İNCELEMELER**

LOCAL AND OVERALL RESEARCHES

**BİLDİRİ SUNUMLARI -10**

PAPER PRESENTATIONS -10



# BÖLGESEL KAPSAMLI EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASI (RCEP) VE TÜRKİYE'YE EKONOMİK YANSIMALARI

Derya Hekim<sup>1</sup> 

Emin Ertürk<sup>2</sup> 

1990'lardan sonra Dünya ticareti önemli bir dönüşüm içine girmiştir. Ticaretteki bu dönüşüm ticaretle ilgili farklı konuları da gündeme getirmiştir. Küresel tedarik zincirleri, yatırımcı devlet ilişkileri, e-ticaret gibi ticaret ile ilgili farklı gündem maddeleri oluşmuştur. Ancak Dünya Ticaret Örgütü(DTÖ)'nün çok taraflı ticaret sistemi bu gündemlerin gerisinde kalmış ve ülkelere bu yeni ticaret perspektifi açısından yeterince çözüm sunamamıştır. Ülkeler bu doğrultuda Bölgesel Ticaret Anlaşmaları (BTA) yapmaya başlamışlardır. Şu anda 343 tane BTA yürürlükte (Mart 2021). Doğu Asya ülkeleri de sıklıkla BTA yapmaktadır. Ancak bu BTA'lar zaman zaman birbiriyle çakışmakta ve bölgenin ticaretinde karışıklığa neden olmaktadır. Bu nedenle ASEAN öncülüğünde ASEAN+5 olarak – ASEAN ülkeleri, Çin, Japonya, Güney Kore, Avustralya ve Yeni Zelanda- 15 Kasım 2020 tarihinde bir mega ticaret anlaşması örneği olan Bölgesel Kapsamlı Ekonomik İşbirliği (Regional Comprehensive Economic Partnership, RCEP) Antlaşmasını imzalamışlardır. Bu anlaşma ile birlikte Dünya nüfusunun ve Dünya GSYİH'sinin üçte birini kapsayan bir ticaret bloğu oluşmuştur. Bu ticaret anlaşmasının tüm Dünya ekonomileri açısından sonuçları olacaktır. Türkiye'nin bölge ekonomilerinin bazıları ile Serbest Ticaret Anlaşmaları (Güney Kore, Malezya ve Singapur) vardır. Bazı bölge ekonomileri ile ise de STA müzakeresi (Japonya, Endonezya ve Tayland) devam etmektedir. Bu çalışmada RCEP Anlaşmasının Türkiye'nin ticareti açısından ne gibi sonuçlar doğuracağı Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler yöntemi ile STIC Rev. 4 sınıflandırılmalarına dayanarak analiz edilecek ve yorumlanacaktır.


**Anahtar Kelimeler:** Bölgesel Ticaret Anlaşmaları, Karşılaştırmalı Üstünlükler, RCEP.

<sup>1</sup> Bursa Uludağ Üniversitesi, deryay@uludag.edu.tr

<sup>2</sup> Bursa Uludağ Üniversitesi, eerturk@uludag.edu.tr

# REGIONAL COMPREHENSIVE ECONOMIC PARTNERSHIP AGREEMENT (RCEP) AND REFLECTIONS ON TURKISH ECONOMY

Derya Hekim<sup>1</sup> 

Emin Ertürk<sup>2</sup> 

*With the beginning of 1990s, the pattern of global trade has changed. The new trade problems have become apparent with the new trade patterns. Global supply chains, investor state disputes, e-commerce have been put on the trade agendas. However, World Trade Organization and the multilateral trade system could not be able to provide solutions to these new trade problems. For this reason, countries have engaged in regional trade agreements (RTAs). The number of RTAs in force is 343 (March 2021). East Asia has lots of RTAs in force (98 agreements in force). Furthermore, this cause overlapping of the agreements and complicates trade engagements. In this respect, ASEAN countries with China, Japan, South Korea, Australia and New Zealand signed a mega trade agreement -Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP)- on 15 November 2020. This agreement constitutes the biggest trade bloc comprises one third of the World population and GDP. RCEP would affect all economies and Turkey as well. Turkey has Free Trade Agreements (FTAs) with some of RCEP members (South Korea, Malaysia and Singapore) and negotiating an FTA with some members (Japan, Indonesia and Thailand). The aim of this study to discuss the consequences of RCEP Agreement on Turkish trade. While discussing the trade effects, we will focus on revealed comparative advantage indexes based on STIC Rev.4 trade classification.*

**Keywords:** Regional Trade Agreements, Comparative Advantage, RCEP.

<sup>1</sup> Bursa Uludağ University, deryay@uludag.edu.tr

<sup>2</sup> Bursa Uludağ University, eerturk@uludag.edu.tr

# COVID-19 SALGINI KAPSAMINDA GÜMRÜK TEDBİRLERİ

Lamiha Öztürk<sup>1</sup> 

Dilşat Çınar<sup>2</sup> 

Mehmet Dağ<sup>3</sup> 

Bu araştırmanın amacı, pandeminin etkilerini en aza indirmek için özellikle dünya gümrük örgütü ve diğer resmi kurumlar tarafından sunulan yayınları ve tedbirleri değerlendirmektir. Bu amaca yönelik, özellikle dünya gümrük örgütü ve IMF'nin raporları, notları, duyuruları ve genelgeleri incelemiştir. Ek olarak, çeşitli ülkelerin gümrük hizmetlerinin resmi sayfaları irdelenmiştir. Elde edilen bulgular, COVID-19 pandemi dönemi kapsamında tavsiye edilen tedbirlerin dört ana başlık altında toplandığı gözlemlenmiştir. Dünya Gümrük Örgütü'nün verilerine göre söz konusu tedbirleri tamamını benimseyen ve uygulayan on ülkenin öne çıktığı anlaşılmaktadır. Dört ana başlıktan üçünü benimseyen ve uygulayan ülke sayısı ise on yedidir. On altı ülke ise önerilen başlıklardan sadece birini uyguladığı anlaşılmaktadır. Son olarak, Dünya Gümrük Örgütü tarafından açıklanan önlemlere ve bu önlemlerin tamamına uygun davranan ülkelerin yapmış oldukları düzenlemelere genel hatlarıyla değinilmiş ve Türkiye'nin durumu aktarılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Uluslararası Ticaret, Dünya Gümrük Örgütü, Gümrük Tedbirleri.

<sup>1</sup> Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, lamiha.ozturk@hku.edu.tr

<sup>2</sup> Ufuk Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, dilsatcinar98@gmail.com

<sup>3</sup> Siirt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mehmet.dag@siirt.edu.tr

# CUSTOMS MEASURES IN THE CONTEXT OF THE COVID-19 PANDEMIC

Lamiha Öztürk<sup>1</sup> 

Dilşat Çınar<sup>2</sup> 

Mehmet Dağ<sup>3</sup> 

*The aim of this research is to take stock of the measures and recommendations made in particular by the global customs organization and by other official institutions in order to minimize the effects of the pandemic. In this perspective the reports, notes, announcements and circulars of the world customs organization, The IMF, official pages of the customs services of various countries were examined. the results obtained show that in the context of the COVID-19 pandemic period, the recommendations and measures are grouped under four main headings. According to data from the World Customs Organization, it appears that ten of the seventy-seven countries examined have fully adopted and implemented these measures. The number of countries that have adopted and implemented three of the four main headings is seventeen. Sixteen countries have applied only one of the proposed headings. The regulations made by the countries that act in accordance with all of these measures were mentioned in general terms and the situation of Turkey was explained.*

**Keywords:** COVID-19, International Trade, World Customs Organization, Customs Measures.

<sup>1</sup> Hasan Kalyoncu University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, lamiha.ozturk@hku.edu.tr

<sup>2</sup> Ufuk University, Faculty of Law, dilsatcinar98@gmail.com

<sup>3</sup> Siirt University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Mehmet.dag@siirt.edu.tr





**I. ULUSLARARASI GÜMRÜK  
VE TİCARET KONGRESİ**

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

**SALGIN SONRASI İÇİN  
İNCELEMELER**

POST-EPIDEMIC RESEARCHES

**BİLDİRİ SUNUMLARI -11**

PAPER PRESENTATIONS -11

# BELİRSİZLİK VE KÜRESEL RİSKLER ÇERÇEVESİNDE İHRACAT VE İTHALAT SÖZLEŞMELERİNİN HAZIRLANMASI

Mustafa Ünüvar<sup>1</sup> 

Murat Eren<sup>2</sup>

Ekonomik faaliyetlerin koordinasyonunda piyasa mekanizması ve firma içinde oluşan hiyerarşi mekanizması olmak üzere iki temel mekanizma kullanılmaktadır. Piyasa mekanizmasının kullanılması işlem maliyeti (araştırma ve bilgi alma maliyeti, pazarlık etme ve karar verme maliyetleri, gözetme ve uygulatma maliyetleri) yaratmaktadır. Ekonomik faaliyetlerin firma içinde hiyerarşi yoluyla koordine edilmesi durumunda ise yönetim maliyeti oluşmaktadır. Teorik olarak, yönetim maliyeti işlem maliyetine eşit oluncaya kadar firma katma değer faaliyetlerini kendi içinde organize ederek genişlemektedir. Eşitlik sağlandıktan sonra firmalar arasında ticari ilişkiler piyasa mekanizması yoluyla gerçekleşmektedir.

Günümüzde tedarik zincirlerinin küresel boyut kazanması nedeniyle farklı ülkelerde yerleşik pek çok firmanın piyasa mekanizması yoluyla birlikte çalışması kaçınılmaz olmaktadır. Bu durumda, sürdürülebilir uluslararası bir ticari ilişki için tüm tarafların yönetim maliyetini ve işlem maliyetini düşürmeleri nihai fiyatın düşmesine etki ederek uluslararası ticaret hacminin genişlemesini sağlar. Uluslararası ticari faaliyetlerin işlem maliyetleri ve riski göreceli olarak daha yüksek olduğundan tarafların ekonomik çıkarlarını ve belirsizlikten kaynaklanan riskleri dengeli bir şekilde ele alan ve dağıtan verimli uluslararası ticari sözleşmelerin kurulması gerekli olmaktadır.

Çalışma kapsamında işlem maliyeti, belirsizlik, beklenmeyen hal, mücbir sebep ve sözleşme tasarımı anahtar kelimeleri Dergipark, Science Direct ve EBSCOhost veri tabanlarında taranmıştır. Deprem, fırtına, salgın gibi doğal afetlerin sözleşmelerinin ifa edilmesini engelleyen durumlar yaratması nedeniyle tarafların hak ve yükümlülüklerini adil bir şekilde yeniden paylaşılması için sözleşmelerde “koşul planlama hükümleri” ve “tekrar müzakere prosedürleri” geliştirilmesinin işlem maliyetini azaltarak daha verimli ve işlevsel sözleşmeler yaratabileceği sonucuna varılmıştır.

Bu çalışmada, sürdürülebilir bir ihracat-ithalat ilişkisi oluşturulabilmek için taraflar arasında kurulacak sözleşmelerde ödeme yöntemi, teslim tarihi, fiyat ayarlaması, masrafların paylaşımı, beklenmeyen haller ile mücbir sebep hallerinin “koşul planlama hükümleri” ve “tekrar müzakere prosedürleri” ile nasıl irdelenmesi gerektiği açıklanmaktadır.

**Anahtar Kelimeler:** İşlem Maliyeti, Belirsizlik, Mücbir Sebep, Sözleşme Tasarımı.

<sup>1</sup> Dokuz Eylül Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Uluslararası Ticaret Bölümü. mustafa.unuvar@deu.edu.tr

<sup>2</sup> İzmir Barosu, murateren@licentiaconsulting.com

# PREPARATION OF EXPORT AND IMPORT CONTRACTS WITHIN THE FRAMEWORK OF UNCERTAINTY AND GLOBAL RISKS

Mustafa Ünüvar<sup>1</sup> 

Murat Eren<sup>2</sup>

*In the coordination of economic activities, two basic mechanisms are used, namely the market mechanism and the hierarchy mechanism formed within the firm. Using the market mechanism creates transaction costs (research and information costs, negotiation and decision-making costs, surveillance and enforcement costs). Theoretically, firm expands until the two costs are equal. Then, firms have to use market mechanism with transaction costs*

*Most of supply chains have gained an international dimension and it is inevitable that many firms located in different countries work together through the market mechanism. For a sustainable international commercial relationship, the reduction of the management and transaction costs of all parties affects the decrease in the final price and enables the expansion of the international trade volume. Since the transaction costs and risk of international business activities are relatively higher, it is necessary to establish efficient international commercial agreements that address and distribute the economic interests of the parties and the risks arising from uncertainty in a balanced way.*

*Within the scope of the study, transaction cost, uncertainty, contingency, force majeure and contract design keywords were searched in Dergipark, Science Direct and EBSCOhost databases. As natural disasters such as earthquakes, storms and epidemics create situations that prevent the execution of contracts, it has been concluded that developing “condition planning provisions” and “renegotiation procedures” in contracts to fairly re-allocate the rights and obligations of the parties can create more efficient and functional contracts by reducing transaction costs.*

*In this study, in order to establish a sustainable export-import relationship, it is explained how the payment method, delivery date, price adjustment, sharing of expenses, hardship and force majeure situations should be examined with “condition planning provisions” and “renegotiation procedures” in contracts to be established between the parties.*

**Keywords:** Transaction Cost, Uncertainty, Force Majeure, Contract Design.

<sup>1</sup> Dokuz Eylül University, School of Applied Sciences, Department of International Trade. mustafa.unuvar@deu.edu.tr

<sup>2</sup> İzmir Bar Association, murateren@licentiaconsulting.com



# PANDEMİ... YA SONRASI? KAÇAKÇILIKLA MÜCADELEDE GÜMRÜKLER

Alper Bilgin Tümer\* 

COVID-19 pandemisi ile ekonomik, sosyal, diplomatik ve siyasi alanlarda sistemsel bir dönüşüm başlamış olup salgının seyrine, ilaç ve aşı çalışmalarına bağlı olarak değişimin yönünün yeni süreçleri ortaya çıkarması beklenmektedir. Pandemi sonrasında şahıs ve tüzel kişilerde, kamu ve özel sektörde iş yapma usul ve süreçleri farklılaşmaya başlamış, dijitalleşme ile siber alana geçiş, büyük veri analitiği, arttırılmış gerçeklik gibi uygulamalar ve görsel iletişim yöntemleri büyük bir ivme kazanmıştır.

COVID-19 ile yaşanan sistemsel süreçlerdeki değişiklik, etkilerini, suç ve suçla mücadelede profillerin yeniden yorumlanması, yeni trendler ve bunlara karşı kolluk birimlerinin yeni mücadele stratejileri belirlemeleri şeklinde göstermektedir. Gümrük ve dış ticaret alanındaki diğer ihlallere ilaveten, yasadışı eşya ticareti, uyuşturucu ve psikotrop madde trafiği alanlarında da ülkelerin, suçun sınır aşan doğası gereği, idari ve teknik yardım, eğitim, bilgi alışverişi gibi hususlarda yardımlaşmalarını yoğunlaştırmaları, kaçakçılıkla mücadele alanında işbirliği faaliyetlerine yönelik iradelerini bir kez daha vurgulamaları yeni normalde beklenen olmakla birlikte; bu çalışmada, başta narkotik suçların pandemi koşullarında gümrüklerdeki seyrine ilişkin görüş ve değerlendirmelere yer verilerek beklentiler ile yeni tehditler tartışılacaktır.

Bu kapsamda, açık kaynaklarda pandemide sosyal kısıtlamalar ile yolcu hareketlerinin sınırlandırıldığına, internet kullanımı ile siber alanda geçirilen vakitte artış kaydedildiğine yönelik tespitler olsa da ülkemiz gümrük muhafaza birimleri tarafından 2020 yılında hava sınır kapılarında gerçekleştirilen operasyonlarda, narkotik madde yakalamalarında 2019 yılına göre %558 oranında artış olduğu görülmektedir. Başka bir deyişle, belirsizliğin suçlular için fırsata çevrilmeye çalışıldığı bir dönem yaşanmaktadır. Temizlik, maske ve sosyal mesafe önlemleri gibi kolluk görevlilerinin de uymak zorunda olduğu kurallar ile yolcu beraberisi büyük ölçekli uyuşturucu madde yakalamaları karşıt bir durum gibi gözükse de önlemlerin fiziki kontrolleri azaltacağı beklentisinin suçluları yasadışı uyuşturucu ticaretinde havayollarına ittiği, ayrıca ülkelerin hava sınır kapılarını kapatmaları ile daha önce çok sık karşılaşılmayan rotaların Afrika-Türkiye-Avrupa Birliği gibi uyuşturucu madde sevkiyatında kullanıldığı görülmüş olup benzer trendin 2021 yılı içerisinde de aynı seyri izlediği müşahade edilmektedir.

Pandemi döneminde denizyolu yasadışı uyuşturucu madde sevkiyatında, özellikle kokain kaçakçılığında dramatik bir artış gözlemlendiği, 2020 yılında deniz sınır kapılarında gerçekleştirilen operasyonlarda, narkotik madde (özellikle kokain) yakalamalarının 2019 yılına göre %151 oranında artış kaydettiği anlaşılmaktadır. 2021 yılı içerisinde izleyeceği seyir ise, ülkelerin kısmi gevşeme takvimlerine göre ortaya çıkacaktır. Karayolu taşımaları değerlendirildiğinde ise, narkotik madde ve türevlerinin yakalama oranlarında, 2020 yılında 2019 yılına göre %16'lık bir artış yaşanmıştır.

Buna göre; ülkelerin pandemi ve sonrasında kaçakçılıkla mücadele birimleri arasında yasa dışı uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele noktasında önemli istihbari ve operasyonel bilgi değişimlerinin belirli alanlarda yoğunlaşacağı düşünülmektedir. Çalışmada bu alanlara ayrıntılı olarak değinilmesi planlanmaktadır.

Öte yandan; yasadışı uyuşturucu madde soruşturmalarının önemli bir boyutu olan kara para aklama ve terörün finansmanına yönelik soruşturmalarda, pandemi sürecinde dijital ya da kripto para birimlerinin ödeme aracı olarak yaygın kullanımına bağlı olarak "sanal varlıkların soruşturulmasına" yönelik yeni hukuksal altyapı ihtiyacı kendini göstermektedir. Çalışmada bu konuya ilişkin açıklamalara yer verilmesi düşünülmektedir.

Bu çalışmada, inceleme alanı olan narkotik suçlar pandemi ve sonrası dönem ekseninde değerlendirilmeye tabi tutulmuş olup, diğer kaçakçılık türlerinin ise doğası gereği ileriki dönemde daha fazla veri kapasitesi edinildiğinde incelenmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

**Anahtar Kelimeler:** Pandemi, Gümrükler, Kaçakçılıkla Mücadele, Narkotik Suçlar, Dijitalleşme.

\* Atılım Üniversitesi, Ticaret Bakanlığı, Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü, alper.tumer@parttime.atilim.edu.tr

# PANDEMIC...OR AFTER? CUSTOMS IN FIGHT AGAINST SMUGGLING

Alper Bilgin Tümer\* 

*With the COVID-19 pandemic, a systemic transformation has begun in economic, social, diplomatic and political fields, depending on the course of the epidemic and drug and vaccine studies, the direction of the change is expected to reveal new processes. After the pandemic, the procedures and processes of doing business in the public and private sectors began to differ in individuals and legal entities, and applications such as digitalization, transition to cyberspace, big data analytics, augmented reality and visual communication methods gained great momentum.*

*The change in systemic processes with COVID-19 shows its effects in the form of reinterpretation of profiles in the fight against crime, new trends and the determination of new combat strategies by law enforcement units against them. In addition to other violations in the field of customs and foreign trade, due to the transboundary nature of the crime, countries are normally expected to intensify their cooperation in matters such as administrative and technical assistance, training, information exchange in the field of illegal goods trade, drug and psychotropic substance traffic. In this study, expectations and new threats will be discussed by including opinions and evaluations on the course of narcotic crimes in customs under pandemic conditions.*

*In this context, although there are determinations in open sources that the movement of passengers are restricted with social restrictions in the pandemic, and the time spent in cyber space with internet use is increasingly recorded, in operations carried out by our country's customs enforcement units at air border gates in 2020 it is seen that narcotics seizures increased by 558% compared to 2019. There is a period in which uncertainty is tried to be turned into an opportunity for criminals. Although the rules that law enforcement officials also have to comply with such as cleaning, masks and social distance measures seem to be an opposite situation with the ongoing substance seizures with passengers, the expectation that the measures will reduce physical controls pushes criminals to airlines in the illegal drug trade, and with countries closing their air border gates, very uncommon routes such as Africa-Turkey-European Union is used in drug delivery. During the pandemic period, a dramatic increase was observed in illegal drug shipment by sea, especially in cocaine smuggling, and in operations carried out at sea border gates in 2020, narcotic substance seizures (especially cocaine) increased by 151% compared to 2019.*

*The course it will follow in 2021 will occur according to the partial relaxation calendars of the countries. When the road transport was evaluated, there was a 16% increase in the seizure rates of narcotic substances and their derivatives in 2020 compared to 2019. According to this; it is thought that important information and operational information exchanges will focus on certain areas at the point of combating illegal drug trafficking between the anti-trafficking units of the countries during and after the pandemic.*

*These areas are planned to be addressed in detail in the study. On the other hand; in investigations on money laundering and terrorist financing, which are an important aspect of illegal drug investigations, the need for a new legal infrastructure for "investigation of virtual assets" is manifested due to the widespread use of digital or crypto currencies as payment instruments during the pandemic process.*

*It is thought to include explanations on this subject in the study. In this study, narcotic crimes were evaluated in the pandemic and post-period axis, and it was thought that it would be appropriate to examine other types of smuggling when more data is acquired in the future.*

**Keywords:** Pandemic, Customs, Anti-Smuggling, Narcotic Crimes, Digitalization.

\* Atılım University, Ministry of Commerce, General Directorate of Customs Enforcement, alper.tumer@parttime.atilim.edu.tr

# SALGIN SONRASI DÜNYADA LOJİSTİK SEKTÖRÜNÜN TÜRKİYE’NİN REKABET GÜCÜNE ETKİSİ

Ercan Taşkına<sup>1</sup> 

Mustafa Yasin Baştuğ<sup>2</sup> 

Köklü ticaret geçmişine sahip ülkeler zaman ve maliyet açısından daha verimli olacağını düşündükleri ürünleri başka bir ülkede ürettirerek ya da satın alarak re-eksport ya da transit ticaret ile üçüncü bir ülkeye satarak ülkelerine döviz kazancı sağlamaktadırlar. Bu faaliyetleri hızlı, güvenli, daha az maliyetle ve kapıdan kapıya zamanında teslim ile gerçekleştirebilmek için ülkelere lojistik üsler kurarak çok modlu taşıma modeli ile gönderileri teslim etmektedirler.

Lojistik üsler, küresel ticarete ülke ekonomilerine büyük katkılar sağlamaktadır. Lojistik üsler uluslararası ticaretteki yeni trendlere bakıldığında küresel ticarete başarılı olabilmek, ihracatın geliştirilmesi, buldukları bölgelerde gelişimin ve istihdamın artması açısından Türkiye içinde büyük önem arz etmektedir.

COVID-19 salgını nedeni ile lojistik faaliyetlerin önemi daha fazla anlaşılmıştır. Köklü ticaret geçmişi olan Hollanda gibi dünyanın en önemli lojistik ülkelerine sahip ülkeler güçlü demiryolu bağlantıları sayesinde temassız ticaret kapsamında salgın sebebi ile oluşan krizi kolaylıkla aşabilmişlerdir. Aynı zamanda insan kaynakları açısından risk minimuma indirgenerek, ileri teknoloji sayesinde terminal yönetimi temassız ilerletilebilmiştir. Güçlü demiryolu ağı sayesinde Covid riski olan bölgelerde tır sürücülerinin sayısı azaltılarak risk en aza indirilmiştir.

Salgın sonrası küresel ticarete rekabet gücünü artırabilmek için lojistiğin etkisi, lojistik üs kavramlarının ortaya çıkışı ve dünyadaki uygulamaları incelenmiştir. Kurulan modelin temelini gümrük- ulaşım altyapısı - uluslararası kargolar - lojistikte kalite ve yeterlilik - takip ve izleme - zamanlama arasındaki ilişkiler oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı dünyada lojistik sektöründe salgın sonrası Türkiye'nin rekabet gücünü artırmak için transit ticaret ve re-export açısından incelemektir.

**Anahtar Kelimeler:** Lojistik, Lojistik Üsler, Rekabet Gücü, Performans, Transit, Transit Ticaret.

<sup>1</sup> Dumlupınar Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, ercan.taskin@dpu.edu.tr

<sup>2</sup> Dumlupınar Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, mustafayasinbastug@gmail.com

# THE IMPACT OF THE LOGISTICS SECTOR IN THE WORLD AFTER THE EPIDEMIC ON TURKEY'S COMPETITIVENESS

Ercan Taşkın<sup>1</sup> 

Mustafa Yasin Baştuğ<sup>2</sup> 

*Countries with a long trading history products that they think will be more efficient in terms of time and cost, by producing or purchasing, It earns foreign currency earnings to their countries by selling them to a third country through re-export or transit trade. They deliver shipments with a multi-mode transportation model by establishing logistics centres in their countries in order to perform these activities in a fast, safe, less costly and door-to-door delivery.*

*Logistics centres make great contributions to the economies of countries in global trade. To succeed in global trade logistics centres considering the new trends in international trade, promoting exports, logistics centers in Turkey are of great importance, because employment is growing in their regions and developing regions.*

*Due to the COVID-19 outbreak, the importance of logistics activities has been understood more. Countries with the most important logistics countries of the world, such as the Netherlands, with a long-standing trade history, have easily overcome the crisis caused by the epidemic within the scope of contactless trade, thanks to their strong rail connections. At the same time, the risk in terms of human resources has been minimized, and thanks to advanced technology, terminal management has been improved without contact. Thanks to strong rail networks, the number of truck drivers in areas with Covid risk has been reduced and the risk has been minimized.*

*In order to increase competitiveness in global trade after the epidemic, the effect of logistics, the emergence of logistics centres concepts and their applications in the world have been examined. The basis of the established model is the relations between customs - transportation infrastructure - international cargo - quality and competence in logistics - tracking - timing. The aim of this study after the epidemic in terms of the logistics industry in the world to offer suggestions for transit trade and re-export a model to improve the competitiveness of Turkey.*

**Keywords:** Logistics, Competitiveness, Pandemic, Transit Trade, Re-export, Customs, Logistic Centres.

<sup>1</sup> Dumlupınar University, Department of International Trade and Finance, ercan.taskin@dpu.edu.tr

<sup>2</sup> Dumlupınar University, Department of International Trade and Finance, mustafayasinbastug@gmail.com

# TÜRKİYE OTOMOTİV ENDÜSTRİSİNİN AÇIKLANMIŞ KARŞILAŞTIRMALI ÜSTÜNLÜK MODELİ AÇISINDAN REKABET ANALİZİ

Sinan Can Altuntaş\* 

Küreselleşme seviyesinin artması ve ülkelerdeki yaygınlık ağının genişlemesi ile birlikte teknolojik ve inovatif özellik taşıyan emtialara ulaşım günümüzde oldukça kolaylaşmıştır. Otomotiv endüstrisinin de teknolojik ve inovatif yetkinlik içeren yüksek katma değere sahip sektörlerden biri olduğu açıktır. Salgın öncesi süreçte, ekonomik ve ticari açılardan yükselen bir grafik izlenimine sahip olan otomotiv endüstrisi, COVID-19 virüsünün bulaş hızının artış göstermesine istinaden bireysel kişilerin sosyal teması azaltmak niyetine binaen sektördeki ürünlere talebin artması doğrultusunda salgın sürecinde de otomotiv endüstrisi birçok açıdan artış göstergelerine sahip olmaktadır. Bu bağlamda, çalışmada Türkiye'nin önemli üretim ve ihracat sektörlerinden biri olan otomotiv endüstrisinin rekabet analizi ortaya konulmak amaçlanmıştır. Çalışmada araştırma yöntemi olarak Balassa'nın 1965'te kurguladığı açıklanmış karşılaştırmalı üstünlük ticaret ölçüm modeli 2014-2021 yılını içerecek şekilde ele alınmış ve ilgili endüstrinin analizi gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz neticesinde ilgili endüstri dalında karşılaştırmalı üstünlük modeli 1'den büyük çıkmaktadır. Dolayısı ile Türkiye'nin otomotiv endüstrisi Dünya otomotiv endüstrisine göre rekabet üstünlüğüne sahip olduğu bulgusuna varılabilir. Böylesi bir netice doğrultusunda otomotiv endüstrisine daha çok odaklanılmalı ve değer verilmelidir. Ayrıca otomotiv sektöründe yaratıcılık, yenilikçilik ve özgünlük içeren yeni projelerin teşvik edilmesi, ihracatımızın yüksek katma değerli ve istikrarlı bir şekilde büyütülmesi odaklı çalışmalar önem arz eden konuların başında gelmektedir. Bu anlamda otomotiv eko-sisteminde fark yaratacak yatırımların da ülkemize çekilmesi doğru bir yaklaşım olacaktır.

**Anahtar Kelimeler:** İhracat, Otomotiv Endüstrisi, Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük.

\* Başkent Üniversitesi, scaltuntas@baskent.edu.tr

# COMPETITIVE ANALYSIS OF TURKISH AUTOMOTIVE INDUSTRY IN TERMS OF REVEALED COMPARATIVE ADVANTAGE MODEL

Sinan Can Altuntaş\* 

*With the increases in the level of globalization and the widening of the distribution network in the countries, access to technological and innovative commodities has become very easy today. In the pre-epidemic period, the automotive industry in the world and in Turkey had a rising graphic impression in economic and commercial terms. Due to the increase in the transmission rate of the COVID-19 virus recently, the demand of individuals for products in the automotive industry has increased. In this context, it is aimed to reveal the competition analysis of the automotive industry, which is one of the important production and export sectors of Turkey. In the study, the revealed comparative advantage trade measurement model, which Balassa projected in 1965, was discussed as a research method to include the year 2014-2020 and the analysis of the relevant industry has been carried out. As a result of the analysis, the comparative advantage model is higher than 1 in the relevant industry. Therefore, it can be found that the automotive industry of Turkey has a competitive advantage compared to the world automotive industry.*

**Keywords:** Export, Automotive Industry, Revealed Comparative Advantage Model.

\* Başkent University, scaltuntas@baskent.edu.tr





## I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

# BİLDİRİ SUNUMLARI -12

## PAPER PRESENTATIONS -12

20-21-22 MAY 2021

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND TRADE CONGRESS



# COVID-19 SONRASINDAKİ YENİ DÜNYA REGÜLASYONUNDA TÜRKİYE'NİN KONUMU

Ercan Taşkın<sup>1</sup> 

Özden Sevgi Akıncı<sup>2</sup> 

2007-2009 küresel krizi, tarihin en büyük ekonomik krizlerden biri olarak kayıtlara geçmiş ve tüm dünyaya olumsuz ekonomik etkiler bırakmıştır. Üzerinden 12 yıl geçmiş olmasına rağmen, küresel kriz, başta Avrupa'daki Euro Krizinde olmak üzere etkisini halen sürdürmektedir. Yerküredeki ekonomik etkisinin en az Büyük Buhran kadar olduğu bugün genel olarak kabul edilmektedir. Ticaret savaşlarının da sahneye girmesi, küresel ticaret hacminde önemli bir azalmaya neden olmuş ve söz konusu krizin etkilerini artırmıştır.

Henüz böylesine önemli bir küresel krizin etkisinden kurtulamamış bir dünyada patlak veren COVID-19 salgını, tüm devletler ve dünya çapındaki işletmeler için çeşitli anlamlarda son derece zorlayıcı olmuştur. Böylesine önemli değişim ve dönüşümlerin yaşandığı yerkürede, Pasifik Okyanusu ve Süveyş kanalını içeren lojistik tedarik zinciri rotalarındaki güvensizlik de Çin'in Kuşak ve Yol projesine giderek artan bir ilgiyi öne çıkarmıştır.

Pekin'den Londra'ya kadar iki yönlü kesintisiz ve güvenli ürün tedariki bağlamında Türkiye'nin önemli bir rol oynadığı orta koridor yeni bir yaşamsallık ve stratejik bir önem kazanmıştır. Nitel olarak hazırlanmış olan bu çalışmada, COVID-19 sonrasındaki yeni dünya regülasyonunda Türkiye'nin konumu ve bunun Türkiye açısından yarattığı önemli fırsat ve zorluklar doküman analiziyle irdelenmiştir.

Salgın sonrası için genel olarak öne sürülen lojistik kaygılar Türkiye'nin üretim üssü konumunu daha çok güçlendirmiştir. Nitekim bu yönde Türkiye'ye doğru yeni yatırım atılımları gözlenmiştir. Karabağ savaşı sonrası yapılan antlaşma sonucu açılan koridor ile birlikte İngiltere'den yola çıkan herhangi bir ticari yükün Çin'e kadar kesintisiz ve güvenli yeni bir güzergahı olanaklı hale gelmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular ışığında Türkiye'nin son dönemdeki stratejik lojistik yatırımlarına ek olarak lojistik merkezlerini önceleyip yapımını hızlandırmasının Türkiye'nin transit ülke konumunu daha da güçlendirebileceği çıkarımında bulunulmuştur. Bulgular ışığında varılan, konuyla ilgili diğer tespitler ve öneriler de sonuç bölümünde ortaya konulmuştur.

**Anahtar Kelimeler:** Uluslararası Politik Ekonomi, Uluslararası Ticaret, Küresel Tedarik Zinciri.

<sup>1</sup> Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, ercan.taskin@dpu.edu.tr

<sup>2</sup> Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uluslararası Ticaret ve Finansman Ana Bilim Dalı, osevgiakinci@hotmail.com

# TURKEY'S POSITION IN THE POST COVID-19 WORLD REGULATIONS

Ercan Taşkın<sup>1</sup> 

Özden Sevgi Akıncı<sup>2</sup> 

*The 2007-2009 global crisis was recorded as one of the biggest economic crises in history and left negative economic impacts to the whole world. Despite the fact that 12 years have passed, the global crisis still continues, especially in the Euro Crisis in Europe. It is generally accepted today that its economic impact on the globe was at least as much as the Great Depression. Coming into the scene of trade wars caused a significant decrease in the global trade volume and increased the effects of the crisis in question.*

*The COVID-19 pandemic, which broke out in a world that has not yet recovered from such a significant global crisis, has been extremely challenging in various ways for all states and businesses around the world. Insecurity in the logistics supply chain routes, including the Pacific Ocean and the Suez Canal, has also highlighted an increasing interest in China's Belt and Road project in the world where such important changes and transformations have been experienced.*

*The central corridor from Beijing to London which Turkey plays an important role, in the context of two-way continuous supply of safe products, gained a new vitality and strategic importance. In this study, which was designed as qualitative, Turkey's position in the post COVID-19 world regulations and its significant opportunities and challenges created for Turkey are examined by document analysis method.*

*General logistical concerns raised for the Post-Pandemic era, has strengthened Turkey's position as production base. In fact, new investment breakthrough was observed towards Turkey. With the corridor opened as a result of the agreement made after the Karabakh war, a new uninterrupted and safe route of any commercial cargo leaving Britain to China has become available. In the context of the findings obtained as a result of the study. Accelerating the construction of logistics centers in addition to strategic logistics investments made in Turkey in the last period, will be able to further strengthen Turkey's position as a transit country. Other findings and suggestions related to the subject based on the findings are also presented in the conclusion section.*

**Keywords:** *International Political Economy, International Trade, Global Supply Chain.*

<sup>1</sup> Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of International Trade and Finance, ercan.taskin@dpu.edu.tr

<sup>2</sup> Kütahya Dumlupınar University, Graduate Education Institute, Department of International Trade and Finance, osevgiakinci@hotmail.com

# PANDEMİ DÖNEMİNDE OECD ÜLKELERİNİN DIŞ TİCARET VERİLERİNİN ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME YÖNTEMLERİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Fatma Gül Altın<sup>1</sup> 

Ogün Yıldırım<sup>2</sup> 

Dış ticaret ülkelerin birbirleri arasında yaptığı tüm mal ve hizmet faaliyetlerini ve sermaye hareketlerini kapsamaktadır. Ülkelerin sahip olduğu kaynakların yetersiz olması nedeniyle diğer ülkelerle olan ekonomik ilişkilerinde dış ticaretin önemli bir rolü bulunmaktadır. Bu durumun sebebi, tüm dünyada kaynakların sınırlı ama insan ihtiyaçlarının sınırsız olmasından kaynaklanmaktadır.

Bu çalışmada OECD ülkelerinin 2019 yılı dış ticaret verileri, Çok Kriterli Karar Verme yöntemleri ile değerlendirilmiştir. Çalışmada 13 tane kriter belirlenmiş ve bu kriterler; enflasyon, doğrudan yabancı yatırım, ithalat, ihracat, işsizlik, nüfus, GSYİH, kişi başına düşen milli gelir, satın alma gücü paritesi, yaş grubuna göre istihdam oranları (15-24, 25-54, 55-64), vergi geliridir. Kriterlerin ağırlıkları CRITIC yöntemi ile hesaplanmış ve daha sonra SAW ve MAUT yöntemleri ile sıralamalar elde edilmiştir. İki yönetime göre elde edilen sıralamalarda ABD ilk sırada yer almıştır. Çalışmada kullanılan veriler pandemiden bir önceki yıla ilişkindir. Ancak küresel olarak salgının etkilerinin yaşandığı 2020 yılına ilişkin de değerlendirmeler yapılacaktır.

**Anahtar Kelimeler:** OECD, Dış Ticaret, CRITIC, SAW, MAUT.

<sup>1</sup> Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, gulaltin@mehmetakif.edu.tr

<sup>2</sup> Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ogun.yildirim.34@hotmail.com

# EVALUATION OF FOREIGN TRADE DATAS OF THE OECD COUNTRIES BY MULTI-CRITERIA DECISION-MAKING METHODS DURING THE PANDEMIC PERIOD

Fatma Gül Altın<sup>1</sup> 

Ogün Yıldırım<sup>2</sup> 

*Foreign trade, includes all good and services activities and capital movements which the countries has done among each other. Due to the insufficient resources of the countries, foreign trade has an important role in their economic relations with other countries. The reason for this situation stems from the limited resources but unlimited human needs all over the world.*

*In this study, foreign trade data of OECD countries for 2019 were evaluated using Multi Criteria Decision Making methods. 13 criteria were determined in the study and these criteria are; inflation, foreign direct investment, imports values, exports values, unemployment rate, population, gross domestic product, per capita income, purchasing power parity, employment rates by age group (15-24, 25-54, 55-64), tax revenue. The weights of the criteria were calculated by the CRITIC method and then the rankings were obtained by the SAW and MAUT methods. The United States ranked first in the rankings obtained according to two methods. The data used in the study are related to the year before the pandemic. However, evaluations will also be made regarding the year 2020, when the effects of the epidemic were experienced globally.*

**Keywords:** OECD, Foreign Trade, CRITIC, SAW, MAUT.

<sup>1</sup> Mehmet Akif Ersoy University, gulaltin@mehmetakif.edu.tr

<sup>2</sup> Mehmet Akif Ersoy University, ogun.yildirim.34@hotmail.com

# TİCARETTE TEKNİK ENGELLER ANLAŞMASI'NIN ULUSAL DÜZENLEMELERE YANSIMALARI VE 4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Neslihan Kızılar<sup>1</sup> 

Mehmet Yüce<sup>2</sup> 

Dünya ticaretini uluslararası kurallara bağlayan ve ülkeler arasında ticaretin haksız rekabete uğramasını önleme misyonuna sahip olan Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), ticaretin sorunsuz ve öngörülebilir şekilde akışını sağlamakla yükümlü uluslararası örgüttür. Örgüt, mal, hizmet ve fikri mülkiyet haklarına ilişkin ticaret politikalarını çok taraflı görüşmeler ile sağlamaktadır. DTÖ anlaşmalarından Ticarete Teknik Engeller Anlaşması, teknik düzenlemelerin, standartların ve uygunluk değerlendirme prosedürlerinin ülkeler arasında ayırım gözetilmeden uygulanmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda ülkelerin "sağlık ve güvenlik" konularında korunması ve meşru politikalar geliştirmelerine imkan sağlar. Dış ticarete standartlar ve temel ilkeler mal ve hizmetin bir ülkeden bir ülkeye girişini ve çıkışını kolaylaştırmaktadır. Ancak DTÖ'ye üye ülkelerin teknik düzenlemeler, standartlar ve uygunluk değerlendirmelerinde katı önlemler uygulamaları yani korumacı politikalar izlemeleri dış ticaretin sorunsuz şekilde yönetilmesini engellemektedir.

COVID-19 in ortaya çıkışı ile DTÖ'ye üye ülkelerin ticaret politikalarını "şeffaflık" ilkesi ile yürütmeleri önemli hale gelmiştir. Bu süreçte tıbbi cihazlar, gıda ürünleri, kişisel koruyucu ekipmanlar, kozmetik ürünleri, elektrikli aletler, kimyasallar gibi ürünlere ilişkin test, sertifikasyon, ürün etiketlemeleri, teknik bilgi paylaşımları önem kazanmıştır. Diğer taraftan ise ticari kaygıların asgariye indirilmesi hususuna yönelik olarak da DTÖ ye üye ülkelerin tarife dışı önlemlerini gevşettikleri görülmektedir.

Çalışmada, öncelikle dış ticarete teknik önlemlere ilişkin mevzuat ve düzenlemeler uluslararası bağlamda ele alındıktan sonra söz konusu düzenlemelerin ülkemiz mevzuat ve uygulamalarına yansımaları açıklanacaktır. Özellikle ülkemizin AB ile Gümrük Birliği ortaklığı çerçevesinde dış ticarete teknik düzenlemelerin de ulusal mevzuata yansıtıldığı ifade edilebilir. Ulusal mevzuatta teknik düzenlemelerin gümrük uygulamalarına da önemli yansımaları bulunmaktadır. Ticarete konu olan eşyanın ülkeye giriş ve çıkışında 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümleri ve diğer ikincil düzenlemeler tatbik edilmektedir. Gümrük idaresi tarafından yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda 4458 sayılı kanun hükümlerine aykırılık tespit edildiğinde ise dış ticaretin taraflarına konumuz bağlamında 235 inci madde hükümleri çerçevesinde çeşitli idari yaptırımlar tatbik edilmektedir.

Özetle ticarete konu olan bir eşyanın insan-hayvan-bitki sağlığı ve güvenliği gibi konularda tehlike oluşturacak durumlarının ortadan kaldırılması ve ticaretin sorunsuz şekilde şeffaflık ve öngörülebilirlik ilkeleri çerçevesinde sürdürülmesi gerekmektedir. Ayrıca günümüzde önemi giderek artan teknik düzenlemelerin ticaretin önünde engel oluşturmaması için ulusal düzenlemelerin uluslararası mevzuata ve düzenlemelere uyumu hususu ivedilikle sağlanmalıdır.

**Anahtar Kelimeler:** Dünya Ticaret Örgütü, Ticarete Teknik Engeller, İdari Yaptırımlar.

<sup>1</sup> Bursa Uludağ Üniversitesi Maliye Bölümü, kizilerneslihan@gmail.com

<sup>2</sup> Bursa Uludağ Üniversitesi Maliye Bölümü, mpyuce@yahoo.com

# REFLECTIONS OF THE TECHNICAL BARRIERS IN TRADE AGREEMENT ON NATIONAL REGULATIONS AND EVALUATION IN THE FRAMEWORK OF THE CUSTOMS LAW NO.4458

Neslihan Kıziler<sup>1</sup> 

Mehmet Yüce<sup>2</sup> 

*World Trade Organization (WTO), which sets the rules for global trade and has the mission of preventing the unfair competition in the trade between the countries, is an international organization that is responsible for ensuring the predictable and smooth flow of the trade. The organization provides the policies on good, service, and intellectual property rights through the multilateral talks. Among the WTO agreements, the Agreement on Technical Barriers to Trade aims to ensure the implementation of technical regulations, standards, and compliance assessment procedures without any discrimination between the countries. Moreover, it also allows the protection of countries in “health and security” issues and allows them to develop legitimate policies. The standards and fundamental principles in foreign trade facilitate the entrance and exit of goods and services between the countries. However, the WTO-member countries implementing strict measures in technical regulations, standards, and compliance assessments (i.e., strict policies) make it difficult to smoothly manage the foreign trade.*

*Together with the emergence of COVID-19, it became important for the WTO-member countries to manage their foreign trade policies with the principle of “transparency”. In this process, the test, certification, product labeling, and technical information sharing especially regarding the products such as medical devices, food products, personal protective equipment, cosmetic products, electrical appliances, and chemicals gained importance. On the other hand, regarding the minimization of commercial concerns, it was also observed that WTO-member countries loosened the non-tariff barriers. In the present study, after discussing the regulations and legislations on technical barriers to foreign trade within international context, these regulations’ reflections into our country’s regulations and practices will be discussed. It can be stated that, within the scope of Customs Union partnership with the EU, the foreign trade regulations are reflected to the national legislations. In the national legislations, the technical regulations have significant reflections on the customs practices. In entrance and exit of merchandises, the provisions of Customs Law Nr.4458 and the other secondary regulations are implemented. In case of any violation of the Law Nr. 33358 as a result of the controls and audits by the customs authority, various administrative sanctions are applied to the parties of foreign trade within the scope of Article 235.*

*In sum, it is necessary to eliminate the risky situations regarding the subject such as health and safety of humans, animals, and plants due to any merchandise and to ensure the transparent and predictable progression of international trade. Moreover, in order for the technical regulations, which have gradually increasing importance nowadays, not to constitute a barrier to trade, the national regulations’ harmony to the international regulations and legislations should be ensured immediately.*

**Keywords:** World Trade Organization, Technical Barriers to Trade, Administrative Sanctions.

<sup>1</sup>Bursa Uludag University Department of Finance, kizilerneslihan@gmail.com

<sup>2</sup>Bursa Uludag University Department of Finance, mpyuce@yahoo.com

# PANDEMİ SÜRESİNCE E-TİCARETİN HACMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER VE BU DEĞİŞİMLERİN NEDENLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Pınar Hamidi\* 

2019 Yılında ilk kez Çin'in Wuhan kentinde görülen, daha sonrasında diğer kıtalara da hızla yayılan ve Koronavirüs familyasına ait olan COVID-19 virüsü ile başlayan salgın süreci, Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) 11 Mart 2020'de tüm dünyada pandemi ilan etmesiyle beraber günümüze kadar gelmiştir. Pandemi süreci, dünya ülkeleri açısından sosyal ve ekonomik anlamda yarattığı tüm belirsizlikleriyle devam etmektedir. Artan vaka ve ölüm sayıları ise, ülkeleri kısmı ya da tam karantina uygulamalarına mecbur bırakmıştır. Yeni normal adı verilen bu süreçlerde, karantina ve sosyal izolasyon uygulamaları gereği evinden ya da fiziksel bir iş ortamında çalışan her meslek grubuna mensup insan ve herhangi bir işte çalışmayan neredeyse her yaş grubundan insan; kendini koruma altına almak için bireysel ihtiyaçlarını dijital ortamlardan ve neredeyse temassız bir biçimde sağlama arayışına girmiştir. Dolayısıyla pandeminin ilk zamanlarından bu yana insanlar ihtiyaçlarının oldukça büyük bir kısmını e-ticaret yoluyla karşılama yoluna gitmiştir. Bu durum, dünyada ve ülkemiz özelinde e-ticaret hacmini arttırmıştır. Karantina sürecinin devam etmesi ve e-ticaret hacminin artması bir çok farklı ölçekte faaliyet gösteren işletmeleri geleneksel yöntemlerle yapılan alışverişlerden, dijital ortamda yapılan alışverişlere yönlendirmiştir. Virüsün temas ile bulaşması, e-ticarette teslimat yöntem ve süreçlerini değiştirip çeşitlendirirken, işletmelerin reklam ve pazarlama anlayışlarında da yeni yeni uygulamalara yönelmelerine sebep olmuştur. Bu çalışmada pandemi sürecinde ülkemizde ve dünyada artan e-ticaret hacmi ve bu durumun nedenleri üzerine bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

**Yöntem:** Demirdöğmez ve diğerlerine göre, (2020:133) Koronavirüsün Türkiye'de de ortaya çıkması ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından pandemi (salgın ve bulaşıcı) ilân edilmesinin ardından insanlar e-ticaret sitelerine akın etmişlerdir. Özellikle gıda, hijyen ürünleri ve medikal ürünler satan e-ticaret işletmelerinde daha önce hiç rastlanmayan bir yoğunluk yaşanmaktadır. Pandeminin ilk aylarında bilhassa da mart ayından sonra ABD, İngiltere, Almanya ve Türkiye'de e-ticaret hacminde gelen değişimler %200'lere kadar ulaşmıştır. (Güven, 2020:256)

Kaya'ya (2020: 3) göre; 2019'dan 2020'ye değin dünyadaki e-ticaret hacmi iki katından fazla bir yükselme göstererek 3,53 trilyon dolardan 6,98 trilyon dolara yükselirken, ülkemiz genelinde ise aynı süre zarfında bu oranlar 55,9 milyar TL'den 91,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. E-ticaretin pandemi dönemindeki yükselişinin temel nedenleri ise; dijital ortamda ürün çeşitliliğinin fazla olması ve ortamın karşılaştırmaya imkân tanıyan yapısı; kampanya ve indirimlerden yararlanma olanağı; zaman, mekan gibi kısıtlamaların olmayışı; evde kalan ya da kalmak zorunda olan birey için pratik uygulama özellikleri ayrıca online ödeme kolaylığı olarak sıralanabilir. (Gençyürek, 2020:1304) Ayrıca pandemi sürecinde e-ticarette meydana gelen yeni trendler ve değişimler alışveriş hacminin artmasına katkıda bulunmuştur. Bahsi geçen yeni trendler; e-ticarete konu olan ürünlerin gece saatlerine değin teslimatının yapılabilmesi, yine söz konusu ürünlerin temassız ve kapıya bırakma biçiminde teslim edilmesi, kargo ve kurye hizmetlerinin çeşitlendirilmesi ve e-ticaret sitelerine tüm sosyal medya mecralarından ulaşılabilirliği olarak sıralanabilir.

**Bulgular ve Tartışma:** Pandemi sürecinin devam etmesinden kaynaklı ekonomik ve sosyal alanlarda kısmi ve tam kapanmaların bir süre daha devam edeceği beklenmektedir. Fiziksel ortamda hizmet gösteren ticari ve hizmet işletmelerinin oldukça kısıtlı koşullarda faaliyet gösterebilmesi ve dolayısıyla sürdürülemez kar marjlarıyla faaliyetlerine devam etme çabaları; e-ticaret hacminin önümüzdeki süreçte de yükseliş trendi içinde olacağına işaret etmektedir. Pratik, zahmetsiz, temasa mahal vermeden ve ürün çeşitliliğini her geçen gün arttıran e-ticaret mecralarının diğer geleneksel ticaret yöntemlerine göre tüketiciler nezdinde daha çok tercih edileceği alanda yapılan diğer çalışmalarca da kabul görmüş bir gerçektir.

En geleneksel yöntemlerle ticaret yapan işletmelerin dahi, bir süre sonra pandeminin getirdiği yeni dijital dönüşüm sürecine yenilerek e-ticaret yapma yoluna gidecekleri düşünülmektedir. Bu bağlamda pandemi son bulsa dahi; tüketicilere zaman, mekan ve kolaylık açısından oldukça büyük bir avantaj sağlayan e-ticaretin tüketimde yarattığı konfor alanını muhafaza edip her geçen gün yükseliş trendini koruyacağı öngörülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** E-Ticaret, COVID-19 Pandemisi, Tüketim.

\* Afyon Kocatepe Üniversitesi, phamidi@aku.edu.tr

20-21-22 MAYIS 2021



# AN EVALUATION ON THE CHANGES IN THE VOLUME OF E-COMMERCE DURING THE PANDEMIC AND THE REASONS OF THESE CHANGES

Pinar Hamidi\* 

*The epidemic process, which started with the COVID-19 virus, which was first seen in Wuhan, China in 2019, then spread rapidly to other continents and belongs to the Coronavirus family, was announced by the World Health Organization (WHO) declaring a pandemic all over the world on March 11, 2020. together it has come up to the present day. The pandemic process continues with all the uncertainties it creates in terms of social and economic terms for the world countries. The increasing number of cases and deaths forced countries to apply partial or full quarantine. In these processes, which are called the new normal, people belonging to every occupational group working from their home or in a physical work environment due to quarantine and social isolation practices and people from almost every age group who do not work in any job; In order to protect itself, it has sought to meet its individual needs from digital media and almost contactlessly. Therefore, since the early days of the pandemic, people have chosen to meet a large part of their needs through e-commerce. This situation has increased the volume of e-commerce in the world and in our country. The continuation of the quarantine process and the increase in e-commerce volume have led businesses operating in many different scales from shopping made by traditional methods to shopping made in the digital environment. The transmission of the virus by contact has changed and diversified the delivery methods and processes in e-commerce, and caused businesses to turn to new new applications in their advertising and marketing understanding. In this study, it is aimed to make an evaluation on the increasing e-commerce volume in our country and in the world during the pandemic process and the reasons for this situation.*

*Method According to not Demirdögen and others, (2020: 133) coronavirus, it emerges in Turkey and the World Health Organization (WHO) by pandemic (epidemic and infectious) people after the proclamation have flocked to e-commerce sites. Especially in e-commerce businesses selling food, hygiene products and medical products, there is an unprecedented density. After the first few months of the pandemic, especially in March, the US, Britain, Germany, and from changes in the volume of e-commerce in Turkey reached up to 200%. (Güven, 2020: 256) According to Kaya (2020: 3); From 2019 to 2020, the volume of e-commerce in the world increased more than doubling from \$ 3.53 trillion to \$ 6.98 trillion, while in the same period in our country, these rates were from 55.9 billion TL to 91.7 billion TL. has reached. The main reasons for the rise of e-commerce during the pandemic period are; The diversity of products in the digital environment and the structure of the environment that allows comparison; the opportunity to benefit from campaigns and discounts; Lack of constraints such as time and place; Practical application features for the individual who stays or has to stay at home can also be listed as online payment convenience. (Gençyürek, 2020: 1304) In addition, new trends and changes in e-commerce during the pandemic process contributed to the increase in shopping volume. The new trends mentioned; The delivery of products subject to e-commerce until night hours, the delivery of the products in the form of contactless and drop to the door, the diversification of cargo and courier services, and the availability of e-commerce sites through all social media channels.*

*Findings and Discussion It is expected that partial and full shutdowns in economic and social areas will continue for a while due to the continuation of the pandemic process. The efforts of commercial and service businesses operating in the physical environment to operate under very limited conditions and therefore to continue their activities with unsustainable profit margins; It points out that the e-commerce volume will be in an upward trend in the coming period. It is a fact accepted by other studies in the field that e-commerce channels, which increase their product variety day by day, will be more preferred by consumers compared to other traditional trade methods. It is thought that even businesses that trade with the most traditional methods will be defeated by the new digital transformation process brought about by the pandemic, and will go on the path of e-commerce. In this context, even if the pandemic ends; It is predicted that e-commerce, which provides a great advantage in terms of time, space and convenience to consumers, will preserve the comfort area created in consumption and maintain its rising trend day by day.*

**Keywords:** E-Commerce, COVID-19 Pandemic, Consumption.

\* Afyon Kocatepe University, phamidi@aku.edu.tr







**I. ULUSLARARASI GÜMRÜK  
VE TİCARET KONGRESİ**  
1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

**BİLDİRİ SUNUMLARI -13**  
PAPER PRESENTATIONS -13

# SALGINLA MÜCADELEDE UYGULANACAK GÜMRÜK POLİTİKALARI: ŞEFFAFLIK VE ORTAK VERİ PAYLAŞIMI İHTİYACI

Merve Acet\* 

Çin'in Vuhan kentinde başlayarak tüm Dünyayı saran Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde pandemi olarak nitelendirilen Koronavirüs (COVID-19) salgının gümrük işlemlerine etkisi ve ortak veri paylaşımı ihtiyacının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. 11 Mart 2020 tarihinden itibaren pandemiye bağlı olarak gerçekleşen tedarik zincirindeki etkiler ve gümrük mevzuatındaki düzenlemeler operasyonel süreçlerin içerisinde incelenmiştir. Küreselleşmeden en fazla kazanç sağlayan ülkelerin başında gelen Çin Halk Cumhuriyeti'nde pandemi'nin başlaması tedarik zinciri içerisindeki üretimin önemli bir payını olumsuz etkilediği görülmüştür. Gümrüklerin ithalat ya da ihracat işlemlerinde topluma, üreticiye ve tüketiciye zararlı olabilecek eşyalar ile ilgili ulusal güvenliği koruduğu ve düzeltici önlemler aldığı bilinmektedir. Bu kapsamda alınacak önlemlerin yanında pandemi için gerekli düzenlemeler yapılarak süre uzatımları verilmiştir. Sürelere bağlı oluşabilecek maliyetlerle ilgili birçok mevzuat düzenlemesi yapılmıştır. Böylece gümrüklerde bekleme sürelerinden doğacak maliyetler azaltılarak prosedürler iyileştirilmiştir. İthalat işlemlerinde 2 bin 969 (Resmi Gazete 2429,2430 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı) eşyaya yüzde 4 ile yüzde 50 arasında ilave gümrük vergisi getirilmiştir. Mevzuat düzenlemeleri ile vergi kalemlerinde artışın yanında pandemi ile birlikte dijitalleşmeye olan ihtiyacın arttığı tespit edilmiştir. Endüstri (4.0) ile merkezi gümrükleme denilmektedir. Gümrük işlemleri kolaylaştırılması yönetmeliğine göre, firmanın kendi tesisinde "yerinde gümrükleme" ile ithalat ve ihracat yapabilmesi anlamına gelmektedir. Dijitalleşen Gümrük Modellemeleri için özetle, küresel kriz yaratan güven probleminin blockchain ile çözülmesi ve e-beyanname projesi doğrultusunda mevzuatın ortak veri paylaşımı sağlamaya yönelik "yerinde gümrükleme" uygulamaları ile ticareti kolaylaştırırken; risk kriteri yüksek eşyalara önem verip uluslararası ticareti daha şeffaf ve güvenli hale getirdiği görülmüştür. Mevzuat ile operasyonel farklılıkların en aza indirilerek e-beyanname işlemlerinin artırılması ile gümrük işlemlerinin ve ticaretin kolaylaştırılması Ticaret Bakanlığı'nın yol göstericiliğinde, ilgili kurumların desteği ile mümkün olacağı tespit edilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Yerinde Gümrükleme, Pandemi, Dijitalleşme.

\* Birleşik Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti, macet@birlesikgumrukleme.com.tr

# CUSTOMS POLICIES TO USE AGAINST VIRUS CONTROL: THE NEED FOR TRANSPARENCY AND COMMON DATA SHARING

Merve Acet\* 

*It was aimed to evaluate the impact of the coronavirus (COVID-19) epidemic, which was described as a pandemic by the World Health Organization, which started in Wuhan, China, and covered the whole world on March 11, 2020, on customs procedures and the need for common data sharing. In response to March 11, 2020, the impacts in the supply chain due to the pandemic and the regulations in the customs legislation were examined within the operational processes. It has been observed that the start of the pandemic in the People's Republic of China, which is one of the countries that gain the most from globalization, negatively affects a significant share of the production in the supply chain. In the import or export transactions it is known that the customs protect the national security and take corrective measures regarding the goods that may be harmful to the society, the producer and the consumer. In addition to the measures to be taken in this context, time extensions were given by making necessary arrangements for the pandemic. Many legislative changes have been made regarding to the costs that may occur depending on term periods. Because of these procedures it has been improved by reducing the costs arising from waiting times at customs. In import transactions, according to 2 thousand 969 (Government Gazette 2429,2430 Numbered President's Decree) has been imposed an additional customs duty between 4 percent and 50 percent on goods. Beside of modifications in legislative regulations, there is also the increase in tax items and this has been determined that the need for digitalization has increased with the pandemic. This is called Centralized customs clearance with Industry (4.0). According to the regulation on facilitation of customs procedures, it means that the company can import and export with "on-site customs clearance" at its own facility. Summarizing for the Digitalized Customs Models, while facilitating trade with "on-site customs clearance" applications aimed at solving the trust problem that creates the global crisis with blockchain and providing common data sharing in line with the e-declaration project; It has been observed that it gives importance to goods with high risk criteria and makes international trade more transparent and safe. It has been determined that by minimizing the differences between the legislation and operational process, increasing e-declaration procedures and facilitating customs procedures and trade will be possible under the guidance of the Ministry of Trade and with the support of the relevant institutions.*

**Keywords:** On-Site Clearance AEO, Pandemic, Digitalized Customs.

\* Birleşik Deputy Customs Consultant, macet@birlesikgumruklem.com.tr

# BİLİŞİMİN PANDEMİ SÜRECİNDE LOJİSTİK EĞİTİMİNE ETKİSİ (VE SEKTÖRÜN GELECEĞİ)

Nurcan Özyazıcı Sunay\* 

Lojistik Sektöründe bilişim teknolojilerinden yararlanma oranı her geçen gün artmaktadır. Bu gelişmede en önemli etken küresel ticaretteki entegrasyon ve eşya trafiğinin hızlanmasıdır. Ürün çeşitliliği ve ticaret hacminin büyümesi eşya takibini zorlaştırmaktadır. Eşyanın hangi tarihte, ne zaman, nerede olduğunun tam zamanlı izlenebilmesi ancak lojistik bilgi sistemleriyle mümkün olmaktadır. Bilişim teknolojilerindeki gelişimin, diğer birçok sektöre göre lojistik sektöründe çok daha yoğun olduğunu görmekteyiz.

Ürünlerin teslim aşamalarının planlanmasında, evrakların hazırlanmasında, sevkiyat ve teslimat, gibi lojistikle ilgili bütün süreçlerde bilişim teknolojileri kullanılmaktadır. Lojistik süreçleri içinde önemli yer tutan depolama ve ambalajlama süreçlerinde de teknolojiye dayanarak yararlanılmaktadır. Lojistikte bilişimin önemi ortadayken, lojistik eğitiminde de bilişimin önemi artmaktadır.

Lojistik öğrencilerinin iş hayatlarında kullanacakları e-lojistik uygulamalarını teorik olarak görecekları derslerinin yanında, süreçleri modelleyerek daha iyi anlamaları ve bir anlamda on-line staj yapmalarına olanak sağlayacak bir ders olan "Simülasyon" dersi önem kazanmaktadır. Aslında bir yandan teknolojiye akıllı robotlar, yapay zeka, büyük veri gibi alanlarda geline nokta ve bir yandan da yüksek eğitimde format değişimi ya da eksen kayması simülasyon uygulamasının önemini daha da artırmaktadır. Bilindiği üzere pandemi sürecinde özellikle yüz yüze eğitimde yaşanan zorluklar eğitimlerin genellikle on-line (çevrimiçi) olarak gerçekleştirilmesini zorunlu hale getirmiştir. On-line olarak yapılan derslerde ise bilişim teknolojileri daha fazla ön plana çıkmaya başlamıştır. Simülasyon dersi de içinde bulunduğumuz sıkıntılı süreçte son derece verimli ilerleyen bir ders olmuştur. Özellikle lisans öğrencilerinin lojistik sektörünü yakından tanımaları ve süreçleri analiz ederek modellemeleri için; Öncelikle on-line olarak uluslar arası nakliye, gümrüklü depolama, iç nakliye ile gümrük süreçleri anlatılmaktadır.

Bu arada şartların uygun olması halinde iş süreçleri yerinde firmalar ziyaret edilerek görülmekte, daha sonra öğrenilen süreçler ışığında her öğrenciden kendi ev ortamında web tabanlı simülasyon yazılımını kullanarak bir süreci modellemesi istenmektedir.

İşte bu simülasyon programı Atılım Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü müfredatına dahil edilmiştir. Ankara Lojistik Üssü ve Atılım Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü ile yapılan işbirliği kapsamında Lojistik üssünde bir simülasyon merkezi kurulmuştur. Böylece sahip oldukları teorik bilgileri pratiğe dönüştürme fırsatını bulmaktalar. Özetle söylemek gerekirse; teoriyi pratikle buluşturuyor, ete kemiğe büründürüyoruz.

**Anahtar Kelimeler:** Lojistik Eğitimi, Lojistik Sistemde Simülasyon.

\* Ankara Lojistik Üssü Gümrüklü Sahalar İşletme Müdürü, Atılım Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü Öğretim Görevlisi, nurcan.sunay@parttime.atilim.edu.tr

# THE EFFECT OF INFORMATICS ON LOGISTICS EDUCATION IN THE PANDEMIC PROCESS (AND THE FUTURE OF THE SECTOR)

Nurcan Özyazıcı Sunay\* 

*The rate of benefiting from information technologies in the logistics sector is increasing day by day. The most important factor in this development is the integration in global trade and the acceleration of goods traffic. It is only possible to monitor the date, when and where the goods are in full time with logistics information systems. We see that the improvement in information technologies is much more intense in the logistics sector compared to many other sectors.*

*Information technologies are used in the planning of the delivery stages of the products, in the preparation of documents, in all processes related to logistics such as shipment and delivery. Technology is also used in warehousing and packaging processes, which have an important place in logistics processes. While the importance of informatics in logistics is obvious, the importance of informatics in logistics education is increasing.*

*In addition to the courses in which logistics students will see theoretically the e-logistics applications that they will use in their business life, the "Simulation" course, which is a course that will enable them to better understand the processes by modeling and in a sense to do on-line internships, gains importance. In fact, on the one hand, the point reached in areas such as smart robots, artificial intelligence, and big data in technology and on the other hand, format change or axis shift in higher education increases the importance of simulation application more. As it is known, the difficulties experienced during the pandemic process, especially in face-to-face training, made it compulsory to carry out the trainings generally online. Information technologies have become more prominent in online courses. Simulation lesson has also been a very productive lesson in the troubled period we are in. Especially for bachelor's level students to get to know the logistics sector closely and model the processes by analyzing; First of all, international land and air transport, inland transport, warehousing and customs processes are explained on-line.*

*In the meantime, if the conditions are suitable, business processes are seen by visiting companies on site, and in the light of the learned processes, each student is asked to model a process using web-based simulation software in her/his own home environment.*

*Here, this simulation program is included in the curriculum of Atılım University Department of International Trade and Logistics. A simulation center has been established at the Logistics base within the scope of cooperation with Ankara Logistics Base and Atılım University International Trade and Logistics Department. Thus, they find the opportunity to transform their theoretical knowledge into practice. To put it in a nutshell; we bring theory together with practice, we put flesh on the bones of it.*

**Keywords:** Logistics Education, Simulation In Logistics System.

\* Ankara logistics Base, Atılım University, International Trade and Logistics Department Lecturer, nurcan.sunay@parttime.atilim.edu.tr

# COVID-19'UN DIŞ TİCARET, REEL DÖVİZ KURU VE İŞSİZLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Özlem Gül Dinç\* 

Bu çalışmanın amacı ilk defa Çin'in Vuhan kentinde Aralık 2019 tarihinde görülen COVID-19 salgınının Türkiye'nin 2014-2020 döneminde dış ticaret, reel döviz kuru ve işsizlik arasındaki ilişkisi üzerindeki etkisini incelemektir. Bu amaç içerisinde, COVID-19 salgınının olduğu dönemlerde modelde yer alan değişkenlerde herhangi bir yapısal kırılma meydana gelip gelmediğini ve bu değişkenler arasında ilişkinin COVID-19 döneminde yapısal bir kırılmaya neden olup olmadığını tespit etmek bu çalışmanın nihai hedefleri arasında yer almaktadır. Bu amaç doğrultusunda ilgili döneme ait aylık veriler Türkiye Merkez Bankası Elektronik Veri Dağıtım Sisteminden elde edilmiştir. Çalışmanın analiz kısmında, değişkenlere ait durağanlık düzeyleri geleneksel ve yapısal kırılmaya izin veren birim kök testleri ile belirlenecektir. Daha sonra değişkenler arasındaki uzun dönem ilişkisi çoklu yapısal kırılmaya izin veren eş bütünlüşmeyle ve bu ilişkinin varlığı durumunda ise ilişkinin yönü nedensellik testi ile belirlenecektir. Yapılan yapısal kırılmaya izin veren birim kök test sonucuna göre üç değişkende de önemli kırılmaların olduğu görülmektedir. Çoklu kırılmaya izin veren eşbütünlüşme testine göre ise, değişkenler arasında farklı kırılma tarihli yapısal kırılmalı uzun dönem ilişkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu yapısal kırılma tarihlerinden birisi de COVID-19 salgının başlangıcı olarak kabul edebileceğimiz 2020 yılının ikinci ayını göstermektedir. Nedensellik testine göre, reel döviz kurundan diğer iki değişkene tek yönlü nedensellik ilişkisi bulunurken, diğer iki değişkenlerde çift yönlü nedensellik ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, reel döviz kurunun istikrar kazanması durumunda diğer iki değişkenin de istikrar kazanabileceğini söyleyebiliriz.

**Anahtar Kelimeler:** COVID-19, Dış Ticaret, Reel Döviz kuru, İşsizlik, Yapısal Kırılma.

\* ozlembzkrt@outlook.com

# THE EFFECT OF COVID-19 ON THE RELATIONSHIP BETWEEN FOREIGN TRADE, REAL EXCHANGE RATE AND UNEMPLOYMENT: THE CASE OF TURKEY

Özlem Gül Dinç\* 

*The purpose of this study is to examine the impact of the COVID-19 epidemic, which was first seen in Wuhan, China in December 2019, on Turkey's relationship between foreign trade, real exchange rate and unemployment in the 2014-2020 period. For this purpose, it is among the final goals of this study to determine whether any structural break occurred in the variables in the model during the COVID-19 outbreak and whether the relationship between these variables caused a structural break in the COVID-19 period. For this purpose, monthly data for the relevant period was obtained from the Central Bank of Turkey Electronic Data Distribution System. In the analysis part of the study, the stability levels of the variables will be determined by traditional and unit root tests that allow structural breakage. Later, the long-term relationship between variables will be determined by cointegration that allows multiple structural breaks, and in the presence of this relationship, the direction of the relationship will be determined by the causality test. According to the unit root test result that allows structural breakage, it is seen that there are important breaks in all three variables. According to the cointegration test that allows multiple breakage, it has been determined that there is a long term relationship with structural break between variables with different breakage dates. One of these structural break dates shows the second month of 2020, which we can accept as the beginning of the COVID-19 epidemic. According to the causality test, a one-way causality relationship was found between the other two variables from the real exchange rate, while a two-way causality relationship was found in the other two variables. In line with these results, we can say that if the real exchange rate stabilizes, the other two variables can also stabilize.*

**Keywords:** COVID-19, Foreign Trade, Real Exchange Rate, Unemployment, Structural Break.

\*ozlembzkrt@outlook.com



# ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERLE ULUSLARARASI TİCARET

M. Sami Süygün<sup>1</sup> 

Fatih Kaplan<sup>2</sup> 

Küreselleşmeyle birlikte ulusal sınırların önemi azalmış, ticarete serbestleşme eğilimi ve uluslararası ticaret hacmi artmıştır. Küreselleşme sadece uluslararası ticareti değil diğer birçok şey gibi uluslararası öğrenci hareketliliğini de artırmıştır. Gerek ekonomilerin birbiriyle olan entegrasyonunun artması gerekse gelişen iletişim teknolojileri ile öğrenciler dış ülkeler ile çok daha fazla etkileşim içinde olma imkânı yakalamışlardır. Ulusal ve uluslararası birçok kurum ve kuruluş da bu etkileşimin artmasını destekleyen politikalar yürüterek sürece destek vermişlerdir. Tüm bu gelişmeler paralelinde dünyada ve Türkiye’de özellikle de uluslararası yükseköğretim öğrenci hareketliliği ve öğrenci sayısı hızla artış göstermiştir. Her geçen yıl yükselen bu hareketliliğin COVID-19 Pandemisi sırasında artan uzaktan eğitim imkân ve tecrübesinin de katkısıyla gelişerek devam etmesi beklenmektedir. Uluslararası öğrencilerin ülkelere ekonomik, kültürel, sosyal ve bilimsel alanlarda önemli katkıları olmaktadır. Çalışmanın amacı, uluslararası öğrencilerin uluslararası ticaretin gelişmesine sunabilecekleri katkıyı değerlendirmek ve bu çerçevede politika yapıcılara öneriler sunmaktır. Bu kapsamda Türkiye’nin 2013-2019 dönemi il bazlı uluslararası öğrenci istatistikleri kullanılarak il ihracatı üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Poisson Pseudo Maksimum Olabilirlik (PPML) analizi sonucuna göre, yabancı uyruklu öğrenci sayısı illerin ihracatını pozitif yönde etkilemektedir. Uluslararası öğrencilerin uluslararası ticaretin geliştirilmesindeki önemine binaen, Ticaret Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurulu’nun eşgüdümünde çerçevesi iyi çizilmiş bir program dâhilinde uluslararası öğrencilerin uluslararası ticarete ilişkin farkındalıklarının artırılması ve aynı zamanda hukuki altyapının da staj ve istihdam gibi konularda öğrenciler ve işletmelerin önünü açacak şekilde geliştirilmesi önerilmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Uluslararası Ticaret, Uluslararası Öğrenciler, İhracat.

<sup>1</sup>Tarsus Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, samisuygun@tarsus.edu.tr

<sup>2</sup>Tarsus Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, fkaplan@tarsus.edu.tr

# INTERNATIONAL TRADE WITH INTERNATIONAL STUDENTS

M. Sami Süygün<sup>1</sup> 

Fatih Kaplan<sup>2</sup> 

*With globalization, the importance of national borders has decreased, trade liberalization tendency and international trade volume have increased. Globalization has increased not only international business but also international student mobility like many other things. With the increasing integration of economies with each other and developing communication technologies, students have had the opportunity to interact with foreign countries much more. Many national and international institutions and organizations have also supported the process by implementing policies that support the increase of this interaction. In parallel with all these developments, international higher education student mobility and the number of students have increased rapidly in the world and in Turkey. It is expected that this mobility, which increases every year, will continue to develop with the contribution of increasing distance education opportunities and experience during the COVID-19 Pandemic. International students make important contributions to countries in economic, cultural, social and scientific fields. The aim of the study is to evaluate the contribution that international students can make to the development of international trade and to offer suggestions to policy makers within this framework. In this context, the effect of Turkey on exports was investigated by using international student statistics for the 2013-2019 period. According to the Poisson Pseudo Maximum Likelihood (PPML) analysis result, the number of foreign students positively affects the exports of the provinces. In view of the importance of international students in the development of international trade, it is recommended to increase the awareness of international students about international trade within a well-defined program under the coordination of the Ministry of Commerce and the Higher Education Board, and at the same time to develop the legal infrastructure in a way that will open the way for students and businesses in subjects such as internships and employment.*

**Keywords:** *International Students, International Trade, Export.*

<sup>1</sup>Tarsus University, Faculty of Applied Sciences, samisuygun@tarsus.edu.tr

<sup>2</sup>Tarsus University, Faculty of Applied Sciences, fkaplan@tarsus.edu.tr

ISBN: 978-975-92020-1-9



UGTK

# I. ULUSLARARASI GÜMRÜK VE TİCARET KONGRESİ

1st INTERNATIONAL CUSTOMS AND  
TRADE CONGRESS

[www.gumrukticaretkongresi.org](http://www.gumrukticaretkongresi.org)